

Slovensko muzikološko društvo

Slovenian Musicological Society

12

1999

BILTEN

VSEBINA

Povzetki

Branka Rotar Pance, <i>Motivacijska naravnost učiteljev za vzgojno-izobraževalno delo na področju glasbe</i> – povzetek disertacije	3
Franc Križnar, <i>Glasbeno-pedagoška literatura – sistematika (Sistem umetniških, pedagoških in znanstvenih informacij v glasbi; SUPZIG)</i> – povzetek disertacije	9
Zoran Krstulović, <i>Značilnosti kompozicijskega stavka L. F. Schwerdta s posebnim ozirom na njegove maše</i> – povzetek magistrskega dela	11

Odmevi

Borut Loparnik, <i>Ad marginem</i>	14
Katarina Bogunović, <i>Opatija 1998</i>	15
Leon Stefanija, <i>Tudi glasbeni razstavi: Temna stran meseca in Tank! Slovenska zgodovinska avantgarda</i>	17
Gregor Pirš, <i>Kratka nočna glasba ali nekaj besed o Noči slovenskih skladateljev 1999</i>	19
Darja Frelj, <i>Slovenski glasbeni dnevi 1999: ideja celostne umetnine ob koncu tisočletja</i>	24
Lidija Podlesnik, <i>Obisk Glasbenega bienala v Zagrebu</i>	26

Simpoziji

Lidija Podlesnik, <i>Soočanje glasbenih kultur: tendence baročne dobe v Benetkah in v Dalmaciji</i>	29
Nataša Cigoj Krstulović, <i>Francoska opéra comique in njeno izžarevanje v Evropo 19. stoletja</i>	31

Ocene in poročila

Lidija Podlesnik, <i>Iko Otrin, Razvoj plesa in baleta</i>	34
Stanislav Tuksar, <i>Srednjeveška glasba na Slovenskem in njene evropske vzporednice</i>	38
Alenka Bagarič, <i>Foersterjev zbornik</i>	42
Aleš Nagode, <i>Muzikološki zbornik, zvezek XXXIII</i>	45

Jože Sivec, <i>Izdaje kompozicij Janeza Krstnika Dolarja v ediciji Monumenta artis musicae Sloveniae</i>	47
Darja Rakovič, <i>Mirko Slosar, Pesmi za Nacka</i>	49
Metoda Kokole, <i>Breda Oblak, Z glasbo skozi čas; Breda Oblak, Od romantike do danes</i>	51
Metoda Kokole, <i>Armonici & Sacri accenti. Ubrani in sveti glasovi</i>	56

Novosti s knjižnih polic

... v <i>Glasbeni zbirki Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani</i> , Zoran Krstulović	58
... v <i>Glasbeni zbirki Univerzitetne knjižnice Maribor</i> , Karmen Salmič.....	71
... na <i>Muzikološkem inštitutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU</i> , Darja Frelj	76
... na <i>Glasbenonarodopisnem inštitutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU</i> , Maša Komavec	79
... v <i>knjižnici Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani</i> , Lidija Podlesnik	81

Obvestila

<i>Obvestilo avtorjem muzikoloških razprav</i>	84
<i>Muzikološki simpoziji na mednarodni računalniški mreži</i>	85

POVZETKI

Branka Rotar Pance Motivacijska naravnost učiteljev za vzgojno-izobraževalno delo na področju glasbe

(Disertacija)*

V slovenski glasbenopedagoški literaturi je bil prvi širši vpogled v teorijo motivacije narejen v magistrskem delu *Motivacija v procesu glasbenega izobraževanja* (Rotar Pance, 1994). Disertacija z naslovom *Motivacijska naravnost učiteljev za vzgojno-izobraževalno delo na področju glasbe* pa je prvo slovensko delo, ki obravnava poklicno motivacijo učiteljev glasbe. Zgrajena je iz devetih poglavij, izmed katerih so prva štiri namenjena teoretični osvetlitvi problema, v naslednjih štirih je predstavljen empirični del, v zadnjem poglavju pa so strnjene sklepne ugotovitve.

V teoretičnem delu disertacije nisem mogla zaobiti zgodovinskega razvoja slovenskega splošnega in glasbenega šolstva, v katerem se je bolj ali manj zavestno oblikovala tudi poklicna motivacija učiteljev glasbe. Predstavila sem pomembnejše zgodovinske danosti, ki so vplivale na razvoj in izoblikovanje poklicnega profila splošnega učitelja glasbe. Osvetlila sem današnje razmere in problematiko, ki jo na tem poklicnem področju zaznavamo na prehodu v novo tisočletje.

Razvoj šolstva sovpliva na oblikovanje lika učitelja glasbe. Ker je motivacija le eden od strukturnih elementov učiteljevega lika, v teoretičnem delu predstavljam še druge elemente in razmerja, ki sovplivajo na učiteljevo podobo. Pri tem izhajam iz splošnih pedagoških modelov, saj so predstavljene razsežnosti značilne za učitelje vseh predmetov. Lik učitelja glasbe obravnavam z vidika izobrazbene in osebnostne strukture. Opredeljujem tudi nekatere vloge, v katere je vpet na svojem delovnem mestu (učitelj glasbe kot uslužbenec, strokovnjak, oseba in osebnost). Vse obravnavane razsežnosti so komplementarne in v medsebojni interakciji sooblikujejo učiteljevo podobo.

Tretje poglavje je jedro teoretičnega dela disertacije. V njem je obravnavana teorija motivacije, predstavljeni pa so tudi različni načini preučevanja motivacijske naravnosti učiteljev. Zaradi temeljite analize motivacijske problematike sem v tem poglavju izpostavila integracijsko teorijo motivacijskih sistemov (*Motivational Systems Theory – MST*), ki jo je

* Zagovarjana 25. 1. 1999 na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.

oblikoval Ford (1992). V njej je opredelil ovire, ki področju povzročajo negotov znanstveni status oziroma ga odmikajo od problemov realnega sveta. Največjo je poimenoval "identifikacijska kriza", nanaša pa se na definiranje in omejevanje področja motivacije. Po Fordovem (1992) mnenju so zaradi številnih konceptualnih zamenjav mnogi sodobni znanstveniki prenehali uporabljati krovni pojem motivacije in se osredotočili na njegove procesne komponente. Nove terminološke oznake so področje motivacije še bolj zameglile. Ovire je prepoznal tudi v mehanistični obravnavi motivacije, filozofskem ekstremizmu ter izolaciji emocionalne teorije in raziskav v motivacijski literaturi. Ford je motivacijo omejil na psihološke procese in jo opredelil kot organiziran vzorec treh psiholoških funkcij: osebnih ciljev, emocionalnih vzburljivih procesov in osebnih prepričanj o delovanju. Te usmerjajo, energizirajo in regulirajo človekove k cilju usmerjene dejavnosti. Poleg opredelitve osebnih ciljev, emocionalnih vzburljivih procesov in osebnih prepričanj o delovanju sem predstavila tudi Fordovih sedemnajst splošnih načel motiviranja ljudi, ki so pomembna tudi za razumevanje poklicne motivacije učiteljev glasbe.

Izmed drugih motivacijskih teorij sem izpostavila tiste, iz katerih so izhajale raziskave motivacijske naravnosti učiteljev glasbe. Zaradi manjšega števila tovrstnih del sem spekter obravnavane literature razširila še na splošne pedagoške raziskave, v katerih so bili subjekti preučevanja že delujoči in bodoči učitelji. Predstavila sem tudi raziskave, ki poklicne motivacije učiteljev niso preučevale z vidika posameznih specifičnih teorij, temveč z vidika splošnih znanstvenih spoznanj o naravi motivacije. Mednje sodijo dela, v katerih so znanstveniki preučevali motive za izbiro in opravljanje učiteljskega poklica. Tovrstne zgodnejše raziskave so rezultirale le hierarhično urejene sezname motivov, pozneje pa so nekateri raziskovalci začeli opredeljevati širše motivacijske teme. Lortie (1975) je prepoznal obstoj petih motivacijskih tem:

- interpersonalna tema – združuje motive, ki temeljijo na posameznikovi želji po delu z otroki in mladostniki oziroma po delu z ljudmi na splošno;
- altruistična tema – združuje t. i. plemenite motive (učitelj želi nesebično služiti drugim in za to čuti tudi nekakšno poslanstvo);
- kontinuirana tema – združuje motive, ki izhajajo iz učiteljeve navezanosti na izbrano predmetno področje ali pa iz njegove povezanosti s šolskim okoljem;
- tema materialnih dobrin – združuje finančne in druge materialne motive;
- tema časovne skladnosti – združuje motive, ki so povezani z delovnim časom (urnikom, počitniškimi termini).

Joseph in Green (1986) sta jim dodali še tri motivacijske teme:

- stimulacijska tema – združuje motive, ki so povezani s kreativnostjo, samouresničevanjem in premagovanjem poklicnih izzivov;
- tema vpliva drugih – na posameznikovo izbiro učiteljskega poklica so vplivali starši, sorodniki, prijatelji, bivši učitelji;
- psihološka tema – združuje motive, ki so povezani z učiteljevo "psihološko varnostjo" na delovnem mestu.

Obstoj vseh osmih motivacijskih tem sta v raziskavah preverjala tudi Daniel in Ferrell (1991; Ferrell in Daniel, 1993). Za merjenje poklicne motivacije učiteljev sta razvila instrument Preglednica orientacij za poučevanje (Orientations for Teaching Survey – OTS).

Teoretični del disertacije končuje poglavje, v katerem obravnavam poklicni razvoj učiteljev glasbe in problem izgorelosti (angl. burnout). Ta pojem označuje negativno psihološko stanje, ki je povezano s stresom na delovnem mestu. Izgorelost, ki je nekakšen antipod učiteljevi motivaciji, se kaže v fizičnih, psiholoških in psihosocialnih simptomih. Posledice učiteljeve izgorelosti ne ostajajo le na njegovi osebni ravni, temveč segajo tudi na razredno raven, kjer najbolj prizadanejo motivacijo učencev. Poleg posledic navajam strategije zdravljenja in preprečevanja tega pojava ter raziskave, v katerih je bila preučevana izgorelost učiteljev glasbe.

Empirični del disertacije tvori raziskava, v kateri sem preučevala, kakšna je motivacijska naravnost učiteljev za vzgojno-izobraževalno delo na področju glasbe. V njej sem izhajala iz deskriptivne in kavzalne-neeksperimentalne metode pedagoškega raziskovanja. Poklicno motivacijo učiteljev glasbe sem preučevala z vidika osmih motivacijskih tem.* V raziskavi sem preverjala hipoteze, da se struktura motivacijske naravnosti subjektov razlikuje glede na njihov spol, starost, status (učitelj/študent), delovno dobo, delovno mesto (osnovna šola, gimnazija oz. srednja šola, glasbena šola, kombinirana zaposlitev) in stopnjo izobrazbe (visoka, višja, že zaposleni absolventi, srednja). Glede na hipoteze in cilj raziskave sem določila neodvisne spremenljivke (spol, starost, status, delovna doba, delovno mesto, stopnja izobrazbe) in odvisne spremenljivke (osem motivacijskih tem). Instrument OTS (Daniel in Ferrell, 1991) sem preoblikovala in prilagodila za učitelje glasbe. Prirejen in v dveh fazah preizkušen vprašalnik vsebuje 57 točk s petstopenjsko skalo odgovorov Likertovega tipa, ki v skladu z osmimi motivacijskimi temami utemeljujejo

* Zaradi preprostejšega poimenovanja sem temo materialnih dobrin preimenovala v materialno temo, temo časovne skladnosti pa v časovno temo. Poimenovanje preostalih tem sem prevzela v izvirni obliki.

posameznikovo odločitev za poklic učitelja glasbe. Oblikovala sem še krajši vprašalnik za zbiranje splošnih podatkov o subjektih raziskave.

V raziskavi, ki je bila opravljena spomladi leta 1997, je sodelovalo 276 subjektov. V deskripciji vzorca sem s pomočjo grafov in tabel predstavila njihovo spolno, starostno, statusno, izkušnostno (leta delovne dobe), zaposlitveno in izobrazbeno strukturo. Deskripcija je potrdila kadrovske problematiko področja, ki je prisotna tako v splošnem kot v specifičnem glasbenem šolstvu. Obstoječe stanje razumem kot posledico pretekle šolske politike in organiziranosti glasbenopedagoškega izobraževanja.

Predstavitev rezultatov začnem z deskriptivno statistiko za motivacijske teme. Rezultati frekvenčne analize motivacijskih tem kažejo, da so pri subjektih v času raziskave prevladovala interpersonálna tema (87,45 %), kontinuirana tema (79,46 %), altruistična tema (75,72 %) in stimulacijska tema (73,90 %). Poklicno motivacijo učiteljev glasbe torej oblikujejo predvsem želja po delu z otroki, mladino in ljudmi na splošno (IT), ljubezen do glasbe in navezanost na glasbenoizobraževalno okolje (KT), občutek poklicanosti, nesebičnega služenja drugim in poslanstva (AT) ter kreativne možnosti in odzivanje na poklicne izzive (ST). Čeprav ljudje na splošno menijo, da je učiteljski poklic glede delovnega časa in razporeda počitnic zelo prijeten, rezultati tega ne potrjujejo. Subjekti raziskave so motivom, klasificiranim v časovno temo, v povprečju dodeljevali le srednjo vrednost (50,41 %). Nižje vrednosti so dosegli tudi motivi, razvrščeni v psihološko temo (42,43 %) in temo vpliva drugih (41,16 %). Frekvenčna analiza za materialno temo (27,16 %) pa je pokazala, da finančno vrednotenje poklicnega dela za subjekte nima pozitivnega motivacijskega predznaka.

Diskriminatna analiza, s katero sem preverjala raziskovalne hipoteze, je potrdila vse moje izhodiščne domneve. Statistične razlike v strukturi motivacijske naravnosti subjektov glede na spol, starost, status, delovno dobo in stopnjo izobrazbe so bile sicer nizke, vendar signifikantne. Od drugih se je ločila le neodvisna variabla delovno mesto, pri kateri je bila izračunana statistična razlika srednje močna in signifikantna. Strukturo motivacijske naravnosti subjektov raziskave glede na posamezne neodvisne variable sem prek izračunane relativne prisotnosti osmih motivacijskih tem predstavila v tabelah in grafih. Podatki, izvezeti iz strukturnih matrik, so pokazali, pri katerih motivacijskih temah je bila diskriminatnost med subjekti večja od 0,50. Na osnovi tega ugotavljam:

- Med učitelji glasbe se višja diskriminatnost med spoloma kaže pri interpersonálnih, časovnih in stimulacijskih temi. Pri ženskah je želja po delu z otroki, mladino in ljudmi na splošno (IT) izrazitejša kot pri moških. Tudi ustvarjalne možnosti glasbenega področja in poklicni

izzivi (ST) imajo za ženske višjo motivacijsko vrednost kot za moške. Nasprotno pa spola zaznavata razporeditev delovnega časa (ČT). Moški lažje usklajujejo svoje poklicne naloge z družinskim življenjem kot ženske. Problematika zaposlenih žena in njihovih nalog v okviru družine se kaže tudi na glasbenopedagoškem področju.

- Med tremi starostnimi kategorijami subjektov raziskave se višja diskriminatnost kaže pri časovni temi in temi vpliva drugih. Za subjekte druge starostne kategorije (35–50 let) ima delovni čas (ČT) nižjo motivacijsko vrednost kot za subjekte iz preostalih dveh kategorij. Domnevam, da je ta razlika znova povezana z družinskim življenjem, saj ima večji del učiteljev v tem starostnem obdobju šolajoče se otroke. Delovni čas, ki se pogosto razteza v popoldan oziroma je izključno popoldanski, učiteljem glasbe otežuje tesnejše spremljanje šolskega dela svojih otrok in družinsko življenje na splošno. Tema vpliva drugih se nanaša na čas, ko so se subjekti raziskave odločali za poklic učitelja glasbe. Razlike v relativni prisotnosti te motivacijske teme pri treh starostnih kategorijah respondentov razlagam s treh vidikov: z dejanskim vplivom drugih ljudi na poklicno odločitev subjektov raziskave, s stopnjo zavedanja subjektov o vplivih drugih ljudi na njihovo poklicno odločitev in z vlogo prejšnjih učiteljev glasbe kot modelov za učence.
- Med že delujočimi učitelji glasbe in bodočimi učitelji glasbe se višja diskriminatnost kaže pri temi vpliva drugih. Študenti glasbene pedagogike so se samostojneje odločili za poklic učitelja glasbe kot že delujoči glasbeni pedagogi.
- Med subjekti raziskave, razvrščenimi v štirih kategorijah delovne dobe, se višja diskriminatnost kaže pri kontinuirani temi in (ponovno) temi vpliva drugih. Izraženo nihanje v relativni prisotnosti kontinuirane teme razumem v luči poklicnega razvoja učiteljev glasbe, v katerem se spreminja tako njihov odnos do predmeta kot tudi njihova navezanost na šolsko okolje.
- Pri variabli delovno mesto se višja diskriminatnost kaže pri kontinuirani temi, časovni temi in psihološki temi. Navezanost na glasbenoizobraževalno okolje in predmetno področje je najbolj izrazita pri učiteljih, ki delujejo v glasbenih šolah, najmanj pa pri učiteljih, ki poučujejo v gimnazijah oziroma srednjih šolah. Ti dve skupini učiteljev nasprotno vrednotita ustreznost delovnega časa (ČT). Na glasbenih šolah poteka pouk večinoma popoldne, zato tam delujoči učitelji svoj delovni čas zaznavajo kot manj ustrezen. Izmed vseh štirih zaposlitvenih skupin pa so z delovnim časom najbolj zadovoljni gimnazijski oziroma srednješolski učitelji glasbe. Percepcije

psiholoških motivov so v našem okolju manj izrazite kot v tujini. Najvišje vrednosti so jim pripisali učitelji s kombinirano zaposlitvijo. Varnost zaposlitve kot eden od segmentov psihološke teme ima zanje povsem drugačno vrednost kot za učitelje, ki svojo delovno obveznost izpolnijo le na enem delovnem mestu.

- Pri variabli stopnja izobrazbe se višja diskriminativnost kaže pri šestih motivacijskih temah: materialni temi, interpersonalni temi, psihološki temi, altruistični temi, stimulacijski temi in temi vpliva drugih. Pri večini izmed naštetih motivacijskih tem so najvišjo stopnjo njihove relativne prisotnosti kazali že zaposleni absolventi. Ta rezultat po eni strani lahko razložimo z začetnim poklicnim idealizmom in neiztrošeno delovno energijo že zaposlenih absolventov. Po drugi strani pa je ta izobrazbena kategorija imela le 6 % delež med vsemi delujočimi učitelji glasbe, kar je lahko razlog za delno razhajanje z nekaterimi rezultati diskriminantne analize za prej obravnavane neodvisne spremenljivke. Izjema med naštetimi motivacijskimi temami je psihološka tema, katere pomen so v največji meri zaznavali učitelji s srednjo izobrazbo, najmanj pa učitelji z visoko izobrazbo. Na tem mestu znova izpostavljam varnost zaposlitve. Zaradi šolske zakonodaje, ki za opravljanje poklica učitelja glasbe zahteva visoko izobražen kader, se učitelji s srednjo izobrazbo čutijo bolj ali manj ogroženi.

Izsledke diskriminatne analize sem dopolnila z analizo variance oziroma kovariance za vsako izmed osmih motivacijskih tem. Z njo sem dodatno določila spremenljivke, ki signifikantno vplivajo na posamezne motivacijske teme. Ker sem v raziskavi uporabila preoblikovan in za glasbenopedagoško področje prirejen vprašalnik OTS, sem naredila tudi faktorsko analizo. V končni fazi je bilo ekstrahiranih šest dejavnikov, v katerih je bilo evidentnih sedem motivacijskih tem.

V sklepu povzemam glavne ugotovitve empirične raziskave in jih utemeljujem s teoretičnimi izhodišči. Ob tem nizam nekatera nova raziskovalna vprašanja, ki se nanašajo na posamezne motivacijske teme ter na vplivne razsežnosti dejavnikov iz okolja. Motivacija zaradi svoje dinamične in kompleksne narave zahteva nadaljnje kontinuirano raziskovanje.

Pomen disertacije za prakso je v tem, da uzavešča pojem motivacije in z empiričnimi rezultati potrjuje vlogo in pomen osmih motivacijskih tem na glasbenopedagoškem področju. Obravnavane vsebine niso pomembne le za delujoče in bodoče učitelje, temveč tudi za ravnatelje vzgojno-izobraževalnih ustanov in za ustanove, pristojne za šolsko politiko in kadrovanje. Poznavanje osmih motivacijskih tem je pomembno izhodišče pri iskanju smernic za večjo privlačnost poklica učitelja glasbe.

Franc Križnar
Glasbeno-pedagoška literatura – sistematika (Sistem umetniških, pedagoških in znanstvenih informacij v glasbi; SUPZIG)

(Disertacija)*

Namen doktorske disertacije z naslovom je ponuditi model glasbeno-informacijskega dokumentacijskega centra (INDOK) knjižnice Akademije za glasbo (KAG). Ta bi ob upoštevanju rezultatov raziskav slonel na predloženi sistematiki glasbeno-pedagoške literature. Sem štejemo vso glasbeno literaturo, ne glede na njeno (predhodno) razdelitev na to in ono. Cilji disertacije obsegajo mikro - ureditev s sistematiko, ki obsega klasifikacijo knjižnega in neknjižnega gradiva, prostor in tehnično opremo (konvencionalno/tradicionalno in nekonvencionalno/netradicionalno - novo), kakor tudi makro - ureditev z možnostjo nadaljnjega horizontalnega in vertikalnega razvoja v celoten slovenski glasbeno-šolski sistem. Ta glasbeno-informacijski center INDOK KAG naj bi dokončno in ob sodelovanju z drugimi (Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, Univerzitetna knjižnica v Mariboru, knjižnica Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani itd.) prerastel tudi v nov vseslovenski glasbeno-informacijski center ter tako postal najpomembnejši glasbeni center INDOK za partnerstvo naše izvirne, slovenske glasbene umetnosti, pedagogije in znanosti s svetom.

Disertacija temelji na eksperimentalnih meritvah KAG, ki smo jih opravili v Ljubljani od marca 1995 do oktobra 1997 (na Akademiji za glasbo). Potek merjenj smo spremljali s teoretičnimi in empiričnimi/praktičnimi dosežki doma in v svetu. Pri tem so nam bili v pomoč številni komentarji kot snov za sklepanje, ki smo jih dobili z razliko med pričakovani in odgovori v dveh anketah (št. 1 in 2). Pri tem smo se posluževali uveljavljenih znanstveno-raziskovalnih metod: od že omenjene analitične in eksperimentalne do prepletajočih se indukcije in dedukcije. Disertacijo sklepamo z izvedbenim predlogom KAG, da predstavljeni model realizira. Na kognitivnem področju smo dokazali, da lahko s primernimi dosežki na posamičnih segmentih z evolucijskim, postopnim, stopničastim razvojem vseh navedenih in prizadetih ter z vso znanstveno-raziskovalno distanco pričakujemo nov, sodoben glasbeno-informacijski center INDOK KAG, ki bo zaobjel večino potreb in želja. Te so že doslej napovedali številni (dosedanji in potencialni novi) uporabniki z naslednjimi najpomembnejšimi povzetimi mislimi: "prostorska adaptacija in razširitev (na podlagi standardov in

* Zagovarjana 22. 1. 1999 na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani. Uredništvo Biltena SMD objavlja povzetek disertacije Franca Križnarja v izviri, nelektorirani obliki.

normativov za specialne in visokošolske, univerzne knjižnice), poslušalnica (-e), vzajemno ali tudi kooperativno sodelovanje med izvajalci in uporabniki, KAG naj postane "intelektualni" center AG, vsi (slovenski) izdajatelji in založniki naj TAKOJ pričnejo pošiljati KAG dolžnostni izvod vse izdane "Slovenike". Razvoj KAG v glasbeno-informacijski center INDOK bo dolgotrajen proces, (pre)potrebna bo nova tehnološka (hardver) in računalniška programska oprema (softver), ureditev (pol)prostega prisotopa do gradiva. Kljub temu, da je očitni razkorak med obstoječim gradivom in tistim, ki ga ni v KAG, naj KAG postane "srce" AG, torej "... kakršna šola, takšna šolska knjižnica"/"kakršna šolska knjižnica, takšna šola ..." do ali pa še: "... najlepše nadomestilo za domovino je knjižnica".

Obdelana je nova rešitev **signiranja** glasbenih in vseh (pre)ostalih knjižničnih enot v trajni izposoji na oddelkih AG in pri članih (-cah) slovenskega glasbeno-informacijskega centra (INDOK).

S temi besedami, predhodnimi grafi, ilustracijami, prilogami, načrti in tabelo pa končujemo disertacijo kot temeljni **model** za njeno nadaljnjo aplikativno uporabnost, ki lahko tudi takoj (uporabnostno, utilitaristično/koristnostno) zaživi.

Mentorja: red. prof. dr. **Breda Oblak** (Akademija za glasbo v Ljubljani) in red. prof. dr. **Jože Spanring**, dipl. ing (Filozofska fakulteta v Ljubljani-oddelek za bibliotekarstvo).

Zoran Krstulović Značilnosti kompozicijskega stavka L. F. Schwerdta s posebnim ozirom na njegove maše

(Magistrsko delo)*

Leopold Ferdinand Schwerdt je zapisan v zgodovino slovenske glasbe kot vsestranska glasbena osebnost: skladatelj, dirigent, glasbeni učitelj, cerkveni kapelnik, violončelist. V Ljubljani je deloval več kot petdeset let, verjetno že od 1806. leta pa vse do smrti 1854. Schwerdt danes slovi po svoji *Simfoniji v Es-duru* in *Serenadi*, njegova cerkvena dela pa so docela neznana.

Analiza šestih obsežnejših maš je bila osnova magistrske naloge o kompozicijskem stavku Leopolda Ferdinanda Schwerdta. To so: *Missa St. Floriani in D, op. 81*, *Missa in F, op. 83*, *Missa in B, op. 84*, *Missa Pastorale, op. 93*, *Misa pro Resurrectione D.N.J.C. in Es, op. 110*, *Missa solemnis in A, brez op.* Vse skladbe so ohranjene v partih v arhivu na koru ljubljanske stolne cerkve sv. Nikolaja, torej je bilo treba najprej izdelati partiture.

V uvodu so predstavljeni viri za preučevanje in dosedanje raziskave Schwerdtovega opusa. Razvidno je, da so se raziskovalci večinoma ukvarjali s Schwerdtovo simfonijo ter *Serenado*.

Prvo poglavje je povzetek značilnosti oblike mašnega ciklusa v 18. stoletju ter opis stanja glasbe v ljubljanski stolnici na prehodu v 19. stoletje.

Sledi skladateljev življenjepis, dopolnjen z novimi podatki, ter oris Schwerdtove zapuščine v povezavi z nahajališči.

Osrednji del naloge je namenjen analitičnemu pregledu skladb. Maše so v ločenih poglavjih predstavljene po stavkih. Razpravljanje o posamezni skladbi uvajata shematska pregleda inštrumentacije in osnovnega členjenja stavkov. Sledijo podatki o naslovu, nahajališču ter datacija, na katere se navezuje opis značilnosti zasedbe oziroma inštrumentacije. Razpravljanje o kompozicijskih značilnostih posameznih stavkov je sklenjeno s tabelarnim prikazom oblikovnega členjenja, vedno v povezavi z menjavami tempa/metruma, besedilom, razmerjem med solisti in celotnim orkestrom (soli – tutti) ter spremembami tonalnega centra. Ugotovljene značilnosti so ilustriane z glasbenimi primeri.

Značilnosti kompozicijskega stavka so povzete v treh sklopih. Prvi je osredotočen na zasedbo orkestra in rabo inštrumentov. Analiza je pokazala, da sta raba inštrumentov in orkestracija brez dvoma v skladu s priporočili, ki

* Zagovarjano 10. 3. 1999 na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

jih je Johann Adolf Scheibe objavil v reviji *Critischer musicus*, čeprav ne vemo, ali je Schwerdt publikacijo poznal. Drugi sklop obravnava primere tonskega slikanja. Schwerdt je sledil tipiziranim glasbenim vzorcem – melodično gibanje navzgor in/ali visoka glasovna lega spremljajo besede *resurrexit, coelum, ascendum*, besede *descendit, terra* in *sepultus est* gibanje navzdol in nizka lega melodije. Najizrazitejši in strukturalno najbolj značilen primer te baročne tehnike je odlomek *Et exspecto resurrectionem mortuorum* tretjega stavka *Creda*. Tretji sklop podaja značilnosti oblike in strukture Schwerdtovih mašnih stavkov. Njegove maše so bile namenjene izvajanju med cerkvenim obredom, zato si nekateri stavki sledijo brez premora (npr. *Kyrie, Gloria*), drugi (npr. *Credo*) pa so ločeni z daljšimi deli besedila. Takšna običajna in povsod uveljavljena razporeditev mašnega ordinarija je vplivala na strukturo posameznih stavkov in na makrostrukturo ciklusa, zaradi nje so maše razdeljene v tri večje celote: *Kyrie z Glorio, Credo* ter *Sanctus, Benedictus* in *Agnus Dei*. Vsaka teh celot je bila nato razčlenjena v zapovrstje med seboj neodvisnih struktur ali v ciklus stavkov. Prva in zadnja teh struktur/stavkov v posameznih celotah sta bili vedno komponirani v isti tonaliteti in hitrem tempu. Začetno strukturo/stavek je lahko uvedel tudi počasni del, vedno pa je imela vsaka celota tudi vsaj eno strukturo/stavek v počasnem tempu in kontrastni, navadno dominantni tonaliteti. Ta model velja tudi za maše Leopolda Ferdinanda Schwerdta.

Obliko prvega stavka določa tridelnost besedila (*Kyrie eleison – Christe eleison – Kyrie eleison*). Pomemben je tudi za makrostrukturo skladbe, ker se je njegova glasba ponovila kot sklepni del zadnjega stavka na besedilo *Dona nobis pacem*.

Za strukturo Schwerdtovih svečanih maš je značilno tudi členjenje dolgih doktrinarnih, za uglasbitev neprimernih besedil *Glorie* in *Creda*. Skladatelji so na začetku 18. stoletja besedilo *Glorie* največkrat delili na enajst manjših sintaktičnih enot, ki so lahko postale samostojne glasbene celote oziroma stavki. To je sicer omogočalo njihovo trdno fakturo, a je močno podaljšalo trajanje maše, ker je praksa uveljavila stalno strukturo posameznih stavkov. Šele razsvetljenske zahteve po preprostosti, ki so spremenile tudi glasbeno oblikovanje, so proti koncu 18. stoletja omejile obseg mašnega cikla. Vpliv besedila na glasbeno fakturo se ni več kazal v makrostrukturi, v zapovrstju samostojnih oblikovnih celot – stavkov, temveč le še v mikrostrukturi, v zapovrstju med seboj odvisnih strukturalnih enot znotraj iste celote, ne da bi se bil zato spremenil način členjenja besedila.

V skladu z opisanim je oblikovan tudi *Credo*. Dispozicija tém v prvem doktrinarnem delu *Creda* spominja kdaj pa kdaj na sonatni stavek, sicer je običajno tridelen. Druge glasbeno-tekstovne celote *Et incarnatus – Crucifixus* je skladatelj namenil solistu oziroma solistom. Tretja sintaktična

celota, *Et resurrexit*, je glasbeno in strukturalno enaka prvemu, doktrinarnemu delu *Creda*, izjema so le običajne tonalne spremembe, značilne za reprizo. Četrta del *Creda, Et vitam venturi*, ni vedno samostojna celota, vedno pa ima vlogo kode.

Sanctus, najkrajši stavek, je brez izjeme namenjen zboru, ki ga nekajkrat spremlja le godalni orkester. Običajno je oblikovan dvodelno in ima značaj uvoda k *Benedictusu*. Ta je navadno oblikovan kot arija za solista ali ansambel solistov, med katero so vedno vpleteni inštrumentalni koncertantni odlomki. *Agnus Dei* je običajno oblikovan kot tonalno nestabilen niz period z modulacijami prek molskih tonalitet v dominantno osnovnega tonskega načina, ki pripravi ponovitev glasbenega gradiva iz *Kyrie* na besedilo *dona nobis pacem*.

V dveh mašah je skladatelj poleg ordinarija uglasbil še dele propriuma: *Offertorium* v *Missai Pastorale*, op. 93, ter ofertorij in gradual v maši *Pro Resurrectione D.N.J.C.*, op. 110.

V osnovni klasicistična faktura Schwerdtovih maš sloni na izrazito baročnem umevanju členjenja in glasbenega upodabljanja besedila ter na orkestrski zvočnosti prve polovice 18. stoletja. Ta dela so značilni primeri cerkvene glasbe, ki skuša izražati in sprejeti spremembe 18. stoletja, kakor so jih uveljavile druge glasbene zvrsti. Občasno, zlasti v spremljavi, tipizirana metrično-ritmična sosledja, nekoliko bidermajerska melodika in samo kdaj pa kdaj kromatizirana harmonija razkrivajo značilen glasbeni jezik takšne usmeritve. Oblikovanje sledi besedilu (dramatične dele poudarja skladatelj predvsem z dinamičnimi učinki), okvirna tridelnost stavkov kaže pregledno zasnovo ter strukturalno preprostost. Na kratko: ustvarjalci maš na prelomu 18. in 19. stoletja so se podrejali uveljavljenim (zastarelim) vzorcem oblikovanja in tudi Schwerdtova dela iz arhiva ljubljanskega stolnega kora niso segla iz tega okvira.

ODMEVI

Ad marginem

Skica, ki je v oceni Ivana Florjanca iz zadnjega Biltena* doletela slovenske "harmonije", je kljub obrobni namenu prehudo površna, kot izhodišče tudi nezadostna. Pisanje naših avtorjev o (harmonskem) glasbenem stavku ima 140-letno zgodovino in ga ne gre reducirati na dvoje imen. Prav tako ne kaže le verjeti govoricam, ki "učinkovito" ponazarjajo žalostna dejstva. V Florjančevem primeru gotovo ni vreden zaupanja mit o usodi Komelove *Harmonije*: navsezadnje hrani Glasbena zbirka NUK tri njene izvode in vse so kupili leta 1944. Ob tem se zdi vsaj dovolj mogoče, da je ohranjen še kakšen.

Drugo dediščino nam je preteklost zapustila domala nedotaknjeno. In principio stoji (bržkone) Kamilo Mašek, ki se je leta 1858 potrudil za najnujnejši del praktične "harmonije" ter objavil (Cäcilia I, št. 10–15) *Übergänge aus einer Tonart in eine andere auf die einfachste Art zu machen*. Takoj po njegovi smrti je Andrej Praprotnik ukrenil, da načrt ni šel po zlu; Peter Cebin mu je pisal poglavja *Aus der Harmonielehre* (Cäcilia II, št. 4–6). Do izdaje Foersterjevega učbenika za gojence Orglarske šole – ta je danes vsaj enako redek kot Komelov – je nato minilo dobrih dvajset let in do njenega "drugega pomnoženega natisa" še enkrat toliko (avtor ga je imenoval le *Harmonija in kontrapunkt*). Naslednji premor je končal Vasilij Mirk, ko so mu 1932 razmnožili v Mariboru *Nauk o akordih, Kompendij za glasbene gojence*. In leta 1934, ob času Komelove *Harmonije*, so na ljubljanskem Državnem konservatoriju šapirografirali Škerjančev *Nauk o harmoniji*. Le štiri leta pozneje so študentje dobili tudi *Modulacijo* Matije Tomca. Slednjič sta po drugi vojni in pred Osredkarjevim delom našla pot do javne rabe dva nova priročnika, Škerjančeva temeljito razširjena *Harmonija* ter *Osnove kontrapunkta in harmonije ... po primerjalni ... metodi* Darijana Božiča (Maribor, 1991).

Vendar bi veljalo razmišljanje o slovenskih "harmonijah" opreti še na tiste manj celovite prispevke, denimo Koporčeve iz Cerkvenega glasbenika 1935–1936, ki kažejo samosvoje poteze. In kolikor mogoče tudi na doslej znano rokopisno zupuščino, naj je bila namenjena objavi ali ne. Konec koncev so ohranjeni torzi Koporčevih knjig, pa Osterčevi zapiski (*Harmonija I*), njegova korespondenca s Karlom Pahorjem (Andrej Rijavec ji je namenil

razpravo v *Muzikološkem zborniku* 25/1989) ter seveda njegova knjiga *Kromatika in modulacija*, ki leta 1941 ni izšla zaradi vojne.

Borut Loparnik

Opatija 1998

12. – 14. november 1998

35. leto zapovrstjo, v času od 12. do 14. novembra, so v Opatiji ponovno odmevali zvoki sodobne glasbene ustvarjalnosti – 35. mednarodne glasbene tribune *Opatija '98*. Jubilejna glasbena manifestacija, s podnaslovom *Linija vremena*, kar nedvoumno nakazuje na neprekinjeno kontinuiteto tega glasbenega dogodka, je potekala v Zlati dvorani hotela Kvarner, opatijskem Umetniškem paviljonu Juraj Šporer, stavbi Kulturnega doma Zora in cerkvi sv. Vida na Reki.

Na treh koncertnih večerih smo poslušali petinštirideset skladb tako hrvaških kot tujih avtorjev, od tega je bila skoraj ena tretjina novitet. Enaintrideset skladateljskih imen, kot so Milko Kelemen (*Sonata* za klavir), Stanko Horvat (*Črne pesmi* za bariton in trinajst godal), Anđelko Klobučar (*Trije stavki* za sekstet trobil), Željko Brkanović (*Siciliana* za klavir in komorni godalni orkester), Dubravko Detoni (*Parafraze na Devet prizorov iz Danijelovih sanj* za multiinstrumentalista), Ivo Josipović (*A tre* za kitaristični trio), Josip Magdić (*Konvoj rešitve – poti vere*, diptih za oboo in orgle) in drugi, je predstavilo svoja dela v interpretacijah znanih hrvaških ansamblov in solistov. Nastopil je Zagrebški kitaristični trio, Komorni orkester Simfoničnega pihalnega orkestra hrvaške vojske, Zagrebški solisti, Zadrski dekliški zbor, med solisti pa Katarina Krpan, Ida Gamulin, Josip Lešaja, Igor Lešnik, Ratko Vojtek in drugi. Med tujimi izvajalci je nastopil le slovenski Trio Barocco forte, z Olgo Gracelj, Stankom Arnoldom in Maksom Strmčnikom. Izvedli so skladbo Lojzeta Lebiča *Illud tempus* za trobento in orgle ter skladbo *Sedmi angel* za sopran, trobento in orgle Pavla Mihelčiča.

Poleg del hrvaških in slovenskih skladateljev smo slišali še skladbe Jozsefa Saria (Madžarska), Thomasa Daniela Schleeja (Avstrija), Velislava Zaimova (Bolgarija) in Nicolaea Brindusa (Romunija).

Posebno pozornost publike je privabil koncert študentov oddelka za teorijo zagrebške akademije za glasbo v razredu Davorina Kempfa. Njihov profesor je dejal, da je v svoji dolgoletni pedagoški praksi pogosto, še posebej v zadnjih desetih letih, srečeval študente glasbene teorije z izrazitimi kreativnimi sposobnostmi. Nekateri so letos tudi prvič nastopili:

* Ivan Florjanc: Janez Osredkar, Glasbeni stavek, Harmonija I, II. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1995, 1997. *Bilten SMD* 1998, 11, 60-62.

Vesna Nicole Šimčević s klavirskimi miniaturami romantične provenience, Boris Klarić z *Dvema stavkoma* za trio harmonik ter Jerko Valdevit, ki je v svojih kvartetih za saksofon razkril nagnjenost k jazzovski improvizaciji. Glasbeno tribuno '98 so nedvomno obeležili skladatelji mlajših generacij; tako je Krešimir Seletković v *Igri* in *Pihalnem triu* premišljeno reinterpreteral folklorno obarvano gradivo, Olja Jelaska je v pihalnem kvartetu *Aquarello* preizkušala registrske barve vsakega inštrumenta in njihovo medsebojno prepletanje; Anđelko Igrec je predstavil delo *Kraljevski psalmi* za sopran, alt, bariton in komorni pihalni orkester.

V okviru Glasbene tribune smo poleg koncertov spremljali dve okrogli mizi (69. plenum glasbenih in plesnih pedagogov Hrvaške in Tribuna ZAMP), predstavitev programa jubilejnega 20. glasbenega bienala Zagreb ter predstavitev novih plošč in notnih izdaj sodobne hrvaške glasbe.

Po besedah Adalberta Markovića je izredno bogata umetniška in ustvarjalna dejavnost preteklih let na področju glasbene kulture spodbudila Hrvaško društvo skladateljev k podelitvi nagrad za leto 1997. Ob že obstoječih nagradah (*Vatroslav Lisinski* in *Josip Andreis*) je društvo ustanovilo še dve novi nagradi: *Borisa Papandopula* in *Milivoja Korblerja*. Nagrado *Vatroslava Lisinskega* za izvajalce, ki so še posebej negovali hrvaško glasbeno ustvarjanje, je Upravni odbor hrvaškega skladateljskega združenja podelil Simfoničnemu pihalnemu orkestru hrvaške vojske. Nagrado *Josipa Andreisa*, za izjemne dosežke v muzikologiji in glasbeni publicistiki je prejel Miljenko Grgić za delo *Glasbena kultura v Splitski katedrali 1750–1940*. Stanko Horvat je postal dobitnik nagrade *Borisa Papandopula* za področje resne glasbe za skladbo *Zvok in bes*, medtem ko je Arsen Dedić na področju zabavne glasbe prejel nagrado *Milivoja Korblerja*. Društvo je podelilo še posebno priznanje Juliju Njikošu za izjemno delo na področju glasbene kulture in zbiranju glasbenega gradiva hrvaške folklore.

Čeprav se nekje v ozadju, "za kulisami", slišalo mnenje, da je bila 35. Glasbena tribuna tudi ena zadnjih opatijskih tribun, da se bo dosedanji dolgoletni sedež prireditve preselil v drugi kraj, je tako trditev mogoče sprejeti z ozirom na finančne težave mesta Opatija. Te misli pa je javno povedal opatijski župan Axel Luttenberger, ki je na otvoritvi Tribune jasno povedal, da je prireditve preprosto tradicija, ki se ne sme prekiniti. Če ji je uspelo preživeti huda vojna leta, bo vodstvo našlo tudi ustrezne načine reševanja denarnih težav. Organozatorji bi radi komorno opatijsko tribuno razširili v prireditev, na kateri bodo v prihodnje sodelovali tudi simfonični orkestri.

Katarina Bogunović

Tudi glasbeni razstavi: *Temna stran meseca* in *Tank! Slovenska zgodovinska avantgarda*

Ljubljana, 26. november 1998 – 31. januar 1999 (*Temna stran meseca*)
Ljubljana, 23. december 1998 – 14. marec 1999 (*Tank!*)

Zimska razstaviščna dejavnost 1998–1999 je v ljubljanskem Cekinovem gradu in Moderni galeriji obiskovalcem skorajda sočasno ponudila dve vsebinsko različni, za glasbeno kulturo na Slovenskem pa v nečem sorodni razstavi. Obe razstavi – *Temna stran meseca* in *Tank! Slovenska zgodovinska avantgarda* – sta namreč v svojih prerezih vključili glasbo kot del večjih duhovnih okolij, prva političnega in druga duhovnega. Ob razstavi *Temna stran meseca* oziroma po razstavi *Tank!* sta izšla tudi zanimiva zbornika s prispevki dveh slovenskih muzikologov, Boruta Loparnika in Ivana Klemenčiča.

Obdobje po drugi svetovni vojni predstavlja zbornik z razstave naslovom *Temna stran meseca – Kratka zgodovina totalitarizma v Sloveniji 1945–1990*. Drago Jančar je obsežno publikacijo (okoli 850 strani), ki je izšla ob razstavi v Cekinovem gradu v okviru dejavnosti *Nove revije*, uredil* kot zbornik člankov in dokumentov. Gre za pomemben pogled na obdobje, ki ga je mogoče označiti kot "polpreteklo". Zato nemara ostaja vprašanje odzivov nanj, kakšne razsežnosti bo zarisalo v živo zavest. Ivan Klemenčič v prispevku *Glasba in totalitarna država na Slovenskem* umešča slovensko glasbeno kulturo po drugi svetovni vojni v fokus "notranje rušilnosti komunizma". Avtor vidi v slednji razlog za neizbežno vprašanje, s katerim so morali živeti skladatelji – "vprašanje notranje upornosti ali notranje kolaboracije" – in opozarja na vrsto okoliščin in zadreg, s katerimi so se soočali ustvarjalci in ki jih je treba upoštevati tudi pri nadaljnjem raziskovanju te problematike.

Tudi v šestem, predzadnjem snopiču (14. marec 1999) razstave *Tank! Slovenska zgodovinska avantgarda*, ki je izšel v zborniku skupaj z drugimi pod uredništvom Brede Ilich Klanček ter Igorja Zabela in vrste strokovnih sodelavcev** v okviru dejavnosti Moderne galerije, je objavljen prispevek

* Glede na to, da je sodelovalo precej zbirateljev dokumentarnega gradiva, kaže navesti le redakcijo: France M. Dolinar, Marjan Drnovšek, Niko Grafenauer, Ivo Jevnikar, Milko Mikola, Jože Pučnik, Alenka Puhar, Vasko Simoniti, Janez Suhadolc, Aleksander Zorn.

** Strokovni sodelavci: Stane Bernik, Tomaž Brejc, Aleš Erjavec, Marina Gržinič Mauhler, Ivan Klemenčič, Milček Komelj, Peter Krečič, Lev Kreft, Borut Loparnik, Denis Poniž, Tea Štoka, Franco Vecchiet, Janez Vrečko.

Ivana Klemenčiča z naslovom *Zgodovinska avantgarda v slovenski glasbi*. Ob Klemenčičevem sestavku (nekoliko predelanem besedilu, prvič objavljenem v Muzikološkem zborniku leta 1986) ponuja študija Boruta Loparnika z naslovom *Ali je več ali je manj? In ali je sploh?* dognan vpogled v slovensko glasbeno "avantgardo" med obema vojnama. Loparnik lucidno prestavi razved slovenskega avantgardizma med obema svetovnjima vojnama: "Kar se je zdelo v slovenskem okolju avantgarda, je potemtakem izvršil modernizem, ki ni našel domačih estetskih korenin, socio-kulturne razmere pa so mu naložile vlogo prevratnega impetusa." S študijo o pojmu avantgarde, ki ga kaže v prihodnje nekoliko previdneje omenjati v zvezi z glasbo na Slovenskem, je Loparnik v kritični in bogati misli dodal k dosedanjim pomemben muzikološki prispevek k vsebinski jasnosti tega (zlasti v nemški muzikologiji nadrobno razčlenjevanega) pojma.

V tovrstnih, povzemajočih prerezih določenega zgodovinskega izseka ponavadi o(b)staja vrsta "nedorečenosti". Obe razstavi s spremljajočima zbornikoma in vsebovanimi muzikološkimi prispevki Boruta Loparnika in Ivana Klemenčiča, ki ostajata dragoceno študijsko gradivo, ponujata bralcu vrsto iztočnic za nadaljnje proučevanje. Tudi za dopolnjujoče poglede? Glede na to, da odmevnosti, ki so jo bili v obliki replik po dnevnem tisku deležni nekateri sodelavci obeh razstav, glasbeni predstavitvi nista izzvali, kaže, da je treba še počakati na morebitne komentarje. Vsekakor si namreč zaslužita muzikološko pozornost v času, ko vprašanja o družbenosti glasbe tako rekoč pospešeno povzemajo glasbeno bero iztekajočega se stoletja.

Leon Stefanija

Kratka nočna glasba ali nekaj besed o Noči slovenskih skladateljev 1999

Ljubljana, 14. april 1999

Če bi se vprašal, kaj je osnovna značilnost letošnje slovenske skladateljske noči, kaj je tisto, kar ji je vtisnilo neizbrisni pečat, bi verjetno nekje na dnu svojega spomina najprej naletel na dve stvari. Prvič: rumena pločevina – zvok trobil, in drugič: kratkotrajnost. Dejstvo, da se je letošnja noč, sicer kakovostna in zanimiva, končala ravno v trenutku, ko bi se pravzaprav morala programsko razcveteti, me je presenetilo. Daleč od tega, da po dveh urah in pol pozornega poslušanja ne bi potreboval odmora, toda ... mar naj ne bi bila ravno *Noč slovenskih skladateljev* edini slovenski maratonski dogodek na področju resne glasbe, dogodek, kjer naj ne bi bilo nevljudno po želji vstopati v dvorano, ali pa jo po želji zapuščati?

Povprašal sem organizatorja letošnje Noči, skladatelja Maksa Strmčnika. Povedal mi je nekaj več o svoji viziji. Izvajalsko jedro letošnje *Noči slovenskih skladateljev* je sestavljal Slovenski trobilni kvintet, ki je lani praznoval petintridesetletnico umetniškega delovanja. Zasedbo je Strmčnik dopolnil s pihalnim kvintetom, mešanim zborom in orglami. Načrtovana dopolnitev izvajalskega organizma s tolkali ni uspela, saj nobeno predvideno delo, ki vsebuje tolkala, na Noči ni bilo izvedeno. Tematski poudarek letošnje Noči naj bi bil na nabožni kantati. Tudi tu se je zataknilo, saj sta se na programu znašli le dve vokalno-inštrumentalni deli sakralnega tipa: *Canticum canticorum salomonis* Sama Vremšaka in *In mentem venit mihi* Marka Mihevca.

Seveda se, kot vsa leta do sedaj, pojavlja (skorajda že retorično) načelno vprašanje, ali je smiselno vsebinsko zasnovi noči jasno zakoličiti v smislu omejevanja izvajalskega organizma in vsebinskih komponent ali pa je bolj modro njen programski koncept prepustiti raznolikosti skladateljske ponudbe. Nobena pot ni brez pasti, vendar bo morda držalo, da je prvotna zamisel o noči, zamisel njenega idejnega očeta Marka Mihevca, to je popolna svoboda pri programskem snovanju, hkraten potek noči v obeh dvoranah Filharmonije (skratka odprtost) nekako bliže osnovnemu namenu Noči kot glasbenega maratona. Vsekakor je jasno, da se Noč v nobenem pogledu ne sme zapirati v ozke ustvarjalsko-izvajalske kroge, saj je slovensko glasbeno prizorišče že po naravi majhno. Sicer pa bomo kontrast med obema konceptoma lahko preučili na primeru letošnje in prihodnje *Noči slovenskih skladateljev*. Ta

naj bi leta 2000 pod vodstvom Marka Mihevca spet zaživela v odprti, spektakelski obliki.

Obsežnost izvajalskega korpusa kot Mihevčeva multidimenzionalnost seveda nista koncepta skromnosti in varčnosti, ki smo je slovenski skladatelji načeloma vajeni že od študijskih let. Tudi v prihodnje se bo treba, po načelu "malo denarja, malo glasbe", truditi za povečanje finančne podpore kulturnega ministrstva. Vse je, kot ponavadi, vsaj na videz odvisno samo od denarja.

Mar res? Kot študent kompozicije sem se večkrat spraševal. V svetu pač obstajajo najrazličnejše sile, ki so sposobne priklicati v življenje vse mogoče vidike človeške kreativnosti, ena od teh sil je seveda denar. Druge, komplementarne, so kakovost, dorečenost, globina umetniškega dela samega. Tako kot je nespreten ljubimec odvisen zgolj od možnosti, ki mu jih ponuja kupljiva ljubezen, je umetniško površen skladatelj odvisen od kupljive izvedbe. Popolnoma logično. In če se nam je kot študentom kompozicije včasih zgodilo, da so (neplačani) izvajalci tik pred sklepnim študentskim koncertom preprosto izjavili, da je ta ali ona skladba neizvedljiva in njeno izvajanje zavrnili, del krivde kljub vsemu verjetno leži tudi na nas, avtorjih.

Kje je danes svetovna, kje slovenska kompozicija? Glasba, ki smo jo včeraj in predvčerajšnjim poznali kot radikalno modernistično, je glasba zaprtih krogov, poznavalskih skupin. Zanimivo, letošnjo noč si bomo zapomnili ravno po skorajda popolni odsotnosti kakršnega koli radikalno avantgardnega modernizma. Slovenski skladatelji so, skorajda soglasno, ubrali zmerne slogovne prijeme. Namesto lebdeče sferične igre disonanc smo tako spet priča tehtni uporabi tonalnih centrov, namesto prodorne zvočne tenzije zasledimo v skladbah sproščene barve razširjene tonalnosti. Nikjer ni več sledu o upornem umetniškem boju, vse zveni nekako salonsko, neproblematično. Nazaj k naravi? Morda. Zanimivo, da je ravno "klezmatično" razigrana *Haleluja*, tretji stavek Mihevčeve kantate *In mentem venit mihi*, izzvenela kot najprodornejše delo, delo klene inteligence in visokega umetniškega naboja. Mnogi se z mojo trditvijo iz tega ali onega, ideološkega ali osebnega razloga ne bodo strinjali, pa vendar.

So navidezni konzervativci pravzaprav postali radikalci, radikalci pa tonejo v sivino rutinske medlosti, brezizraznosti? Bomo spet začeli razmišljati o ritmu, melodiji in harmoniji, ravno tako, kot je sodobna literatura, naveličana spogledovanja z dadaizmom, sčasoma spet privzela besede in stavke kot običajno izrazno sredstvo? Je to pot v novo svobodo ali vrnitev v staro sužnost? Besede so težke, misli izmuzljive.

Kaj je tisto, kar daje tretjemu stavku Mihevčeve kantate privlačnost? Prvič: jasnost glasbenega toka. Neoviran glasbeni govor, nefrustrirana linija. Redkost. Drugič: profiliranost zvočnih barv in vzdušij, popolnoma različna od sicer pogoste amorfnosti in nediferenciranosti tonske materije. Tretjič: navidezen, skorajda ciničen humor, pod njim pa globoko sporočilo. V ospredju osvobojeno židovsko praznovanje, v ozadju zlovešča orgelska spremljava, ki počasi narašča in se na koncu sprevrže v tih, nedramatičen holokavst. Ena sama mirujoča orgelska kvinta pomeni smrt nešteti godcev in glasov. Navdušujoča prepričljivost! Pravo olajšanje za (neobremenjenega) poslušalca. Spodbuda izvajalcem. Marko Mihevc je tokrat uspešno zaplaval v postmodernistične vode.

Zanimivo in spodbudno je dejstvo, da je bil program letošnje *Noči slovenskih skladateljev* pretežno sestavljen iz novonastalih del. Razen *Preludija za rog in orgle* Stanka Jericija, samospევov za tenor in klavir Alojza Srebotnjaka ter *Caccie* za trobilni kvintet Igorja Majcna smo poslušali same novitete.

Skladatelj Samo Vremšak je svoje novo delo, kantato *Canticum canticorum salomonis*, zasnoval na s sodobnimi stilnimi, harmonskimi in melodičnimi postopi oplemeniteni tradicionalni, romantično zveneči podlagi. Poseben arhaični zvočni šarm je avtor v njej dosegel z uporabo zborovskih paralel in svečanega trobilnega zvoka. Dejstvo, da je občinstvo kantato sprejelo z navdušenim in dolgotrajnim aplavzom, priča o skladateljevi tehtnosti, hkrati pa daje slutiti, da dandanes tradicionalizem v umetnosti ni več tabu, pač pa odločitev posameznika.

Novo slovensko glasbo za pihala sta na letošnji *Noči slovenskih skladateljev* prispevala pihalna kvinteta Dušana Bavdka in Nenada Firšta. Oba avtorja obvladata zakonitosti pihalnega zvoka, sta spretna v vodenju linij in glasbenega toka in v samem bistvu ne prinašata ničesar novega, šokantnega; tudi za Bavdkovo in Firštovo umetnost je značilna vsestranska zmernost; tako v temperamentu kot tudi v glasbenem izrazu.

Skladateljica Larisa Vrhunc se je tokrat predstavila z orgelskim delom *Jobovi dvomi*. V skladbi je poudarjena kontemplativna komponenta statičnega orgelskega zvoka, občasno oplemenitena s hitrimi melodičnimi prehodi, kot kontrast pa je avtorica uporabila dramatične, ritmično bolj izrazite pasuse. *Jobovi dvomi* nas popeljejo skozi zvočni svet spretno uporabljenih modusov in elegantnih linij. Skladba učinkuje sproščeno, dovršeno.

Tri pesmi Toneta Pavčka za bariton in orgle Tomaža Habeto sodijo med izrazito tekoče, muzikalno neproblematične svaritve. Pesmi prepričajo s spontanim, intuitivnim tokom. Habetovo skladateljsko pero se v njih giblje skozi barvno bogata polja razširjene tonalnosti, njegova linija je spričo

jasnega upoštevanja naravnih harmonskih in melodičnih poudarkov prepričljiva, gradacija učinkovita.

Sklepni del noči bi bilo v šali mogoče označiti kot budnico. Vse štiri skladbe za trobila so se namreč zvrstile na koncu koncerta in tako sklenile prireditve. Menim, da je bila (pre)dolgotrajna obremenitev poslušalčevega sluha z enoličnim zvokom trobil dejansko edina programska pomanjkljivost letošnje noči. Zvočna monotonost nemara ne bi bila tako problematična, če bi zaporedoma poslušali, recimo, vseh šest predvidenih kantat. Kantata je pač sama po sebi tako vsebinsko in formalno kot tudi zvočno kompleksna stvaritev. Tako pa so me, po petdesetih minutah trobilnega razkošja – natančneje po treh kvintetih in enem triu – verjetno ne zaradi glasbe same, pač pa zaradi zvočne monotonosti, začeli srbeti podplati. Res, morda sem bil edini, ki sem točko ali dve pred koncem noči začutil silno potrebo po svobodnem gibanju. Kdo ve. Spomnil sem se zanimive hipoteze, ki smo jo dan ali dva pred tem izrekli v krogu prijateljev: "Kadar se na koncertu začneš počutiti kot v šolski klopi, ga zapusti." Natanko to se mi je zgodilo. Še en dokaz več, da je raznolikost, z velikimi zvočnimi in vsebinskimi kontrasti oplemenitena pestrost, edini smiselni način programske gradnje tako obsežnega glasbenega dogodka, kot je *Noč slovenskih skladateljev*. Zdi se, da je večje število skladb za enako zasedbo smiselno enakomerno porazdeliti skozi ves koncert.

Začelo se je torej s Krivokapičevo *Epiko za kvintet cilindričnih trobil*, glasbo mladosti in svežine. Skladatelj in tubist Igor Krivokapič seveda do potankosti obvlada tehniko trobil. *Epika* prinaša ritmično, harmonsko in melodično čist slog, spominjajoč zdaj na to, zdaj na ono tradicionalno stvaritev. Tok *Epike* je jasen, popolnoma tekoč in neobremenjen. *Epika* je glasba brez konca. Njen konec pravzaprav ni konec, je samo konec zapisa. Kot bi glasbenikom preprosto zmanjkalo not. To kaže na nedramatični tip te muzikalno izjemno posrečene gradnje.

Trio za rog trobento in tubo Urške Pompe je kratko delo sodobnega izraza; uvodnemu kramljanju med tremi trobili sledi kontemplacija, njej v svojem bistvu punktualističen, kontrasten del, skladba pa se konča z umirjeno in tiho melodično epizodo.

Damjan Močnik je v *Glasbi za trobilni kvintet* pokazal mojstrstvo dolgoprogaške zvočne gradnje. Vsega spoštovanja vredno povezanost mikro- in makrokozmosa. Uvodno domisljico, ritmično učinkovito periodično gibanje, Močnik spretno izpeljuje in nadgrajuje, pri tem pa sledi zakonitostim naravnega glasbenega in formalnega diha, napetosti in sprostitve. Ne spušča se v tonalno nedefinirane vode, pač pa vseskozi ostaja povezan z gravitacijsko realnostjo.

Toliko o novitetah, izvedenih na letošnji *Noči slovenskih skladateljev*. Kakšna je perspektiva Noči? Kaj in koliko bomo dejansko poslušali prihodnje leto, na prelomni in težko pričakovani *Noči slovenskih skladateljev* 2000? Maks Strmčnik je na vprašanje, ali se lahko v prihodnjih letih nadejamo večje finančne podpore kulturnega ministrstva, odgovoril, da si vodstvo Noči za povečanje finančne podpore vsekakor prizadeva. Zadnji obisk na ministrstvu je seveda sprožil neprijetno vprašanje s strani ekonomsko usmerjenih dobrotnikov, namreč kako je z obiskom Noči. Logični izračun je jasen, ekonomska uspešnost je neposredna posledica umetniške uspešnosti, ki je enako kakovost izdelave skladbe plus vnetost in pripravljenost izvajalcev. Po mnenju Maksa Strmčnika obisk Noči počasi, a vztrajno raste. Še vedno ostajajo odprta vsa vprašanja v zvezi s tem, kako povečati obisk. Kakšen je pravzaprav vzrok povprečni obiskanosti enega najbolj atraktivnih glasbenopromocijskih dogodkov v Sloveniji? Strmčnik je vsekakor mnenja, da je treba z uporabo sodobnih medijskih možnosti povečati promocijsko-informativno dejavnost v zvezi z Nočjo in sploh Slovenskih glasbenih dnevo. Velik pomen pripisuje radijski promociji in pravi, da leži perspektiva v kakovostnem nadgrajevanju koncepta z novimi idejami ob upoštevanju dosedanjih izkušenj.

Noč slovenskih skladateljev 2000 bo torej multidimenzionalna, šušlja se, da bo v njenem okviru (formalno ločeno, vsebinsko navezujoče) pozornost posvečena tudi mladim skladateljem, tako študentom kot tistim, ki na akademijo niso nikoli stopili. Z nekaj sreče bomo lahko slišali tudi izsek iz najnovejše slovenske konkretne oz. elektroakustične glasbe. Jasno je že, da prvotna zamisel Marka Mihevca – namreč balet kot rdeča nit prihodnje *Noči slovenskih skladateljev* – ni obrodila sadov, kljub temu pa lahko v začetku novega tisočletja pričakujemo zanimivo in pestro pomladno ponočevanje ob glasbi slovenskih skladateljev.

Gregor Pirš

Slovenski glasbeni dnevi 1999: ideja celostne umetnine ob koncu tisočletja

Ljubljana, 13. – 16. april 1999

Letošnjih, štirinajstih *Slovenskih glasbenih dnevov*, ki so potekali v Viteški dvorani Križank, se je udeležilo 21 od 30 napovedanih aktivnih udeležencev simpozija; dodati je treba še sedem sodelujočih na okrogli mizi o skladatelju Primožu Ramovšu, ki so mu bili minuli dnevi posvečeni. V okviru prireditve je bilo tudi pet koncertov.

Referenti so v svojih razpravah posvetili pozornost večinoma enemu ali več glasbenim delom, ki so nastala bodisi v zadnjem času oziroma širše gledano v tem stoletju in ki so pogosto povezana s skladatelji dežel, iz katerih prihajajo udeleženci. Predavatelji so bili v veliki večini že "stari znanci" *Slovenskih glasbenih dnevov*. Kot je bilo razvidno iz referatov, so skladatelji v obravnavanih glasbenih delih na različne načine reševali oziroma nadgrajevali idejo celostne umetnine, ki jo je v 19. stoletju teoretično in praktično utemeljil Richard Wagner. Le da je 20. stoletje s svojim razvojem tehnike na eni strani in množico glasbenih izraznih sredstev na drugi strani močno razširilo možnosti pojmovanja in udejanjanja t. i. celostne umetnine.

Avtorji referatov so se posvetili obravnavi posameznih glasbenih del. Niall O'Loughlin (Loughborough) je predstavil tri opere Harrisona Birtwistla, nastale v zadnjih 30 letih tega stoletja. Peter Halász (Budimpešta) je razpravljal o srečanju treh kultur v operi Pétra Eötvösa *Tri sestre* (besedilo ruskega, glasba madžarskega in režija japonskega avtorja). Niels Martin Jensen (København) o celostni umetnini v delih Rueda Langgaarda, Erik Christensen (Soeborg) o operi Pera Norgårda. Alois Piňos (Brno) je predstavil dva zanimiva sodobna multimedialna dogodka na brnskem glasbenem prizorišču, Klaus Döge (München) je obravnaval delo *Natascha Ungeheur* Hansa Wernerja Henzeja, Manfred Schuler (Mainz) idejo Berndta Aloisa Zimmermanna o totalnem gledališču, Zdenka Kapko-Foretić (Köln) deli Milka Kelemena *Apocalyptika* in Silvia Foretića *Semi-mono-opera*; Audrone Žiuraityte iz Vilne je predavala o oratoriju *Centones meae urbi Onute Narbutaite*, Kazimierz Ploskon iz Krakova pa o delu *Izgubljeni raj* Krzysztofa Pendereckega.

Referata Regine Chlopicke in Jane Lengove iz Krakova sta bila zanimiva, bolj pregledno informativno zasnovana, prva je govorila o iskanju vrednot v glasbenem gledališču 20. stoletja – od ekspresionistične drame do verskega gledališča, druga pa o literarnih in filozofskih temeljih slovaškega opernega ustvarjanja v drugi polovici 20. stoletja.

Drugi referenti so bili še Manfred Wagner z Dunaja (uvodni referat), Detlef Gojowy (Köln), Roman Koleda (Riga), Helmut Loos (Chemnitz) ter Hartmut Krones in Dieter Kaufmann z Dunaja; slednji je posegel v prihodnost in predstavil glasbeni projekt v nastajanju, ki ga bodo krstno izvedli leta 2000 na Dunaju in bo zasnovan na besedilu *Deklaracije o človekovih pravicah*.

Slovenski udeleženci so bili, ob vodji simpozija, Primožu Kuretu, ki je imel otvoritveni govor, še Darja Koter, ki je govorila o tradicionalnem inštrumentariju kot mediju sodobnega glasbenega izraza; prispevek Igorja Grdine je v svoji, sicer nemuzikološki razpravi in z nekoliko humorne osvetlitve prikazal recepcijo Wagnerja na Slovenskem v obdobju do prve svetovne vojne. Edo Škulj je predstavil tri slovenske oratorije (Hugolin Sattner: *Assumptio*, Matija Tomc: *Križev pot* in Stanko Premrl: *Sveti Jožef*); tej glasbeni obliki bi lahko, pa avtorjem mnenju, s stališča doživljanja vernika, pripisali značaj celostne umetnine.

Andrej Misson, ki je nastopil z referatom *Glasba in besede*, je sodeloval še na okrogli mizi o Primožu Ramovšu, katere aktivni udeleženci so bili ob voditelju Matjažu Barbu dirigent Samo Hubad, Niall O'Loughlin, Darko Brlek, Maks Strmčnik in Leon Stefanija; k razpravi pa sta tehtno prispevala tudi skladatelja Lojze Lebič in Jakob Jež. Ramovša so se spomnili v več odtenkih njegovega značaja: kot izredno odprtega in pozitivnega človeka, ki ni dvomil o svojem delu, po drugi strani kot človeka, ki je več zamolčal kot rekel. Ni se obremenjeval s političnimi, strokovnimi in ideološkimi vprašanji, in tudi poslušalca v svojih skladbah ni obremenjeval s pomeni. Kot komponista in improvizatorja na orglah ga je zanimala predvsem stvariteljska igra. Kljub temu, da je bil nevsiljiv, je bil 30 let v središču slovenske glasbe.

Na otvoritvenem koncertu 13. aprila v dvorani Slovenske filharmonije je Sonja Pahor Torre z orkestrom Slovenske filharmonije prvič izvedla Ramovšev *Koncertantni diptih za klavir in orkester*. Pod vodstvom dirigenta Aleksandra Drčarja je orkester izvedel še uverturo *Quodlibet* Slavka Šuklarja in naslednja nova dela: *Koncert za saksofon in orkester* Iva Petrića s solistom Matjažem Drevenškom, *Sonsong – Zvočne variacije za orkester* Brine Jež Brezavšček in *Evokacija* Uroša Rojka.

"Predotvoritveni" koncert je imel Big Band RTV Slovenija istega dne opoldne na ljubljanski železniški postaji. 14. aprila so v *Noči slovenskih skladateljev* različni izvajalci poustvarili bero večinoma novih skladb dvanajstih, večinoma mlajših slovenskih avtorjev (glej o tem poseben prispevek v tej številki Biltena).

15. aprila je v Rdeči dvorani Magistrata Ljubljanski godalni kvartet izvedel *Moderato za godalni kvartet* Marjana Gabrijelčiča, *12 mikroludijev*

Györgyja Kurtaga ter s sodelovanjem pianista Luce Ferrinija *Klavirski kvintet 1991/92* Petra Ebna in *Colloquium quinque virorum* za klavirski kvintet Primoža Ramovša (novo delo).

Na sklepnem koncertu 16. aprila v dvorani Slovenske filharmonije pa je Simfonični orkester RTV Slovenija z dirigentom Antonom Nanutom izvedel tri večstavnna dela: *Morgana* angleškega skladatelja Francisa Burta, novo delo *Sinfonia concertante za violončelo in orkester* Vladimirja Horvata s solistom Milošem Mlejnikom in *Sinfonia appassionata* Zvonimirja Cigliča.

Spodbudno je, da imajo vodstvo, organizatorji (Festival Ljubljana) in financerji (Mestna občina Ljubljana, Ministrstvo za kulturo, RTV Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, Slovenska filharmonija) kondicijo za kontinuirano vzdrževanje prireditve, ki si je z leti oblikovala svojo fiziognomijo in značaj. S svojim obstojem je preprosto izziv za vse, tudi za tiste, ki menijo, da bi se dalo delo opraviti bolje ali na drugačen način.

Darja Frelih

Obisk Glasbenega bienala v Zagrebu

16. – 25. april 1999

Letošnji mednarodni festival sodobne glasbe v Zagrebu je v nasprotju s prejšnjimi, ki so predstavljali predvsem izbor najnovejše glasbe, kot jubilejni (dvajseti po vrsti) in zadnji v tem stoletju, zaobjel glasbeno ustvarjalnost iz celega stoletja. Zvrstili so se številni koncerti in razstave, med njimi je bil najpomembnejši multimedialni prikaz življenja in dela skladatelja Arnolda Schönberga, ki je bil na ogled že nekaj dni pred začetkom festivala. Razstavo so ob 125. obletnici skladateljevega rojstva postavili na Dunaju in bo v centru Arnolda Schönberga odprta do 7. januarja 2000. Poleg slikovnega gradiva sta avtorja razstave Nuria Schönberg Nono in Lawrence A. Schönberg pripravila tudi slušno predstavitev skladatelja v besedi in glasbi na zgoščenki, ki so jo obiskovalcem bienala ponudili tudi v hrvaškem prevodu. Prenosna avdio naprava s slušalkami je obiskovalcem razstave omogočala sproščeno gibanje po razstavnem prostoru foyerja koncertne dvorane Vatroslava Lisinskega in poslušanje izbranih odlomkov Schönbergove glasbe.*

* Katalog razstave in zgoščenko si lahko ogledate in poslušate v knjižnici Oddelka za muzikologijo.

Za svečano otvoritev bienala so pripravili Bartókovo opero *Sinjebradec*, nastalo leta 1911, v izvedbi ansambla opere Hrvaškega narodnega gledališča. Prav tako v operni hiši se je bienale tudi končal, vendar z gostovanjem Madžarske državne opere in z Ligetijevo opero *Le grand Macabre*, ki so jo postavili v najnovejši predelavi iz leta 1998. Obe operi so peli v izvornem jeziku (madžarščini), kar je bila zelo dobra odločitev, saj je pri Bartóku melodika jezika eden izmed konstituentov vokalnih linij, tako kot so pri Ligetiju "sočnost" jezika, poigravanje z besedami, krohotanje, utiševanje (psssst) in nizanje vokalov konstituenti zvočne dramaturgije. Za lažje spremljanje zgodbe in za razumljivost besedila so poskrbeli z nadnapisi. Bartókova opera, v kateri sta nastopila solista Neven Belamarić in Marta Lukin, je imela skromno sceno, pa tudi igranje pevcev in njuno premikanje na odru ni imelo takšnega pomena kot glasba in je ostalo v ozadju. Drugače je na odru zaživela Ligetijeva opera. Scenograf je izkoristil tako tloris kot višino odra, na katerega je postavil tudi del orkestra. Koreografijo petih plesalcev, koncentrirano na gib prstov, dlani in rok kot možnost neme in dopolnitev govorne komunikacije, so ponekod povzeli tudi glavni pevski liki. Izrazita igralska interpretacija pevcev in njihovo vživetje v operne osebe ter spretno gibanje na odru so, ob premikanju posameznih delov scene in s koreografskimi dopolnitvami plesalcev, dogajanje na odru spretno prepletali in zapletali, kar je od gledalca zahtevalo veliko pozornosti. Veliko zanimivega in različnega je bilo tudi za poslušalca, saj so se v Ligetijevi glasbi mešali in medsebojno prepletali zvoki avtomobilske hupe, čembala in simfoničnega orkestra. Še posebej je v operi izstopalo petje solistov, ki so zahtevne vloge glasovno odlično obvladovali in interpretirali. Ligetijeva glasba je bila sicer ves čas v ospredju, vendar hkrati del celostne operne zamisli, ki kljub hrupnim poseganjem v svet zvoka ni izstopala iz konteksta operne postavitve, medtem ko je v *Sinjebradcu* prevladovala Bartókova glasba sama.

V plesni drami z naslovom *Dom Bernarde Albe* (po dramskem delu Federica Garcia Lorce) se je v drugem delu prvega dne festivala predstavil še baletni ansambel Hrvaškega narodnega gledališča. Zanimiv in dober je bil izbor glasbe za balet, ki se je kljub temu, da je bila sestavljena iz posameznih skladb Milka Kelemena, dobro ujemala s koreografijo in s "sodobnostjo" zgodbe. Podobno je tudi koreografija Ivana Sertića, ki izhaja iz elementov klasičnega baleta in tradicije dramatičnih baletov (kjer plesalci z gibom pripovedujejo zgodbo), sledila glasbi in je bila v izvedbi petih plesalk in enega plesalca hitra, dinamična, domiselna in predvsem odlično izvedena.

Posebno doživetje Glasbenega festivala v Zagrebu je bil koncert Uralske filharmonije pod vodstvom dirigenta Dmitrija Lissa, ki je s preciznimi

kretnjami, disciplino in pristnim odnosom do sodobne glasbe prenašal svoje razumevanje glasbe na orkester, ki mu je brezpogojno sledil. Poslušalcem koncertne dvorane Vatroslava Lisinskega so dokazali, da je sodobna glasba lahko tudi poslušljiva in zanimiva. Igrali so *Musico concertante* Petra Bergama, *Riki Levy* Igorja Kuljerića, *Koncert za violino in orkester* Arneja Nordheima, *Abii ne viderem* Giya Kanchelija in *Stimmen ... Verstummen ...* Sofie Gubajduline. S predolgega koncertnega programa bi lahko izpustili skladbo Igorja Kuljerića, ki je zaradi mešanja različnih stilov in načinov komponiranja v tem koncertnem večeru izstopala. Za poslušalce je bil najzahtevnejši *Koncert za violino*, ki zaradi gostega tkanja glasbenih misli, ki se v skladbi nikoli ne končajo in prehajajo iz orkestra v solistično igranje brez prekinitev, poslušalca držijo v nenehni napetosti. V solističnem partu violine je bila virtuoznost, ki jo pričakujemo v solističnem koncertu, preoblikovana v njeno nasprotje, lahko bi rekli, da je skladatelju uspelo v izvrstni poustvaritvi solista Arve Tellefsena narediti prenos iz zunanjega prikazovanja spretnosti igranja v notranjo intenziteto igranja in doživljanja glasbe. Drugače nas je navdušila skladba *Abii ne viderem* (Obrnem se, da ne vidim), kjer je skladatelj glasbo prekinjal z molkom, ki mu je postal enakovreden in dopolnjujoč element kompozicije. Skladba opozarja na bistveno značilnost percepcije glasbe, in sicer da šele v tišini lahko podoživimo slišano. Kanchelijeve tišine v izvedbi Dmitrija Lissa, ki je na koncertu zaključke skladb vedno podaljšal v tišino, so nas popeljale bolj v zvočnost glasbe, v nasprotju z Nordheimom, ki v *Koncertu za violino* izpeljuje drugačno zvočnost, pogojeno iz strukture in dramaturgije glasbe.

Nedeljski koncert v koncertni dvorani Vatroslava Lisinskega je bil v znamenju poljskega skladatelja in dirigenta Krzysztofa Pendereckega, ki je Poljskemu komornemu orkestru tudi dirigiral. Poleg skladbe *Love song* Milka Kelemena in *Komorne simfonije* Dmitrija Šostakoviča, je skladatelj dirigent poustvaril tri svoja dela: *Sinfonietto za godalce*, *Koncert za violo*, tokrat v transkripciji za violončelo, kot dodatek pa še skladbo *De profundis* za godalni orkester. Tudi mladi violončelist Claud Bohorquez si je za dodatek izbral in izvrstno zaigral *Capriccio* Krzysztofa Pendereckega.

Glasbeni bienale je ponudil mnogo več koncertov, kot smo jih omenili, v spominu pa nam bodo ostali predvsem dobri izvajalci glasbe 20. stoletja. Organizatorji so pripravili obsežni dvojezični katalog, v katerem so zbrani koncertni programi, podatki o skladateljih, izvajalcih in skladbah. Obisk bienala nam je omogočil prijeten prostor za srečanja in obnovitev stikov. Za seboj je pustil radovednost in vprašanje o programski usmeritvi glasbenega bienala v novem tisočletju.

Lidija Podlesnik

SIMPOZIJI

Civiltà musicali a confronto: tendenze del periodo barocco a Venezia e in Dalmazia

Soočanje glasbenih kultur: tendence baročne dobe v Benetkah in v Dalmaciji
Benetke, 6. – 8. maj 1999

Pod okriljem centra za glasbeno kulturo "Fondazione Levi" – je v mestu na vodi potekal tridnevni seminar, ki so ga pripravili v skupni organizaciji italijanski in hrvaški muzikologi. Njihovo vodilo pri oblikovanju seminarja je bilo iskanje kulturnih povezav med zahodno in vzhodno obalo Jadranskega morja v različnih zgodovinskih obdobjih oziroma proučevanje glasbenih vplivov politično in gospodarsko močnejših Benetk na posamezna večja mesta hrvaške obale, ki so bila del mogočnega imperija beneške republike šeststo let. Številni beneški glasbeni tiski, ki so do danes preživeli v Dalmaciji, čeprav vsi tiski še vedno niso popisani in sistematično obdelani, kažejo na pester kulturni pretok. Seminar v tem sklopu je bil že tretji po vrsti, prvi je potekal v Benetkah leta 1995, drugi pa je bil v Splitu dve leti pozneje. Naslednje srečanje v Dubrovniku bo v letu 2001.

Fondazione Levi deluje kot sklad s svojo založbo od leta 1962 in sredstva namenja predvsem financiranju muzikoloških seminarjev. Donatorja Ugo (1878–1971) in Olga Levi (1885–1961), potomca stare beneške glasbene družine, iz katere je izhajal tudi skladatelj Samuele Levi (1813–1883), avtor lirične opere, sta skladu zapustila poleg palače Giustinian Lolin ob Canal Grande, kjer je seminar potekal, tudi vso glasbeno zapuščino z rokopisi in tiski, ki jih hranijo v lastni knjižnici. Od leta 1993 izdajajo tudi periodično publikacijo z naslovom *Musica e Storia*, v kateri objavljajo poleg drugih muzikoloških tekstov tudi izbor referatov s seminarja.

Tema letošnjega srečanja je bila omejena na 17. stoletje. Vsebinska organizatorja Ivano Cavallini in Stanislav Tuksar sta k sodelovanju povabila muzikologe, ki proučujejo to obdobje, vabljeni pa so bili tudi pasivni udeleženci seminarja, ki že imajo objavo iz zgodovine glasbe baroka, diplomanti iz Italije in študenti iz Zagreba. Z referati v angleškem ali italijanskem jeziku so se predstavili Vjera Katalinić, Hana Breko, Stanislav Tuksar in Ennio Stipčević iz Hrvaške ter Marco di Pasquale, Ivano Cavallini, Dinko Fabris in Anna Laura Bellina iz Italije. Na seminarju sta aktivno nastopila tudi Bojan Buijić iz Oxforda in Metoda Kokole iz Ljubljane.

V začetnem referatu je Vjera Katalinić predstavila geografski in zgodovinski pregled ter na koncu orisala splošne kulturne razmere v

Dalmaciji v 17. stoletju pod beneško in habsburško vladavino. Hana Breko je predstavila religiozno glasbo 17. stoletja v delovanju dominikanskega, jezuitskega in frančiškanskega reda v Dalmaciji. Stanislav Tuksar je primerjal glasbeno terminologijo iz treh zgodnjih slovarjev: Bartol Kašič, *Raslika skladanja slovinska* (Rim, c. 1600), Jakobus Micaglia, *Blago jezika slovinskega* (Loreto, 1649–51) in Ardelio Della Bella, *Dizionario Italiano, Latino, Illirico* (Venice, 1728).

Metoda Kokole je s skrbno pripravljenim referatom z naslovom *Beneški vplivi na ustvarjanje zgodnjih monodičnih motetov v Notranjeavstrijskih deželah: Poscheva zbirka Harmonia concertans (1623)* in posnetki glasbe Isaaca Poscha vzbudila posebno zanimanje udeležencev seminarja. S prikazom življenja in dela skladatelja, ki je deloval tudi v Ljubljani, in njegove umestitve v tok aktualnih glasbenih vplivov iz Benetk se je Metoda Kokole najbolj približala krovnemu naslovu seminarja. Z zanimivimi vprašanji sta se oglasila muzikologa Robert Lindell in Iain Fenlon, slednjega je predvsem navdušil podatek o 317 enot obsegajočim popisom muzikalij iz ljubljanske stolnice, *Inventarium librorum Musicalium* (1620), ki sodi v primerjavi s podobnimi italijanskimi popisi 17. stoletja med daleč najobsežnejše glasbene inventarje.

Bojan Buijć je analiziral delo italijanskega skladatelja Tomasa Cecchinija, rojenega v Vicenzi in delujočega v Dalmaciji, katerega glasbo je pred leti tudi transkribiral, medtem ko je skladateljev inštrumentalni opus predstavil Marco Di Pasquale. Ivano Cavallini je poskušal poiskati italijanske vplive na gledališko ustvarjalnost pri skladateljih iz Dalmacije in predvsem iz Dubrovnika, Dinko Fabris pa je govoril o najstarejšem mediteranskem gledališču na Hvaru iz leta 1612. Seminar sta zaključila Ennio Stipčević, ki je podobno kot Metoda Kokole poskušal izpostaviti beneške vplive v glasbi Dalmacije in Dubrovnika, in Anna Laura Bellina, ki je za temo svojega referata izbrala pesnika in libretista Cristofora Ivanovića.

Muzikološki seminar v Benetkah je bil odlično pripravljen in izpeljan, saj so organizatorji seminarja s svojo gostoljubnostjo in prijetnim vzdušjem znanstveno srečanje spremenili v nepozabno doživetje. Omogočili so nam obisk koncerta v Chiesa di S. Maria Formosa, kjer so izvajali Monteverdijeve motete, in nas peljali na ogled Palladijevega mesta Vicenze in veličastnega Teatra Olimpica. Sklepno besedo seminarja so prispevali Giulio Cattin, Stanislav Tusar in Ivano Cavallini, med katerimi je slednji še posebej poudaril, da bo v prihodnje treba teme seminarja zožiti in rezultate šele nato aplicirati na širše teme.

Lidija Podlesnik

Francouzská *opéra comique* a její vyzarování v Evropě 19. století

Francoska *opéra comique* in njeno izžarevanje v Evropo 19. stoletja
Praga, 12. – 14. maj 1999

Zanimanje za mednarodni simpozij o francoski komični operi je potrdilo dejstvo, da ostaja opera kot predmet raziskovanja kljub izraziti prevladi nekaterih popularnih tem tudi ob koncu dvajsetega stoletja še vedno ali vedno znova privlačna za muzikologe. *Opéra comique*, ki je bila kar poldrugo stoletje pomembna in razširjena glasbena zvrst v Franciji in tudi drugod, mnogi povezujejo s francosko glasbo 18. stoletja. Namen tridnevnega znanstvenega posvetovanja, ki je potekalo sredi maja letos v praški vili Lanna, pa je bil pojasniti kam in kako je njen pomen in vpliv segal še v naslednje stoletje.

Organizatorji, Ústav pro hudební věd České republiky, Forschungsinstitut für Musiktheater der Universität Bayreuth in Ústav hudební vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, so napovedali posvetovanje kot svobodno nadaljevanje simpozija *Meyerbeer und die Opéra Comique um die Mitte des 19. Jahrhunderts*, ki je potekal decembra 1998 v Thurnauu v Nemčiji. Udeležilo se ga je dvaintrideset referentov iz Nemčije, Francije, Italije, Anglije, Češke, Bolgarije, Ukrajine, Madžarske in Slovenije. Zaradi velikega števila udeležencev so bile potrebne omejitve dolžine prispevka. Tudi razprave, ki so sledile prav vsakemu referatu (zanimivo je, da so bili udeleženci kljub izredno napornemu urniku vedno pripravljene razpravljati), so morali včasih zaradi časovne stiske prekiniti. Vprašanja in pripombe v razpravi so dodatno osvetlili predstavljeno temo ali pa celo opozorili na nekatera vprašanja in s tem potrdili namen znanstvenega srečanja – izmenjavo dognanj in mnenj.

Prispevki so bili razvrščeni v tri tematske skupine. *Razvoj zvrsti, dela in avtorji v 19. stoletju* so predstavili zlasti francoski in nemški muzikologi, ki so tudi sicer številčno prevladovali na simpoziju. Obravnavali so posamezna zgodovinska, teoretična in estetska vprašanja, največkrat na primeru konkretnega glasbenega dela (na primer Francis Claudon, Pariz, *"Le Postillon de Lonjumeau": nostalgie et modernité d'un théâtre musical*; Robert Didion, Kassel, *"Une chose gaie que je traiterai aussi serré que possible" – "Carmen" als Opéra comique*) ali pa v konkretnih časovno-krajevnih določnicah (na primer Marie-Claire Mussat, Rennes, *La Bretagne dans l'opéra-comique au XIXe siècle: du pittoresque au régionalisme et au nationalisme, une prise de conscience*; Mary Jean Speare, St. Louis, *The "drame fantastique" and fantastic "opéra comique" in 19th-century Paris*).

Drugi tematski sklop je imel delovni naslov *Širjenje žanra v Evropi: njegova interpretacija, pozicija v repertoarju, recepcija*. Referentje so obravnavali recepcijo opére comique v 19. stoletju na različnih evropskih odrih: v Münchnu, Budimpešti, Pragi, Brnu, Ljubljani (referat spodaj podpisane je imel naslov *The 19th-century productions of the opéra comique in the provincial theatre of Ljubljana*), Kijevu, Krbenhavnu in v Bolgariji. Prispevki so dopolnili podobo različnih glasbenih praks in gledališkega življenja v evropskem prostoru, njihova podobnost oziroma različnost pa je bila zanimiva za primerjavo tudi s stališča t. i. lokalnih zgodovin. Z vidika zgodovine glasbe na Slovenskem je bila na primer zanimiva precejšnja podobnost med predstavami v ljubljanskem Stanovskem gledališču in brnski Reduti v prvi polovici 19. stoletja (Jan Trojan, Brno, *Opéra comique na scéně brněnské Reduty v době předbřeznové*).

Vpliv opére comique na glasbeno gledališče drugih dežel (držav) so predstavili muzikologi v zadnjem dnevu simpozija. Trije predstavniki mlajše generacije muzikologov so s svežimi prispevki obravnavali staro vprašanje odnosov in vplivov med italijansko in francosko komično opero (Olivier Barra, Lyon, *L'opéra-comique de la Restauration et sa récréation italienne: heureux échange, ou rencontre manquée?*; Marco Marica, Rim, *Die Opéra comique in Neapel in den 20er Jahren des 19. Jahrhunderts und das Ende der Opera-buffa-Tradition*; Sebastian Werr, Berlin, *Italien und die Opéra comique um die Mitte des 19. Jhs*). Vpliv francoskega modela je bil prikazan tudi na dveh konkretnih glasbenih primerih ukrajinskega (Irina Drač, Sumy, *The French opéra comique as a model of Ukrainian music theatre*) in češkega glasbenega gledališča (Milan Pospíšil, Praga, *Karel Šebor – Marie Červinková-Riegrová: "Zmařená svatba" a její francouzský pramen*). Zanimiva je bila tudi analitična študija o vplivu opére comique na tehniko orkestracije v 19. stoletju (Jürgen Maehder, Berlin, *Der brillante Tutti-Klang. Einflüsse der Opéra comique auf die europäische Orchestrationstechnik des 19. Jahrhunderts*).

Poleg glasbenih primerov, ki so žal redko osvežili razprave na samem simpoziju, smo udeleženci lahko prisluhnili tudi glasbi. Simpozij sta razpoložensko uvedla kupleta iz Auberovega *Fra Diavola* in Smetanove *Prodane neveste*, isti večer pa smo poslušali zgodovinski posnetek Offenbachove opére comique *Madame Favart* (Češki radio Praga, 1957). Predstava češke igre s petjem *Fidlovačka* (besedilo Josef Kajetán Tyl, glasba František Škroup) v manjšem ljudskem gledališču je bila bolj kot z estetskega zanimiva z zgodovinskega (in nacionalnega) vidika. Pesem slepega čevljarja *Kde domov můj?* so poznali in prepevali v preteklem stoletju vsi slovanski narodi (peli so jo tudi na besedah v slovenskih čitalnicah), še danes pa je češka himna.

Prispevki na (sicer vzorno pripravljenem) posvetovanju o francoski komični operi v 19. stoletju so kazali izrazito dvojnost. Francoski in nemški muzikologi, kar nekaj med njimi jih je študiral tudi v Parizu, so predstavili ozke specialistične študije. Njihovi kolegi iz srednje- in vzhodnoevropskih držav pa so z zgodovinskimi obravnavami, največkrat recepcijo predstav, dopolnili podobo širjenja te zvrsti v glasbeni Evropi v 19. stoletju.

Nataša Cigoj Krstulović

OCENE IN POROČILA

Iko Otrin, *Razvoj plesa in baleta*. Ljubljana, Debora, 1998. 237 str., 194 ilustracij.

V januarju 1999 je pri založbi Debora izšla knjiga Ika Otrina z naslovom *Razvoj plesa in baleta*, ki je kot učbenik namenjena predvsem srednji stopnji baletne šole pri predmetu zgodovina plesa in glasbe, ki poteka v 3. in 4. letniku. S šolskim letom 1998/99 lahko dijaki Srednje baletne šole ta predmet prvič izberejo za maturitetni, zato je bila potreba po učbeniku toliko večja. Strokovni svet Republike Slovenije je knjigo potrdil kot učbenik, namenil pa ga je tako glasbeni gimnaziji kot tudi glasbeni in baletni šoli, torej srednji in nižji stopnji poučevanja zgodovine klasičnega baleta in stilnih* plesov. Vendar je bila knjiga Ika Otrina napisana tudi za širši krog bralcev oz. kot avtor navaja v uvodu (Namesto uvoda), je namenjena tudi vsem drugim, ki se za ples in balet zanimajo in bi radi o njem še kaj več zvedeli, torej ne le tistim, ki se s plesom poklicno ukvarjajo.

Otrinova knjiga o plesu in baletu je pomemben prispevek k že obstoječi plesni literaturi v slovenskem jeziku. Ta je začela nastajati v sedemdesetih letih, da bi sodobnemu plesu na Slovenskem zagotovila teoretsko osnovo in prispevala k njegovi uveljavitvi in razcvetu. V ta namen sta izšli prvi knjigi – v letu 1975 *Sodobni ples na Slovenskem* Marije Vogelnikove, ki je tako že pred Otrinom predstavila kratek pregled plesnega dogajanja skozi zgodovinska obdobja, in v letu 1982 *Ples od kod in kam* Neje Kos. V knjigi z naslovom *Moja ljuba Slovenija* je Peter Gresserov–Golovin napisal spomine na svoje plesno in koreografsko delovanje v Ljubljani in Mariboru, ki je bilo povezano z nastajanjem slovenskega profesionalnega baleta. V zadnjem desetletju so izšli še priročnik plesne tehnike z naslovom *Tehnika gibanja v plesu*, plesno-gledališki priročnik *Ustvarjalni gib* Mojce Vogelnikove ter knjige Henrika Neubauerja: *Klasični balet I.: metodološki učbenik za prvo leto učenja*, *Razvoj baletne umetnosti v Sloveniji I, Gib skozi stoletja: obnašanje, gibanje in odnosi med ljudmi od 15. do 19. stoletja* in *Ples skozi stoletja, starinski plesi: mejniki v razvoju plesne umetnosti*. Žal samo v nemškem jeziku je v devetdesetih letih izšla knjiga v dveh delih Pie in Pina Mlakarja *Unsterblicher Theatertanz*, v kateri opisujeta tristoletno (1650–1950) zgodovino evropskega gledališkega plesa.

* Na str. 4 je zapisano *stiških* plesov. Sprašujemo se, ali je tiskarska napaka ali novo terminološko poimenovanje.

Nova slovenska knjiga o plesu ni navadna knjiga, temveč učbenik in je zato izpostavljena strožjim kriterijem, kot druge knjige o plesu. Da knjiga postane učbenik, mora izpolniti določene normative, tako vsebinske kot oblikovne. Predvsem mora biti vsebina učbenika jasno opisana in pregledno oblikovana, da učencem ponuja hitro dojetje in razločevanje glavnih naslovov od podnaslovov, ločevanje bolj in manj pomembnih podatkov in podobno. Učbenik Ika Otrina je sicer s temnejšim obarvanjem določenega besedila pregledno oblikovan, vendar pri izboru ne zasledimo enotnega kriterija, kar pomeni, da je besedilo obarvano temneje enkrat v smislu obrobne (odlomki iz knjig in pisem plesnih ustvarjalcev, vsebina baletov, zanimivosti), drugič izpostavljenega teksta, kot npr. na začetku knjige, kjer avtor določi in pojasni dva tipa plesa, kar bi lahko bilo tudi maturitetno vprašanje. Poleg tega v Otrinovem učbeniku pogrešamo vse, kar je povezano s pedagoškim procesom in prakso v razredu, kot je na primer zaokroženost snovi v učno enoto in učno temo, manjkajo predlogi za predvajanje posnetkov glasbe in plesa med učnimi urami, naloge za učence, vprašanja za lastno preverjanje učne snovi, izbrano in dodatno literaturo za določeno obdobje ali temo ter video kaset(-e) z izbranimi primeri in priročnik za učitelja. O Otrinovem najnovejšemu delu tako ne moremo govoriti kot o učbeniku v pravem pomenu, temveč zgolj o knjigi, ki se bo lahko uporabljala tudi pri pouku.

Pri prvem stiku s knjigo se ponavadi najprej ustavimo pri kazalu, ki nas s svojo vsebino in načinom oblikovanja spodbudi k branju, lahko pa tudi popolnoma zmede. Z naslovi poglavij in njihovo smiselno razporeditvijo v kazalu dobimo najboljši vpogled v avtorjevo zasnovo dela. Drugo mesto v knjigi, ki bralcu omogoča hitro preverjanje in iskanje, je indeks na koncu knjige, v katerem so po abecednem redu zbrani vsa imena in naslovi, ki jih avtor v tekstu omenja. V Otrinovi knjigi bralcu kazalo – tako vsebinsko kot oblikovno – ni v pomoč, pa tudi indeksa, ki bi povečal uporabnost knjige, ne najdemo. Namen Otrinove knjige je bil kronološki pregled prelomnih obdobij v razvoju plesa in še posebej baleta. Vendar pa zgodovinska obdobja v kazalu (stare kulture, krščanstvo, renesansa, barok, romantika) niso posebej izpostavljena ali poudarjena in se mešajo z drugimi naslovi, ki bi lahko bili podnaslovi v določenem obdobju (*Prvi družabni plesi, Balet akcije, Degeneracija in zaton baleta, Izrazni ples, Muzikal, Film, Plesno gledališče*). V 20. stoletju je avtor kronološki pregled smiselno zamenjal s krajevnim (*Ruski, Švedski, Angleški, Francoski, Slovenski balet in Ples v Ameriki*), vendar ta prehod in dejstvo da se je to zgodilo v 20. stoletju, v kazalu nista razvidna. Iz zapisa v kazalu prav tako ne vidimo, da se naslovi *Primeri plesne pisave, Kronološki pregled plesno baletnega dogajanja, Preglednica razvoja plesa v prazgodovini, Viri*, ki so enako napisani kot druge tematike, v

resnici skrivajo le priloge na koncu knjige. Bralca takšen zapis zavaja, saj pričakuje, da mu bo, npr. naslov *Primeri plesne pisave* ponudil tudi krajši opis le-teh (kot je na strani 85 opisana Feuilletova plesna pisava) in ne le slikovne priloge. Podobno kot v kazalu se tudi v knjigi pomembnejši naslovi ne začenjajo na začetku nove strani in šele po iskanju naslovov po knjigi in primerjavi velikosti črk lahko razločimo naslov od podnaslova. Sprašujemo se, zakaj so imena začetnikov sodobnega plesa (Delsarte, Emil-Jaques Dalcroze, Rudolf Laban) v knjigi napisana različno: prvi v smislu glavnega naslova, drugi kot podnaslov, tretji in naslednji avtorji pa so omenjeni kar med besedilom.

Začetek knjige z naslovom *Kaj je ples* s podnaslovi: *Šamani in prazgodovina*, *Kakšni so bili ti plesi*, *Družbeni razvoj*, *Glasbena spremljava*, *Profani ples*, *Sakralni ples* je zasnovan v obliki uvoda v zgodovino plesa. Zaradi poljudnega načina opisovanja se zdi to najmanj utemeljen del knjige. Na začetku avtor navaja citat iz *Svetovne zgodovine plesa* Curta Sachsa, vendar na tem mestu citat ni temneje označen, kot velja za citate v nadaljevanju knjige. Sledi izbor teorij o nastanku plesa in opis delovanja prvih plesalcev – vračev. Avtor se v naslovu sprašuje *Kakšni so bili ti plesi?*, mi pa dodajamo vprašanje: kateri plesi? Seveda v besedilu nato izvemo, da so bili mišljeni najzgodnejši plesi pračloveka.

Avtor omenja prehod iz krožnega plesa v ples v vrstah, vendar ne izvemo, ali se je to dogajalo že v kamenu dobi ali v kasnejših najzgodnejših dobah. Tudi besedilo na strani 17 v poglavju *Glasbena spremljava* nas podobno zmedejo in v razpravljanje vnašajo časovno relativnost: "Sprva so peli nepovezane zloge, pozneje so začela dobivati ta besedila smiselno vsebino" in "Instrumentalna melodična spremljava plesa se je razvila precej pozneje." Kljub temu da je avtor v *Namesto uvoda* zapisal, da knjiga ni zasnovana kot znanstveno delo ali kot enciklopedija, bralca moti pisanje, v katerem manjka časovna določenost. Verjetno je tudi zato na koncu knjige, na strani 235, dodana *Preglednica razvoja plesa v prazgodovini* po Curtu Sachsu, ki je v svoji knjigi o *Svetovni zgodovini plesa*, ki jo imamo od leta 1997 tudi v slovenskem prevodu, plesno prazgodovino temeljito razčlenil in opisal.

Otrinova knjiga o plesu ima še vrsto drugih pomanjkljivosti. V besedilu se na primer pojavljajo razlage izvora in pomena določenih besed v oglatem oklepaju, kot na str. 19 pri besedah sakralni ples, reinkarnacija in teokracija, medtem ko manjka takšna razlaga pri glasbenih izrazih (na str. 27 pri izrazu anhemitonska pentatonika, na str. 29 pri besedi kalokagatija in na str. 44 pri besedah diafonija in polifonija). Poleg te nedoslednosti opazimo tudi neenotnost pri razlagah nekaterih drugih besed, saj je na str. 42 beseda ekstatičnost pojasnjena v oglatem oklepaju med besedilom kot že prej, *dance macabre* pa v opombi.

V podnaslovu *Dionizije* zasledimo ponesrečen odstavek: "Tu se pravzaprav začne gledališče, kot ga poznamo danes. Izvajalci, ki pripovedujejo–plešejo–pojejo zgodbo, ki ima dramaturški lok, in pa občinstvo, ki to predstavo spremlja. Zato stara obredja, kjer so bili pravzaprav vsi izvajalci, eni bolj, drugi manj aktivni, še niso pravo gledališče." Besedica "tu" ne razkriva, ali je avtor mislil časovno ali krajevno oznako, ali kar obe hkrati, prav tako šele po ponovnem branju razberemo, da se pravo gledališče začne z delitvijo izvajalcev na igralce in občinstvo.

Večja doslednost bi bila potrebna tudi pri prevajanju naslova baleta *La fille mal gardée*, kjer je avtor slovenski prevod *Navihanka* (prevod naslova baletne predstave iz leta 1969) zamenjal s prevodom *Slabo varovana hčerka* in ga še enkrat spremenil v predzadnji vrstici besedila (na isti, 96. strani knjige) – *Slabo čuvana hčerka*.

Knjiga je izčrpno opremljena s slikovnim gradivom, a kljub temu pogrešamo nekatere fotografije, predvsem iz klasičnih baletov druge polovice 19. stoletja. Sprašujemo se po kriteriju izbora le-teh, saj so iz določenih predstav, kot je npr. *Men Dancers* Teda Shawna, prisotne v knjigi kar štiri fotografije, medtem ko ne zasledimo nobene fotografije klasičnega grand pas de deuxa iz *Don Kihota*, *Labodjega jezera* ali *Trnuljčice*. Dobrodošel bi bil tudi popis slikovnega gradiva.

Na koncu pregleda, v katerem smo hoteli predstaviti *Razvoj plesa in baleta* predvsem iz dveh zornih kotov – kot slovensko knjigo o plesu in kot učbenik o plesu –, bi bilo smiselno premisliti tudi o izboru naslova. Ob koncu stoletja se zgodovinarji in sociologi upravičeno sprašujejo in postavljajo pod vprašaj razmišljanje in govorjenje o razvoju, ker ima ta beseda vrednostno konotacijo in jo razumemo v smislu napredovanja, kar je z današnjega pogleda na zgodovino zastarelo in napačno.

V knjigo *Zgodovina plesa in baleta* je bilo vložnega veliko truda in časa, vendar se pri izidu tako pomembne publikacije ne bi smelo hiteti, čeprav smo prvi učbenik o plesu že zelo nestrpnost pričakovali. K oblikovanju plesne terminologije, ki je nujna pri pisanju takšnega učbenika, bi veliko pripomogli tudi prevodi knjig o plesu. Pri maturitetnem predmetu *Zgodovina plesa in glasbe* bi za zgodovinski pregled plesa potrebovali poleg *Svetovne zgodovine glasbe* Curta Sachsa, ki opisuje družabni ples, še prevod knjige Susan Au, *Ballet and modern dance*, ki razlaga nastanek in oblikovanje gledališkega plesa – baleta in sodobnega plesa. Pomembna dopolnitev Otrinovega učbenika in obeh imenovanih knjig pa bi bil še prevod knjige Selme Jeanne Cohem, *Dance as theatre art*, v kateri so izbrani odlomki besedil pomembnih plesnih teoretikov od leta 1581 do danes.

Srednjeveška glasba na Slovenskem in njene evropske vzporednice, zbornik referatov; ur. Jurij Snoj. Ljubljana, Založba ZRC, 1998. 198 str.

Namen organizatorjev Mednarodnega simpozija, in s tem tudi urednika istoimenskega zbornika *Srednjeveška glasba na Slovenskem in njene evropske vzporednice*, je bil ponuditi interdisciplinarni, nadsacionalni in razčlenjeni vpogled v nekatere vidike obravnavanega obdobja – srednjega veka. To je že četrti podoben projekt v organizaciji Muzikološkega inštituta Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki je skupaj s simpoziji o baroku, renesansi ter klasicizmu zaokrožil prikaze obdobjev slovenske glasbene kulture do romantike. Koncept, katerega cilj je posredovati le delne vpogleds – ne sintezo – v domnevno zgodovinsko celoto, nujno spremeni tako simpozij kot zbornik v enega izmed možnih prikazov obravnavane tematike. Tokrat so razprave, katerih kratke oznake so nanizane spodaj, prispevali naslednji znanstveniki:

Jurij Snoj (Ljubljana): *Zgodovinsko glasboslovje o srednjeveškem glasbenem rokopisju na Slovenskem*. V celoti ohranjenih srednjeveških glasbenih kodeksov na Slovenskem je sedemnajst, okrog šeststo fragmentov kaže na ostanke še okoli sto dvajset uničenih srednjeveških glasbenih knjig. Kraj nastanka in rabe lahko ugotovimo le za dokumente cistercijanov v Stični, kartuzijanov in frančiškanov v Ljubljani ter frančiškanov v Novem mestu, tistih iz stolnice v Kopru ter župnijske cerkve v Kranju.

France Martin Dolinar (Ljubljana): *Svetne in redovne kleriške skupnosti v srednjem veku na Slovenskem*. Cerkevna administracija na območju današnje Slovenije je bila v srednjem veku zelo razdrobljena, upravne enote niso sledile nacionalnim mejam, ozemlje pa je bilo izpostavljeno različnim vplivom. Središča verskega in kulturnega življenja Slovencev so bile različne posvetne in redovniške skupnosti: benediktinci in benediktinke, cistercijani, kartuzijani, viteški redovi, frančiškani, dominikanci ter dominikanke, avguštinci, klarise ter stolni in kolegiatni kapitulji pri stolnicah in župnijskih cerkvah. Njihova kulturna zgodovina je slabo raziskana.

Nataša Golob (Ljubljana): *Nekaj kodikoloških drobtin o slovenskih srednjeveških glasbenih rokopisih*. Kodikologija – arheologija knjige – odkriva podrobnosti načina izdelave ter možno pisarsko provenienco, katere ne razkrivajo same vsebine rokopisov. Te pomembne in zanimive podatke je avtorica analizirala na rokopisnem nevmatskem fragmentu št.

11/97 (11. st.) ter kodeksih št. 6 (9. st.), 29 (12. st.) in 49 (11.–12. st.), ki jih hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Rudolf Flotzinger (Gradec): *Die notierten mittelalterlichen Handschriften aus der Kartause Seiz*. V prispevku avtor analizira nekatere glasbene rokopise iz nekdanje kartuzije Žiče (Seiz) na Spodnjem Stajerskem, ki doslej niso bili upoštevani pri predstavitvi glasbe tega reda: gradual, psalter in himnar (ali gradual, knjiga psalmov in knjiga himen), štirje antifonali ter vrsto antifonalnih fragmentov. Med njimi tudi najstarejši katuzijanski antifonal, rokopis št. 273.

Marija Bergamo (Ljubljana): *K opredelitvi kompozicijskega idioma zgodnje evropske glasbe*. Avtorica raziskuje spremembe pomena pojma "componere" ter ugotavlja, da v vsakem zgodovinskem obdobju obstaja normativni teoretični in praktični glasbeni sistem, znotraj katerega je treba razumeti njegov "kompozicijski idiom". Glasbena praksa srednjega veka se obravnava kot "poskus komponiranja" pred nastankom ideje "opus perfectum et absolutum". Pri tem se, med ostalimi, analizirajo pojmovno-kategorialni pari emotivno – racionalno in intuitivno – diskurzivno ter pomen in vloga reda, revizije, estetskega občutka za zvočnost, prostornost glasbenega časa in umetniške igre.

Bojan Bujic (Oxford): *The terms "medieval" and "late medieval" in historiography of music: some historical reflections*. Avtor razpravlja o današnji rabi pojmov "srednjeveško" in "renesančno", pomembnih za glasbo poznega 14. oz. začetka 15. stoletja, kot o določilih ne le za omenjeni zgodovinski obdobji, ampak tudi v smislu stilnih značilnosti. Kaže, da imajo ti pojmi svojo zgodovino ter so izpostavljeni spremembam občutljivosti in ideoloških usmeritev. Metodološko oporišče avtor išče v zgodovini historiografije (J. Burckhardt, R. G. Kiesewetter, F. Brendel, G. Adler, A. W. Ambros, H. A. Köstlin idr.) ter naknadno oblikuje nekatera posebna področja oz. žanre (nabožno – posvetno, konstrukcija – izraznost, simbolično – realistično).

Janez Höfler (Ljubljana): *Glasba v poznosrednjeveških beneficijih na Slovenskem*. Oltarski beneficiji so značilna pričevanja o srednjeveški glasbeni kulturi na Slovenskem. Avtor je posebej analiziral tiste, ki so nastali v poznem srednjem veku (1435, 1440, 1444, 1449) v cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani. Slednja je postala stolnica, ko je bila ustanovljena ljubljanska škofija leta 1461. Beneficiji namreč vsebujejo posebna navodila za petje ter izvajanje obredja.

Metoda Kokole (Ljubljana): *Nekaj pričevanj o evropskem poznosrednjeveškem plesu na Slovenskem*. Pomanjkanje neposrednih virov o srednjeveški plesni glasbi na Slovenskem je avtorico spodbudilo k raziskavi dveh slikovnih in enega tekstovnega pričevanja o obstoju te

glasbene zvrsti: freski na fasadah cerkev sv. Marije v Crngrobu pri Škofji Loki (ok. 1460) in cerkve sv. Elizabete v Podrebri pri Polhovem Gradcu (med 1520 in 1530) ter omembe plesa v delu *Itinerarium* italijanskega humanista Paola Santonina iz leta 1487. Freske prikazujejo plesne pare in inštrumentaliste (srednjeveška pihala, dude), besedilo pa govori o plesu (chorea, tripudium) na gradu Majšperk (Spodnja Štajerska) v hiši plemenitega Hartmana Orneškega.

Stefan Engels (Salzburg): *Die Notation der mittelalterlichen Choralhandschriften in Salzburg*. Avtor v prispevku razpravlja o salzburških srednjeveških kodeksih kot korpusu, katerega lahko različno interpretiramo (mesto in pokrajina Salzburg, škofija, cerkvena provinca), o stanju virov (Salzburg, München, Dunaj, New York) ter nalogah in metodah raziskovanja. Salzburški viri zajemajo rokopise z adiestematskimi nevmami in notacijo na črtah (gotska, polmenzuralna in menzuralna notacija).

Katarina Livljanić (Pariz): *Per hebdomadam à Monte Cassino: quelques aspects de l'office férial dans l'antiphonaire cassinien (Monte Cassino, Archivio della Badia, ms. 542)*. Nepopolni antifonal, samostanski rokopis MC. 542, napisan v beneventanski minuskuli, sodi med najstarejše montecassinske kodekse. V prispevku avtorica obravnava nekatere posebne poglede (notacijo, modalnost v prazničnem oficiju), ki pomagajo pri razpoznavanju njegove funkcije, rabe ter razlogov, ki so določili njegovo identiteto.

Hana Breko (Zagreb): *Das Missale MR 70 der Zagreber Metropolitanbibliothek – Untersuchungen zum Entstehungskontext*. Avtorica obravnava kontekst nastanka glasbenega kodeksa MR 70, najstarejšega ohranjenega misala v Zagrebu (Metropolitanska knjižnica), pisanega konec 13. stoletja z nemško adiestematsko notacijo. Primerja sekvence s tistimi v sekvenciarih avstrijskega območja ter srednjeveške salzburške škofije, torej s tradicijo sekvenc akvilejske patriarhije in Slovenije ter srednjeveške Madžarske. Kaže, da se vprašanje provenience za zdaj lahko omeji na tri možne vire: južnonemško področje (Salzburg), današnja Slovenija ali Zagreb.

Galliano Ciliberti (Perugia): *Alcuni aspetti della diffusione del repertorio musicale centro-europeo nello Stato Pontificio dall'età dell'Albornoz (1354) al concilio di Constanza (1414)*. Prispevek obravnava pojav širjenja srednjeevropskega glasbenega repertoarja v papeški državi v obdobju od sredine 14. (mandat aragonskega kralja Albornosa) do začetka 15. stoletja (koncil v Constanzi). Obnova pontifikalne "legalnosti" je bila v vseh regijah papeške države sočasno politično in kulturno dejanje, na področju glasbe je pomenila širjenje francoske glasbe v Italiji.

Jože Mlinarič (Maribor): *Dva srednjeveška epa o Marijinem življenju: Vita Mariae metrica in pesnitev Filipa Žičkega*. Filip iz kartuzijanskega

samostana Žiče (Philipp von Seitz) je avtor epa o Marijinem življenju, najboljšejšega srednjeveškega pesniškega dela, ustvarjenega na ozemlju današnje Slovenije. Nastal je pred letom 1314 kot nemški posnetek poznosrednjeveškega epa *Vita Mariae et salvatoris metrica*. Ohranjen je v 98 celotnih ali delnih prepisih; leta 1904 je bil preveden v slovenščino.

Primož Kuret (Ljubljana): *Popotni dnevniki Paola Santonina 1485–1487*. Dnevnik Paola Santonina, pravnika in tajnika škofa Pietra Carla, odposlanca akvilejskega patriarha, je nastal za časa škofovskih vizitacij po Koroški, Kranjski in Štajerski med letoma 1485 in 1487. Pomeni tudi pričevanje o poznosrednjeveški glasbeni kulturi v navedenih slovenskih deželah. Omenja petje z aluzijami na večglasje, igranje na različna glasbila ter gojenje glasbe v mestih Kočane, Škofja Loka, Kranj, Velesovo, Konjice in Ptuj.

Edo Škulj (Ljubljana): *Modalne lestvice v slovenskem cerkvenem ljudskem napevu*. Tradicionalne slovenske himnarje delimo v tri skupine: protestantske pesmarice iz 16. stoletja (sedem ohranjenih), starejše katoliške pesmarice od 17. do 19. stoletja (skupaj pet) in sodobne katoliške pesmarice po letu 1883 (deset). Zadnja pesmarica *Slavimo Gospoda* vsebuje okrog osemdeset tradicionalnih pesmi neznanih avtorjev. Vse razen ene so napisane v duru, kar tudi v tej zvrsti potrjuje izvor pesmi iz alpske kulturne regije. Vendar avtor navaja štirinajst pesmi, ki bi glede na noto finalis lahko temeljile na frigijski lestvici. Avtor ugotavlja, da so modusi v cerkvenih himnah po popolni dominaciji v 16. stoletju do našega časa praktično popolnoma izginili.

Zdravko Blažeković (New York): *The harp, the scimitar and Perseus: iconographic confusion as evidence for the early terminology of the harp*. Traktat arabskega astrologa Abu Mažšarja iz 9. stoletja, na Zahodu so ga od sredine 12. stoletja poznali v latinskem prevodu Hermana iz Dalmacije kot *Introductorum maius in astronomiam*, se je uveljavil kot temelj srednjeveške in poznejše renesančne astronomije. Ilustrirani deli razprave o zvezdah in planetih so znani v šestih prepisih (13. do 15. stoletje), med katerimi najstarejši izvira iz južne Italije. V njem je ozvezdje Perzeja prikazano z ilustracijo grškega junaka, opremljenega s harfo. Ta ikonografska zmota izhaja iz zamenjave predmetov, označenih z besedo harfa: "predstavljen je glasbeni inštrument namesto srpu podobnega meča, imenovanega simetar". Priča, da se je pojem harfa že na začetku 13. stoletja v južni Italiji uporabljal kot oznaka za glasbilo.

Vpogled v celoto besedil, objavljenih v zborniku, kaže, da se sedem od šestnajstih referatov ukvarja z ožjo slovensko glasbeno tematiko (avtorji Snoj, Golob, Flotzinger, Höfler, Kokole, Kuret, Škulj), osem jih obravnava drugo slovensko (Dolinar, Mlinarič) ali splošno glasbeno tematiko

(Bergamo, Buijić, Engels, Livljanić, Ciliberti, Blažeković), en prispevek (Breko) obravnava hrvaško temo ter kaže na možno slovensko razsežnost tematike. Slovenske teme ponujajo opis srednjeveških glasbenih virov, posameznih kodikoloških raziskav, repertoar enega reda, glasbo v obredih, omembe srednjeveških plesov, poročila o glasbi ter analizo tonalitete strukture cerkvenih himnusov. Torej razmeroma obsežen repertoar, ki zajema raziskave pisanih virov, glasbe v socialnem kontekstu in delne analize glasbenih del. Splošne teme ponujajo v svojem slovenskem delu vpogled v del lokalne socialne infrastrukture in del literarne zapuščine, v splošnem delu pa obravnavajo posamezne srednjeveške odseke na področjih glasbene estetike, historiografije ter analize tujih virov (Avstrija, Italija, Francija, Hrvaška) z vidiki socialne zgodovine glasbe in ikonografije. Tako se po eni strani slovenska zgodovina srednjeveške glasbe kaže v svoji specifični večplastnosti, katere obstoj dokazuje s sistematiziranjem primarne dokumentacije ter iskanjem vzrokov njene razvejanosti. Po drugi strani je nedvomno dokazano, da je vrsta njenih posebnosti, potemtakem tudi celota, močno ukoreninjena v srednjeevropsko okolje ter da njenih teženj in določil ni mogoče raziskovati, spoznati in ovrednotiti brez izrazite "mednarodnosti". To je v intenciji in realizaciji izvrstno pokazal tudi ta simpozij s kombinirano slovensko-mednarodnim znanstvenim "teamom". Nekatera izmed ponujenih besedil bodo skoraj zagotovo postala referenčne točke tako slovenske kot tudi evropske glasbene medievalistike. Knjiga je vzorno tehnično izdelana, s celo vrsto kakovostnih slikovnih prilog (izvrstne barvne priloge), s povzetki v slovenščini ali angleščini (odvisno od jezika, v katerem je prispevek natisnjen) ter koristnima besediloma predgovora (Jurij Snoj, žal brez angleškega prevoda) ter uvodnega nagovora s simpozija (Ivan Klemenčič).

Stanislav Tuksar, Zagreb
(iz hrvaščine prevedel Zoran Krstulović)

Foersterjev zbornik; ur. Edo Škulj. Ljubljana, Družina, 1998. (Knjižnica Cerkvenega glasbenika. Zbirka 5, Knjižna zbirka. Zv. 12). 183 str.

V zborniku so objavljeni referati, prebrani na simpoziju, ki sta ga v začetku decembra 1997 že peto leto zapored pripravili Akademija za glasbo in Teološka fakulteta v Ljubljani. Tokratni je bil posvečen Antonu Foersterju ob 160. obletnici njegovega rojstva. Simpozij je, kot je v uvodni besedi zapisal Primož Kuret, "želel opozoriti na obsežnost in vsestranskost Foersterjevega dela" ter ovrednotiti njegov pomen za slovensko glasbeno

kulturo. Organizatorji so povabili k sodelovanju domače in tuje raziskovalce ter poznavalce Foersterjevega življenja in dela, ki so z različnih zornih kotov oziroma problemsko zastavljenih izhodišč želeli razkriti in približati njegovo življenjsko pot, poklicno delovanje ter skladateljsko osebnost.

Dvanajst referatov zato lahko razdelimo v dva sklopa. Prvi razkriva Foersterjevo zgodnje obdobje ter delovanje na Češkem in Hrvaškem do prihoda v Slovenijo, njegovo pedagoško in uredniško delo pri nas ter zavzemanje za prenovitev cerkvene glasbe v smislu cecilijanskih načel. Drugi sklop referatov obravnava Foersterja kot skladatelja posameznih glasbenih zvrsti (oper, maš, kantat). Izluščiti poskuša bistvene značilnosti njegovega kompozicijskega stavka ter v zgodovinski razdalji ovrednotiti njegovo delo.

Foersterjevo družino, življenje v rodnih Osenicah, gimnazijsko in glasbeno šolanje do seznanitve z Bedrichom Smetano v Pragi, ki je imel odločilen vpliv na njegov nadaljnji glasbeni razvoj ter prve skladateljske objave, je v prispevku *Češko obdobje Antona Foersterja* opisal Tomáš Vostrý. Obdobje dveh let, ki jih je Foerster preživel v hrvaškem Senju, je opisal Miroslav Vuk (*Anton Foerster na Hrvaškem*). V dodatku je zbral še vse omembe skladatelja (poročila o delu, novih skladbah in izvedbah) v reviji Sveta Cecilija v letih 1907–37. Darja Kajfež je pod naslovom *Foerster na Slovenskem* predstavila prerez Foersterjevega življenja in delovanja v Ljubljani, kjer je sodeloval s Čitalnico, Dramatičnim društvom, Glasbeno matico, poučeval ter deloval na koru ljubljanske stolnice, ob tem pa se kot glasbeni urednik zavzemal za uveljavitev cecilijanskih načel v cerkveni glasbi. Aleš Nagode se je v referatu *Foerster – cecilijanec* posvetil njegovemu vodenju stolnega kora (1868 do 1909), ki je, kot meni avtor, v njegovem času odločilno zaznamoval odnos kulturne javnosti do cecilijanskega gibanja in do Foersterja osebno, ter njegovim prizadevanjem za prenovitev cerkvene glasbe v stolnici. Ugotavlja, da je Foerster s svojim delom "zmožgel postaviti temelj slovenski cerkveni glasbi naslednjih desetletij." Foersterjevo glasbeno pedagoško delovanje je v referatu *Foerster – pedagog* pregledno posredovala Branka Rotar Pance, posebej pa se je posvetila njegovemu delu na ljubljanskih cerkvenih in posvetnih izobraževalnih zavodih in ustanovah, za potrebe katerih je spisal tudi več učbenikov. Foersterja kot urednika glasbene priloge *Cerkvenega glasbenika* ter pesmaric *Cecilija* in *Cantica sacra* je predstavil Edo Škulj. Pregledal je objavljene skladbe in opozoril na najzanimivejše.

V referatu *Foersterjevi operi* je Borut Smrekar rekonstruiral predelave *Gorenjskega slavčka*, pri čemer se je omejil na opis sprememb v posameznih prizorih. Na podlagi analize dosedanjih uprizoritev je ugotovil, da bi bilo delo najbolje pustiti kot dokument časa, "takšno, kot je". Vladimir

Karbusicky je dogajanja opere Gorenjski slavček, ki jo je primerjal s Smetanovo *Prodano nevesto*, videl v "razkolu med domovino in tujino". V svojem prispevku je razkril tudi izvore njenih folklornih prvin. Leon Stefanija je svoje predavanje *K razumevanju posvetne glasbe Antona Foersterja* omejil na vprašanje identitete posvetnega in zapisal, da je bilo Foersterjevo temeljno vodilo komponiranja posvetne glasbe "mišljenje v tonih". Ob zgledih je ugotovil, da je Foersterjeva inštrumentalna glasba "posrečen primer umevanja umetniškega na našem prostoru ob koncu 19. stoletja", ki združuje "čisto estetiko instrumentalne glasbe kot univerzalno merilo umetniškosti" in "ljudsko glasbeno izročilo kot smerokaz nacionalne identitete". V prispevku *Foersterjeve cerkvene skladbe* je Jože Trošt v grobem pretehtal njihove kompozicijske značilnosti in kvalitete ter označil vlogo cerkvene glasbe pri obredih konec prejšnjega stoletja. Andrej Misson je v daljšem uvodu svojega referata *Foersterjeve maše* navedel glavne paradigme, ki so po njegovem mnenju bistveno vplivale na njihovo nastajanje, nato pa je obravnaval bistvene značilnosti skladateljevih slovenskih in latinskih maš ter dodal kratek pregled njegovih tovrstnih tiskov. Na primerih *Foersterjevih kantat* je Matjaž Barbo poskušal pokazati, da je Foerster presegel svoje slovenske sodobnike v kompozicijsko-tehničnem znanju, obenem pa se je spraševal, kaj je to pomenilo v času, ki je zavračal estetsko merodajnost obrtniških pravil. Zbornik se končuje s *Foersterjevo glasbeno bibliografijo*, razdeljeno na posvetna, cerkvena in pedagoška dela po kronološkem zaporedju, ki jo je sestavila Darja Kajfež.

Predavatelji so v svojih razpravah zajeli Foersterjeve bistvene uredniške, pedagoške in skladateljske prispevke, hkrati pa nas opozarjali tudi na izrečena mnenja njegovih sodobnikov in starejše pisno gradivo. Kot celota je zbornik dobrodošel monografski pregled, nadvse potreben za seznanitev z eno najpomembnejših skladateljskih osebnosti iz zgodovine glasbe na Slovenskem. Zaradi pretežno informativne in pregledno naravnane vsebine večine referatov je zbornik zanimiv tudi za širši krog poznavalcev in ljubiteljev glasbe, muzikologom pa ponuja iztočnice za nadaljnja raziskovanja.

Alenka Bagarič

Muzikološki zbornik, zvezek XXXIII; ur. Matjaž Barbo, Andrej Rijavec. Ljubljana, Oddelek za muzikologijo Filozofske fakultete, 1997. 113 str.

Uvodni prispevek triintridesete številke Muzikološkega zbornika, *Med bioakustiko in glasbo*, je po svoje nenavaden. Loteva se namreč problema, ki na prvi pogled ni predmet zanimanja muzikološke stroke. Matija Gogala v njem povzema vrsto primerov iz zvočnega sveta različnih živalskih vrst – žuželk, ptic in sesalcev – ki kažejo presenetljivo zapletene melodične in ritmične vzorce, urejeno izmenjavanje le-teh, posnemanje drugih zvokov, petje v modalnih tonskih načinih, petje v sozvočju z drugimi pripadniki iste vrste in celo plesanje na lastno melodijo. Avtor posebej poudarja zvočno bogastvo tropskega deževnega pragozda jugovzhodne Azije, kjer se glasovi različnih živalskih vrst, ki se oglašajo ob določenih časih dneva, spajajo v celodnevno simfonijo narave.

Mira Omerzel–Terlep v članku z naslovom *Paleolitska umetnost in filozofija prvega zvoka* razmišlja o začetkih hotenega proizvodnje zvoka in s tem o začetkih glasbene umetnosti. Avtorica povezuje dosedanja spoznanja o psihologiji, religiji, navadah in materialni kulturi pračloveka ter v ta okvir umesti domneve o začetkih glasbe. S tem razkriva v temo pozabe zavito skupno kulturno izhodišče človeške rase, ki pa ostaja v najglobljih plasteh evropske podzavesti prisotno še danes. Dokaznim drobcem, ki so jih odkrile arheološke in antropološke raziskave, avtorica dodaja še značilnosti, ki so v spremenjeni obliki preživela v ljudskem izročilu. Povezuje jih v zanimivo in prepričljivo sliko vloge glasbe v prvobitnih kulturah. Ob tem pa se odreka pretenzijam po "znanstveni dokazljivosti" ter nam svoj zapis ponuja kot možno razlago znanega.

Članek angleškega muzikologa Davida Greera *Bach's cantata no. 140 and the tradition of the alba* opozarja na vrsto vsebinskih vzporednic med Bachovo kantato *Wachet auf, ruft uns die Stimme* in tradicijo "albe", pesniške oblike, ki je dediščina tako velikih kultur vzhodnega Sredozemlja kot srednjeveške zahodne Evrope. Ob tem poskuša z veliko mero prepričljivosti odkrivati tiste glasbene značilnosti, ki bodisi slikajo za to obliko značilen prizor (trio oboj – sprevid ženina; violino piccolo /Tanzmeistergeige/ – simbol svatbe; glas nočnega čuvaja, ki naznanja prihod zore), ter z velikim poznavanjem navaja vsebinsko sorodna mesta v nekaterih literarnih delih.

Arnold Feil, profesor na univerzi v Tübingenu, sourednik nove izdaje Schubertovih zbranih del ter odlični poznavalec Schubertovega življenja in dela, ob 200-letnici skladateljevega rojstva razmišlja o stereotipnih oznakah, ki so postale tako rekoč samoumevni del našega razumevanja

opusa tega velikega avstrijskega skladatelja. V zapisu z lakoničnim naslovom *Schubert: klasik in romantik?* po načelu teze in antiteze naniza dokaze za in proti obema v naslovu začrtanima trditvama. Sklep pa ne prinese pričakovane odločitve za eno od obeh možnosti ali celo sinteze obeh, temveč avtorjevo spoznanje, da se dela tako velikega umetnika izmikajo dokončni umestitvi v glasbenozgodovinsko metodološke "predalčke".

Pregled izsledkov raziskav zadnjega časa o izvoru in značilnostih nekaterih instrumentov iz zbirke Ptujkega muzeja je nanizala Darja Koter v članku *Musikinstrumente österreichischer Klavierbauer im Landesmuseum Ptuj*. Avtorica se po kratkem historiatu nastajanja zbirke glasbil Ptujkega muzeja, ki je največja tovrstna zbirka na Slovenskem, posveča predvsem nekaterim glasbilom dunajskih in graških izdelovalcev (Hofmanna, Benedickta, Katholniga, Krämmerja, Schweighoferja in Bösendorferja).

S problemom zahodnoevropskega vpliva na tradicionalno perzijsko glasbo se ukvarja Hormoz Farhat iz Dublina v članku z naslovom *The evolution of style and content in performace practices of Persian traditional music*. V njem oriše spremembe, ki jih je perzijska glasbena kultura doživljala v 19. (spremembe v sistemu modusov, ki so bili osnova improvizirane glasbe, naraščanje števila fiksno komponiranih skladb pod vplivom zahodnoevropske glasbe) in 20. stoletju (poplava zahodnih kulturnih vplivov in degradacija tradicionalne kulture) ter poskuse za njeno obnovitev po revoluciji v letih 1978–79.

Zmaga Kumer v svojem prispevku *Židje v slovenski ljudski pesmi* opazuje problematiko odnosa do Judov, kakor se kaže v slovenski ljudski pesemski ustvarjalnosti. Pri tem ugotavlja, da so omembe palestinskih Judov pogoste v pesmih z biblično vsebino, v ostalih pa zelo redke. Vzrok za to je po njenem mnenju dejstvo, da so Judje živeli večinoma v mestih, nezanimljivo je tudi podatek, da so bili iz avstrijskih dežel izgnani že v 15. stoletju. Stik Slovencev z judovskim prebivalstvom je bil tako prešibak, da bi pustil trajne sledove v slovenski ljudski pesmi.

Muzikološki zbornik končuje članek *Muzikološka terminologija – vprašanje mode?*, katerega avtor je avstrijski muzikolog Rudolf Flotzinger. Avtor ponovno opozarja na pomembno vlogo, ki jo imajo razprave o primerni terminologiji za konstituiranje neke vede. Ob tem pa opozarja – za ilustracijo navaja tudi nekaj primerov –, da lahko podrejanje "modnim" trendom v znanosti velikokrat prinese več škode kot koristi. Razvoj stroke lahko ohromita in zavreta tako površen odnos do terminoloških vprašanj, še bolj pa morda nekritično in premalo samostojno prevzemanje določenih terminov.

Aleš Nagode

Izdaje kompozicij Janeza Krstnika Dolarja v ediciji *Monumenta artis musicae Sloveniae*

Janez Krstnik Dolar, *Missa Viennensis*. Transkribiral in revidiral Uroš Lajovic. Redakcija transkripcije in revizije Tomaž Faganel. Ljubljana, SAZU – Muzikološki inštitut ZRC, 1996. (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, 29). 146 str. – ***Missa sopra la bergamaska***. Transkribiral in revidiral Tomaž Faganel. 2. dopolnjena izd. Ljubljana, SAZU – Muzikološki inštitut ZRC, 1997. (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, 22). 200 str. – ***Psalmi***. Transkribiral in revidiral Tomaž Faganel. 2. dopolnjena izd. Ljubljana, SAZU – Muzikološki inštitut ZRC, 1997. (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, 23). 322 str.

Znanstveno preučevanje skladateljev preteklih dob ni in ne more biti končano z monografskim prikazom njihove ustvarjalnosti. Da jih muzikološki kakor tudi glasbeno reproduktivni svet lahko dodobra spozna, je treba izdajati njihove kompozicije v obliki, dostopni za današnje izvajalce. Kritične izdaje kompozicij starih mojstrov imajo v svetu že dolgo tradicijo. Pri nas je zaoral ledino na tem področju pokojni akademik Dragotin Cvetko, ko je leta 1963 izdal publikacijo *Skladatelji Gallus, Plautzius, Dolar in njihovo delo*, tej pa je nato pridružil še Gallusove posvetne zборе *Harmoniae morales* (1966) in *Moralia* (1968). Začeto delo pa se je lahko kontinuirano in povsem sistematično nadaljevalo šele z ustanovitvijo Muzikološkega inštituta pri SAZU, kjer je njegov ustanovitelj leta 1983 začel urejati *Monumenta artis musicae Sloveniae*, ki so se do danes razrasli v že kar imenitno in impozantno zbirko. Ta si je utrla pot v svet še zlasti v zadnjem času, ko je njeno distribucijo prevzela ugledna založba Bärenreiter v Kasslu.

Z devetindvajsetim zvezkom, v katerem je objavljena *Missa Viennensis* Janeza Krstnika Dolarja, je sklenjena edicija celotnega doslej znanega opusa slovenskega umetnika, ki si je pridobil vidno mesto v krogu dunajskih skladateljev druge polovice 17. stoletja. *Missa Viennensis* je Dolarjevo najmonumentalnejše delo; združuje rimski kolosalni slog z novejšo beneško koncertantno smerjo in zahteva štiri štiriglasne zборе, šestnajst pevskih solistov in obsežen instrumentalni ansambel. Skladbo je transkribiral in revidiral dirigent Uroš Lajovic in jo je obelodanil v *Ediciji Društva slovenskih skladateljev* že leta 1981, potem ko je malo poprej v Varaždinu vodil njeno prvo izvedbo v današnjem času.

Rekonstrukcijo partiture je izdelal po fotografijah izvirnega prepisa, shranjenega v cistercijanskem samostanu v Kremsmünstru in nastalega v letih 1662 do 1679. Ker se notni zapis tega časa zelo približuje današnjemu, si je prizadeval ohraniti notno podobo predloge in ni izvedel nikakršne

metrične redukcije. Tako tudi razgibani tridobni metrum (proportio tripla in sesquialtera) ostane naznačen z izvirnima znakoma 3/1 in 3/2. Medtem ko je bila prva izdaja le fotokopija rokopisa in že zato za izvajanje ne dovolj pregledna, so pri drugi uporabljene najnovejše notografske in tiskarske tehnike. Opremljena je tudi z vsem potrebnim znanstvenim aparatom (revizijskim poročilom, opombami in označenimi popravki). Redakcijo transkripcije in revizije je dodatno opravil Tomaž Faganel. Poleg tega je zdaj dodan še realizirani generalni bas v preprostem triglasnem stavku, ki je lahko osnova svobodni improvizaciji organista, taktne črte pa so tokrat nadomeščene z menzurnimi, postavljenimi med črtovja.

Ob *Dunajski maši* Janeza Krstnika Dolarja sta izšla v zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae* še dopolnjena ponatisa dvaindvajsetega in triindvajsetega zvezka, *Missia sopra la bergamasca* ter *Psalmi*, istega skladatelja. Oba je pripravil po fotokopijah predlog iz glasbenega arhiva Umetnostnozgodovinskega muzeja v Kroměřížu Tomaž Faganel, ki že dalj časa sistematično preučuje mojstrovo ustvarjalnost in je v tej zvezi napisal že več tehtnih razprav.

Missia sopra la bergamasca, tako imenovana po uporabljenem plesnem napevu iz severne Italije, je najobsežnejša Dolarjeva maša in predvideva petglasni zbor, pet solistov in obsežen instrumentalni ansambel, njena posebnost pa je razločno nagibanje h kantabilnosti oziroma arioznosti. Kot pravilno ugotavlja redaktor, se zgleduje pri Cavallijevi *Messi concertati* in tako je utemeljen sklep, da ni nastala pred njenim izidom leta 1656 in prav tako ne po letu 1669, ker je bila že tedaj na seznamu dunajskega dvornega skladatelja Antonia Bertalija, ki je umrl istega leta.

Triindvajseti zvezek vsebuje štiri spokorne psalme *Miserere mei Deus*, kratki psalm *Nisi Dominus* in dodatno še *Salve Regina*. Gre za predstavitev tretjega pomembnega sklenjenega področja Dolarjevega opusa. Tudi tu predvideva avtor zbor in soliste in z izjemo psalma *Nisi Dominus* poleg continua še instrumentalni ansambel. Podobno kot za maše je za te skladbe značilen "stile misto", združevanje obligatnega imitacijskega sloga in koncertantne zasnove, le da je v psalmih kompozicijski stavek bolj prečiščen.

Tudi Faganelove transkripcije, ki sledijo istim redakcijskim načelom kot pri Dolarjevi *Dunajski maši*, izpričujejo temeljito poznavanje problematike glasbe in notacije druge polovice 17. stoletja in so docela v skladu z zahtevami, ki jih za ediranje starih kompozicij postavlja današnja muzikologija. Kjer se je redaktor po skrbnem preudarku odločil za spremembe, so te utemeljene in v revizijskem poročilu dovolj jasno obrazložene. Od prve izdaje (1992 oz. 1993) pa je preteklo zdaj že toliko časa, da je bilo možno presoditi, za kakšne spremembe bi se bilo odločiti.

Edina bistvena dopolnitev nove izdaje je zamenjava taktnic z menzurnimi črtami, potegnjenimi med linijskimi sistemi. Sicer ugotovimo še nekaj majhnih sprememb v triglasno zasnovanem generalnem basu in tonskih višinah. Strokovno korekten prevod tekstovnega dela sta prispevala Ambrož Bajec–Lapajne in Metoda Kokole. Za grafično bolj privlačno in pregledno notno podobo pa je poskrbel notograf Tadej Lenarčič s svojim podjetjem AccordiaA.

Jože Sivec

Mirko Slosar, *Pesmi za Nacka. Zbirka pesmi za predšolske in šolske otroke*. Ilustrirala Alenka Vuk. Ljubljana, Debora, 1996. /78/ str.*

V lanskem šolskem letu sem se v okviru modulov za učitelj(e)-ice in vzgojitelj(e)-ice na Pedagoški fakulteti prvič srečala s profesorjem Mirkom Slosarjem. Kljub temu da je bilo njegovo predavanje (pozneje se je izkazalo kot delavnica) zadnje na urniku, nas je uspel motivirati. Posebej všeč mi je bila ena od njegovih pesmi za otroke, ki sem si jo še nekaj dni prepevala. Všeč pa ni bila samo meni, temveč tudi otrokom v vrtcu, kjer delam. Prav zaradi tega sem se odločila, da o zbirki *Pesmi za Nacka* Mirka Slosarja nekaj tudi napišem.

V predgovoru zbirke avtor izraža upanje, da bo le-ta v pomoč vzgojiteljicam in vzgojiteljem ter učiteljicam in učiteljem pri uvajanju ustvarjalnih metod in oblik dela pri glasbeni vzgoji ob vstopu otrok v šolo. Menim, da o tem ni nobenega dvoma, saj vsako tovrstno delo spodbudi vse, ki delamo z otroki, najprej k drugačnemu razmišljanju in potem k drugačnemu delu. Ker so pesmi take "narave", da otroke pritegnejo, so že same po sebi zadostna motivacija. Vzgojiteljicam in vzgojiteljem ter učiteljicam in učiteljem priporočam, da otrokom pesem prvič sami zapojejo (ob spremljavi ali brez) in se šele potem lotijo poslušanja avdio kasete z istoimenskim naslovom *Pesmi za Nacka*.

V temeljnih navodilih za oblikovanje interpretacije avtor obravnava le tiste parametre, katerih oznake v notnem zapisu pomenijo relativne

* V tej številki Biltena izjemoma objavljamo tudi recenzijo priročnika, ki sicer ne sodi v "pravo" muzikološko literaturo. *Pesmi za Nacka* Mirka Slosarja je uredništvu poleg naprošene knjige Ika Otrina *Razvoj plesa in baleta* kot primer glasbene publikacije svoje produkcije poslala založba Debora. Ker gre predvsem za pedagoški priročnik, sem se odločila, da za oceno poprosim vzgojiteljico Vrtca Ljubljana Center gospo Darjo Rakovič, ki je moje vabilo tudi sprejela. (M. Kokole)

vrednosti ali pa jih sploh ni mogoče zapisati in je njihova uporaba odvisna od izvajalčevih umetniških, ustvarjalnih in poustvarjalnih hotenj ter glasbenih sposobnosti in spretnosti, in sicer: tempo, agogiko, dinamiko in artikulacijo. Vsi so pomembni elementi glasbenega oblikovanja in pri interpretaciji nastopajo v medsebojni povezavi. Njihova smotrna in preiščljena uporaba pa pomembno vpliva na doživetost izvajanja, še dodaja avtor.

Splošna navodila za doživeto izvajanje pesmi in razvijanje otroškega pevskega glasu so namenjena nam, ki delamo z otroki, in seveda tudi njihovim staršem. V tem poglavju avtor posebej poudarja, da si otroci v tem starostnem obdobju razvijajo sposobnost doživetega izvajanja in vokalno tehniko le s posnemanjem. Pravilno petje nam ni dano samo po sebi, ampak se ga moramo naučiti. Kultivirano petje zahteva sproščenost telesa, pevsko dihanje z oporo in jasno izreko posameznih glasov oziroma besedila. Avtor torej poziva nas, praktike in tudi starše, da dajemo dober zgled, saj bomo le tako pripomogli k oblikovanju otroškega pevskega glasu v pravem pomenu besede. V razlagi uporabljenih oznak in napotkov k pesmim, ki je v tovrstnih zbirkah nepogrešljiva, je avtor med drugim tudi zapisal: "Obvezna je le izvedba zapisane melodije pesmi, spremljavo in končno obliko pesmi prilagodimo otrokovim sposobnostim in njegovi razvojni stopnji." S tem stavkom nas avtor spodbuja k ustvarjalnosti, hkrati pa dodaja opozorilo, da naj spremljava podpira značaj pesmi in jo izrazno obogati.

V zbirki je osemnajst pesmi, in sicer *Mali modrijan, Šola, Mačka, Dimnikar, Šaljivka, Mavrica, Semafor, Dežuje, Modri Nacek, Jesenska, Tržaška burja, Zimska, Klovni, Pustna koračnica, Pomladna, V parku, Ples in Poletna*. Najprej je zapisano le besedilo pesmi. Avtorji pesmi so poleg Mirka Slosarja še Barbara Menart-Senica, Dane Zajc, Ervin Fritz, Jože Šmit in Marija Mijot. Vse je uglasbil avtor zbirke.

Sledi kratek opis priložnosti, ob katerih se pesmi lahko izvajajo, napotki glede njihove interpretacije in predlogi v zvezi s spremljavo. Notni zapis pesmi je na naslednji strani in je opremljen z ilustracijo. Pesmi se po vsebini in značaju razlikujejo. Ob površnem poslušanju več pesmi zapored se lahko zazdi, da so si podobne. Pesmi so razvrščene po vsebinski tematiki znotraj letnih časov, ki se ujemajo s šolskim koledarjem vse od prihoda otrok v šolo (vrtec) prek jeseni, zime in pomladi do poletja. Na avtorjev predlog jih lahko izvajamo samo vokalno ali z instrumentalno spremljavo vzgojiteljice /vzgojitelja, učiteljice/učitelja ali otrok. Primerne so tako za predšolske kot tudi za šolske otroke (v prvem triletju osnovne šole).

Otroke pritegne tudi zbirka kot taka, saj je oblikovana kot slikanica. Prijetna je na videz in otip. Besedilo, ki je namenjeno predvsem starejšim bralcem, ne moti.

Ob interpretaciji *Pesmi za Nacka* je skoraj nepogrešljiva zbirka malih inštrumentov. Če jih še nimate, sta lahko učenje in interpretacija katere od pesmic motivacija za izdelovanje le-teh.

Kakorkoli že, s spremljavo ali brez, pesmi so prijetne, gredo rade "v uho" in "od glasilk", zato sem prepričana, da bodo našle pot v mnogo vrtcev, šol in nenazadnje tudi domov.

Darja Rakovič

Breda Oblak, *Z glasbo skozi čas. Učbenik za glasbeno vzgojo; 7. razred.* Ljubljana, DZS, 1997, 104 str. – ***Od romantike do danes. Učbenik za glasbeno vzgojo; 8. razred.*** Ljubljana, DZS, 1998, 128 str.

Pri DZS, d. d., sta po daljšem času v letih 1997 in 1998 izšla prepotrebna učbenika za glasbeno vzgojo v osnovni šoli. Zvezka kronološko obravnavata zgodovino glasbene umetnosti in sta namenjena pouku v sedmem in osmem razredu. Vsebinsko in po opremi tvorita celoto, zato se zdi utemeljeno, da ju obravnavamo skupaj. Vsak zvezek spremlja dodatno didaktično gradivo, po dva CD-ja z glasbenimi primeri in priložnik (v roki imam le tistega za 7. razred) za učitelje.

Avtorica Breda Oblak je učbenika za najvišja razreda osnovne šole zasnovala na modelu svojih uspešnih učbenikov za nižje razrede. Učenci naj bi na enak način, kot so v prejšnjih letih spoznavali osnovne glasbene zakonitosti, spoznali še najpomembnejša obdobja v zgodovinskem razvoju glasbe in njihove nosilce. Avtorica poudarja pomen glasbene aktivnosti v razredu in v učbeniku podatkovnemu zgodovinskemu delu dodaja obilo notnih in drugih shematičnih primerov. Avtoričin rokopis so strokovno pregledali Milka Ajtnik, Primož Kuret, Dane Škerl (le učbenik za 7. razred) in Metka Osterc (le učbenik za 8. razred).

Učbenik za sedmi razred je naslovljen *Z glasbo skozi čas* in učenca seznanja z glasbenozgodovinskimi obdobji od prazgodovine do konca t. i. obdobja glasbene klasike, v osmem razredu pa naj bi se učenci seznanili z glasbo *Od romantike do danes*. Avtorica je snov sedmega razreda razdelila na poglavja: Začetki glasbe, Glasba zunajevropskih kultur, Antična glasbena kultura, Glasba v srednjem veku, Glasba v obdobju humanizma in renesanse, Glasba v baroku ter Glasbeni klasicizem in dunajska klasika.

Učbenik za osmi razred pa obravnava "glasbeno romantiko" s podpodglavji Skladatelji starih in novih glasbenih oblik v romantiki, Opera v romantiki, Opereta in zabavna glasba, Glasba narodov in Slovenska glasba ter "glasbo 20. stoletja" s podpoglavji Nova glasba, Glasbeni ustvarjalci, Slovenski glasbeni ustvarjalci v 20. stoletju, Jazz in zabavna – popularna glasba, Sklep.

Obe knjigi vsebujeta vrsto navedkov misli skladateljev, filozofov in književnikov o glasbi in sta bogato ilustrirani, kar učencem nedvomno pomaga pri povezovanju splošnih spoznanj v posameznih vejah umetnosti. Sama zamisel je odlična, čeprav je ponekod nerodno izpeljana. Pod slikami predvsem pogrešamo navedbe virov, npr. imena slikarjev, letnice nastanka, naslov knjige, iz katere je določena grafika prevzeta, itd. Mladostnikom pri štirinajstih ali petnajstih letih, ki sta jim učbenika namenjena, bi bilo nujno ponuditi popolno informacijo, ne glede na to, ali naj bi si jo zapomnili in jo povezali z vsebinami drugih učnih programov ali ne.

Zaradi nepazljivosti opremljevalcev je v učbeniku za sedmi razred na primer prišlo do nekaterih nedoslednosti. Na straneh, ki obravnavajo glasbo v srednjem veku, je reproducirana grafika, ki predstavlja značilna glasbila 17. stoletja, pod njo pa je ohlapen komentar "Popotni muzikant z desetimi inštrumenti" (str. 31, Učbenik za 7. razred). Na strani pred tem je prav tako ob snovi, ki obravnava srednjeveško glasbo, dodana značilno renesančna (!) grafika, ki je sicer ilustracija v knjigi *Hypnerotomachia Poliphili*, tiskani leta 1499 v Benetkah, v našem učbeniku pa k njej sodi le pojasnilo "Glasbeno spremstvo plemiškega para". Kot ilustracija plesa estampida (med drugim avtorica ta srednjeveški ples obravnava v sklopu Glasba v obdobju humanizma in renesanse kot primer za poustvarjanje inštrumentalne glasbe!) je na strani 41 grafika plesnega para v noši iz 18. stoletja (tokrat brez podnapisa!). Tudi na naslednjih dveh straneh najdemo ilustracije, ki slogovno sodijo v vsaj 100 let mlajše obdobje, kot ga obravnava snov (str. 42 desno spodaj in str. 43 levo zgoraj – slika prikazuje tipične baročne plesalce, definira pa jih kot renesančne).

Nenavadno je tudi, da je na strani 32 glasbilo levo spodaj (desni izvajalec) označeno kot "bombard" namesto pravilno šalmaj. Bombarda je bila sicer glasbilo iz družine šalmajev, a se je na videz razlikovala od sopranskega šalmaja. Podobno bi tudi pod glasbilom na straneh 63 in 77 moralo namesto samo viola (učenci lahko upravičeno glasbilo s tako definicijo povežejo z godalom sodobnih orkestrrov) obvezno pisati v prvem primeru hibrid med "viola d'amore" in violino, v drugem pa preprosto "viola d'amore" (še bolje pa bi bilo, če bi na tem primeru avtorica dodala kratko razlago o raznovrstnih tipih zgodnejših godal). Na strani 14 sta med drugim zamenjana komentarja k slikama desno zgoraj in levo v sredini. Neprimeren

je tudi zgled bele menzuralne notacije med prikazi srednjeveških glasbenih zapisov (str. 23 in 24).

Ob opombah, ki se nanašajo na slikovno opremo, bi se lahko povprašali tudi o konceptu obeh učbenikov ter o marsikateri vsebinski nedorečenosti, ohlapnih definicijah, ki mejijo na napačne interpretacije ali pa preprosto so napačne. S pisanjem, lahko rečemo iskanjem nekakšnega izvirnega koncepta komprimiranega pregleda svetovne glasbene zgodovine s primernim upoštevanjem slovenske glasbene dediščine si je Breda Oblak nedvomno zadala zelo težko nalogo, ki ji je bila s pedagoškega stališča nedvomno kos, s stališča muzikološke znanosti ali drugače rečeno, širše primerljive glasbeno-zgodovinske natančnosti, pa na nekaterih mestih ne.

Mojo pozornost so zaradi lastnega zanimanja pritegnila predvsem poglavja o zgodnejših obdobjih glasbene zgodovine, ki jim tudi na tem mestu posvečam več pozornosti. Presenetljiva je na primer periodizacijska delitev četrtega in petega poglavja učbenika za sedmi razred na Srednji vek ter Humanizem in renesansa. Zadnje v pričujoči knjigi obravnava pravzaprav glasbo 16. stoletja in tako povsem zanemarljivo glasbeno renesanso 15. stoletja v Italiji in Franciji, kar se zdi za predstavitev širše glasbene zgodovine nedopustno.

Ob naslednji izdaji učbenikov bi se glede sodobne periodizacije starejših obdobj oziroma delitve gradiva v smiselne enote avtorica in recenzenti lahko na primer namesto po periodizacijskih shemah, ki so se uveljavile za slovensko glasbeno zgodovino, naslonili na kak priročnik za evropsko tematiko, na primer delo, ki je doživelo že vrsto ponatisov in je prav tako pedagoške narave kot tu recenzirana učbenika: Claude Palisca (ur.), *Norton Anthology of Western Music; Ancient to Baroque*, zv. 1, New York & London, 1996 (3. izdaja).

Naj le na kratko kot ilustracijo navedem nekaj začetnih naslovov: *Musical Life and Thought in Ancient Greece and Rome*, *Chant and Secular Song in the Middle Ages*, *The Beginnings of Polyphony* (s šestimi podpoglavji!), *French and Italian music in the Fourteenth Century*, *England and Burgundian Lands in the Fifteenth Century*, *The Age of the Renaissance: Music in the Low Countries*, *New Currents in the Sixteenth Century*, *Church Music of the Late Renaissance and Reformation* itd.

Ker si mora verjetno večina zgolj slovensko beročih učiteljev glasbene vzgoje danes še vedno pomagati le s skoraj pol stoletja staro, ponekod zastarelo ali ne najboljše prevedeno literaturo (prim. seznam literature v priročniku za učitelje, 1997, str. 49), bi jim morda veljalo svetovati, da kot dodatno literaturo upoštevajo tudi v seznamu literature navedeni učbenik Lojzeta Lebiča in Boruta Loparnika, *Umetnostna vzgoja. Osnove glasbene*

umetnosti, Ljubljana 1988, ki je sicer napisan pretežno za svoj namen, pa je vendar odličen in zanesljiv priročnik.

V smislu zgoraj omenjenih ohlapnosti si pogledajmo nekaj ilustrativnih primerov. Na strani 15 v pregledu antične glasbene kulture avtorica na primer razlaga izvor besede muzika, ki da izvira iz izraza muze: "To so bile varuhinje znanosti in umetnosti zgodovine, astronomije, do gledališča, pesništva, plesa in glasbe." ... "Njen [glasbin] zaščitnik je bil bog Apolon, ki so ga pogosto upodabljali z najbolj znanimi inštrumenti, kot so bili lira, kitara in aulos." Iz antične zgodovine je znano, da so zadnje omenjeno glasbilo stari Grki povezovali z bogom Dionizom in je predstavljalo čisto nasprotje umirjenosti t.i. apoliničnih glasbil, predvsem liri. Apolona tako nikoli niso upodabljali z aulosom!

Na strani 28 se po treh straneh, ki obravnavajo ljudsko pesem *Riba Faronika* in ljudske običaje, kot na primer kurentovanje, nadaljuje obravnava srednjega veka (nazadnje smo brali o Guidu iz Arezza – seveda brez navedbe stoletja) z definicijo: "Prizadevanje za novo zvočno izraznost je v 10. stoletju rodilo večglasje. Med seboj so povezovali dve ali več melodij, vendar njihovo sozvenenje še ni bilo pomembno." Sledi primer iz 12. stoletja "Dvoglasna himna (strokovni izraz je himnus!) sv. Magnusa iz Anglije", kjer gre za pretežno vzporedno dvoglasje v tercah, kar vsakakor ni bila značilnost zgodnjega večglasja, ki je bilo sicer izrazito rezko, v vzporednih kvintah in celo kvartah.

Za čas "humanizma in renesanse" se danes zdi povsem napačno govoriti o durovih in molovih lestvicah (str. 36), saj so bile takrat v veljavi modalne lestvice in njihove številne transpozicije, ki so se ohranile tja do začetka 18. stoletja. Razlagi besed polifonija in homofonija na omenjeni strani sta preohlapni, poenostavljena pa je tudi oznaka oratorija in kantate na strani 51, saj razlika med obema ni, kot je zapisala avtorica, v tem, da ima oratorij nabožno, kantata pa posvetno dramsko vsebino. Dovolj strokovno tudi ni poenostaviti pojem "concerto grosso" v preprosto koncert (str. 52), brez kakršne koli razlage o zgodovinskem razvoju te glasbene zvrsti.

Informacija o slovenskih ustvarjalcih, katerim avtorica po pravici namenja sorazmerno veliko prostora in časa, ni vsebinsko tako bogata, kot bi pričakovali. Na straneh 44–46 sta na primer predstavljena Jacobus Gallus in slovenska protestantska glasba oz. Trubarjeva pesmarica, pa tam ne najdemo niti navedka leta njenega izida, ki je celo za evropsko zgodovino vsekakor vredno omembe. Na strani 44 je poleg Gallusovega življenjepisa dodana trivrstična oznaka njegovih glasbenih del: "Napisal je več maš, štiri knjige motetov, nad sto madrigalov in drugih zborovskih skladb. Njegova dela ga uvrščajo v vrh evropske glasbene ustvarjalnosti." Me prav zanima, katere "druge" zborovske skladbe Breda Oblak pozna?! Tudi o Janezu

Krstniku Dolarju izvemo le (str. 62), da je bil doma iz Kamnika in da je "pisal baročne skladbe, med njimi tudi plesne suite z več stavki, ki jih je imenoval baletti." Glede na to, da je bil Dolar vodja glasbe v jezuitski cerkvi na Dunaju, bi bilo gotovo treba omeniti njegove maše.

Ni moj namen, da bi od strani do strani popravljala napake in opozarjala na možne boljše rešitve, zato so zgornji navedki le primeri; podobne bi lahko iskali tudi v obravnavi ostalih obdobij, kar pa bi kot "nestrokovnjak" raje prepustila stanovskim kolegom, ki se ukvarjajo s klasiko, romantiko in 20. stoletjem. Preden končam, pa sem se kot recenzentka dolžna ozreti tudi na strokovno kakovoat priročnika za učitelje. V njem je toliko tiskovnih napak, da je za bralca moteče, podobne netočnosti, kot smo jih navedli iz učbenika, pa se tu še pomnožijo.

Tako je Michael Praetorius označen kot "dirigent" (str. 19), učenci naj bi poslušali kantato *Šolski mojster* "skladatelja Georga Philippa Telemanna" (str. 19), čeprav je v zadnjem času muzikološka stroka nedvoumno ugotovila, da je bila omenjena kantata napačno pripisana Telemannu in jo je dejansko skomponiral Christoph Ludwig Fehre (*Music & Letters* 79, 1998, str. 596). Zanima me tudi to, po kakšnem kriteriju je bil za zvočni primer kantate izbran John (sic) Christopher (sic) Pepusch. Upam, da ni do tega ponesrečenega primera prišlo samo zaradi lojalnosti domačim izvajalcem (Ramovš Consort)? Glasbeni primer, ki ga ponujajo kot ilustracijo Dolarjevega glasbenega dela, pa meji na slab okus (*Baletti a 4* s Simfoniki RTV in dirigentom U. Prevorškom). Izbrani primer je danes le historičnega pomena in bi morda lahko služil kot ilustracija povsem neprimerne izvedbene prakse preteklega časa.

Ne bi želela učbenikov ocenjevati s stališča njihove pedagoške kakovosti, saj za to kljub svojem enoletnem poučevanju glasbe v sedmih in osmih razredih nikakor nisem poklicana. Pa vendar se mi zdi vprašljivo, če so za mladostnike v najtežjih letih na primer še primerne "sovice", ki jih opozarjajo na dodatne aktivnosti. Mar ni to preetročje za ta leta, in ne nazadnje tudi podcenjevalno do njihovih sposobnosti sprejemanja dejstev? Tudi nisem prepričana, če je "poskus ustvarjalnega odnosa do glasbe" smotern v razredu s povprečno 30 učenci, med katerimi jih morda dva obiskujeta glasbeno šolo in zato edina razumeta notne zapise. Teh med drugim ne manjka – v učbeniku za osmi razred je z golimi notnimi primeri napolnjena skoraj tretjina učbenika (str. 89–121), da ne govorimo o številnih primerih med samim besedilom.

Metoda Kokole

Armonici & Sacri Accenti. Ubrani in sveti glasovi. G. Puliti, A. Piccinini, G. Caccini, C. Monteverdi, H. Purcell. Celje, Mohorjeva družba, 1999. MDC CD 006.

Letos je v okviru glasbene produkcije Mohorjeve družbe iz Celja izšla plošča sedaj že priznanih slovenskih umetnikov, tenorista Marjana Trčka in kitarista oziroma lutnjista Borisa Šinigoja; glasbenika sta si ob tej priložnosti nadela umetniško ime *Duo Jubilet*. Plošča z naslovom *Armonici & Sacri Accenti. Ubrani in sveti glasovi* je bila posneta v studiu 13 RTV Slovenija v Ljubljani januarja 1999 z glasbeno producentko Marinko Strenar in tonskim mojstrom Brankom Škrajnarjem.

Spremna knjižica je lično opremljena z reprodukcijo slike svete Cecilije iz ok. 1690, ki jo hrani Pokrajinski muzej Ptuj. Ima daljše uvodno besedilo v slovenskem in angleškem jeziku ter celotna pevska besedila v izvorniku ter slovenskem in angleškem prevodu. Knjižica je v vseh pogledih vzorno pripravljena. Dolgo filozofsko in duhovno naravnano besedilo, bogato z navedki misli oziroma odlomki iz uvodov izvajanih skladateljev in izbranih glasbenih teoretikov in filozofov, je napisal Boris Šinigoj, ki je svoji razpravi dodal tudi nekaj opomb, kar sicer za informativna besedila ni v navadi.

Umetnika sta posnela predvsem dela zgodnjebaročnih skladateljev novega tipa madrigala in moteta, z nekaterimi solo inštrumentalnimi vložki, lutenjskimi skladbami Alessandra Piccininija, najprej dvornega glasbenika družine Este v Ferrari in po letu 1597 člana Accademie dei Filomusi v Bologni. Vse posnete skladbe (*Toccate II, III, VIII in XI* ter *Corrente V* in *Passacaglia*) so iz Piccininijeve prve zbirke *Intavolatura di liuto, et di chitarrone* iz leta 1623.

Med ostalimi skladatelji, ki so zastopani na obravnavani plošči, naj v prvi vrsti omenim Gabriela Pulitija, severnoitalijanskega minorita, ki je v prvih desetletjih 17. stoletja deloval tudi v naših primorskih mestih Koper in Piran. Zanimivo je, da je prav v koprskem obdobju izdal nekatera svojih najboljših in najnaprednejših del, na primer štiri zbirke monodičnih motetov. Izbor na plošči obsega tri enoglasne ljubezenske madrigale (*Fredda palla di neve, Ecco la rosa* in *Non ha'l ciel*) s continuo spremljavo, ki se jo lahko izvaja s "chitarrone ali kakim drugim glasbilom", iz zbirke *Armonici accenti* (1621), ki sicer sodi v čas skladateljevega delovanja v istrskem Labinu.

Od Pulitijevih sodobnikov, ki so delovali v rodni Italiji, sta na plošči z nekaj madrigali in moteti zastopana tudi slavna Giulio Caccini, pionir takrat novega koncertantnega in afektno poudarjenega monodičnega speva, kodificiranega v zbirki *Le nuove musiche*, tiskani leta 1602 – iz te so tudi skladbe *Dolcissimo sospiro, Ardi, cor mio* in *Amarilli mia bella* –, in Claudio Monteverdi, katerega "razvneti stil" (stile concitato), znan predvsem iz

njegovih najdrznejših madrigalov, je odseval tudi v njegovi duhovni glasbi. To je očitno tudi na posnetku enoglasnega moteta *Laudate Dominum* (1640), ki celo temelji na dveh zgodnejših madrigalih ter glasbeno izraža klice trobent in opisuje konjski galop. *Salve regina* (1625) je bolj umirjen motet, katerega posebnost je predvsem močno izražena kromatika. Podobno izrazna sta tudi preostala posneta Monteverdijeva moteta *Jubilet tota civitas* (1640) in *Exulta, filia Sion* (1629).

Na bolj ali manj homogenem repertoarju italijanskih mojstrov duhovne in posvetne glasbe izstopajo štiri enoglasne pesmi mlajšega angleškega skladatelja Henryja Purcella (1659–1695), ki odsevajo tako časovno distanco od prvencev baročnega sloga kot tudi posebnosti zvočnosti glasbe na otoku. Izbrane pesmi sodijo v različne skladateljeve zbirke in prav raznolikost gradiva izvajalcem nedvomno dovoljuje dodatno umetniško svobodo. Tako je pesem *O solitude* (1687) grajena na preprostem basovskem motivu, ki se ponavlja skozi celo skladbo in odseva umetnikovo osamelost. Lirična arija *Beauty thou scene of love* je pravzaprav del skladateljeve *Ode za sv. Cecilijo* (1684). *Now that the sun hath viel'd his light* je del zbirke *Harmonia sacra I* (1688), poslednja skladba na plošči *Lord, what is man?* pa je iz drugega dela istoimenske zbirke, ki je bil tiskan v Londonu leta 1693.

V celoti je plošča *Armonici & Sacri Accenti. Ubrani in sveti glasovi* skrbno pripravljena, izvedba tenorista Marjana Trčka in lutnjista Borisa Šinigoja pa ob nabožni naravnosti celotnega projekta primerno zadržana. V tem smislu v njej pogrešamo poustvarjalni čustveni žar marsikatere sodobne izvedbe zgodnjebaročnih umetnin. Danes je med poustvarjalci že mnogo pevcev, izšolanih po že tradicionalnih načelih baročnega petja, ki se naslanjajo na podatke o izvajalni praksi iz teoretičnih traktatov in pisnih navodil, kot je na primer uvod v zgoraj omenjeno zbirko *Le nuove musiche* Giulia Caccinija, ki so jih skladatelji sami dodajali nekaterim glasbenim delom.

Metoda Kokole

NOVOSTI S KNJIŽNIH POLIC

... v Glasbeni zbirki Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani

Knjige

ACEZANTEZ. Urednik Raul Knežević. Zagreb, Muzički informativni centar koncertne direkcije, 1999.

ARBO, Alessandro: La passione di Dioniso. Musica ed estetica di F. Nietzsche. Prevedla Luisa Antoni. Gorica, Slovenski center za glasbeno vzgojo "Emil Komel", 1998.

AUGSBACH, Horst: Thematisch-systematisches Werkverzeichnis (QV) /der Werke von/ Johann Joachim Quantz. Stuttgart, Carus, 1997.

CHARTERIS, Richard: Giovanni Gabrieli (ca. 1555–1612). A thematic catalogue of his music with a guide to the source materials and translations of his vocal texts. Stuyvesant (NY), Pendragon Press, 1996. (Thematic catalogues. No. 20).

DANUSER, Hermann: Gustav Mahler und seine Zeit. 2., korrigierte Auflage. Laaber, Laaber, 1996. (Große Komponisten und ihre Zeit).

DARMSTADT-Dokumente I. Herausgegeben von Heinz-Klaus Metzger und Rainer Riehn. München, text + kritik, 1999. (Musik-Konzepte. Sonderband, I/1999).

20. /Dvadeseti/ muzički biennale Zagreb. Međunarodni festival suvremene glazbe, 16. travnja – 25. travnja 1999. Urednik Erika Krpan. Zagreb, Hrvatsko društvo skladatelja – Muzički biennale, 1999.

FEIBT, Sabine: Der Begriff "Improvisation" in der neuen Musik. Sinzig, Schewe, 1997. (Berliner Musik Studien. Bd. 14).

The GARLAND encyclopedia of world music. Vol. 1, Africa. Editor Ruth M. Stone. New York – London, Garland Publishing, 1998.

The GARLAND encyclopedia of world music. Vol. 2, South America, Mexico, Central America, and the Caribbean. Editors Dale A. Olsen and Daniel E. Sheehy. New York – London, Garland Publishing, 1998.

The GARLAND encyclopedia of world music. Vol. 4, Southeast Asia. Editors Terry E. Miller and Sean Williams. New York – London, Garland Publishing, 1998.

GARROD, Charles & Ed NOVITSKY: Columbia 78 rpm record listing 35000 thru 36999. Zephyrhills (Florida), A Joyce Record Club Publication, 1995.

GLOBOKAR, Vinko: Laboratorium. Texte zur Musik 1967–1997. Herausgegeben von Sigrid Konrad. Saarbrücken, Pfau, 1998. (Quellentexte zur Musik des 20. Jahrhunderts. Bd. 3.1).

GÜLKE, Peter: Franz Schubert und seine Zeit. 2., korrigierte Auflage. Laaber, Laaber, 1996. (Große Komponisten und ihre Zeit).

HABERKAMP, Gertraut: Thematischer Katalog der Musikhandschriften. 9, Sammlung Mettenleiter. Unter Mitarbeit von Bernat Cabero Pueyo. München, G. Henle, 1998. (Kataloge bayerischer Musiksammlungen. Bd. 14/9-10). 2 zv.

HÄUSLER, Josef: Spiegel der Neuen Musik: Donaueschingen. Chronik – Tendenzen – Werkbesprechungen. Mit Essays von Joachim-Ernst Berendt und Hermann Naber. Kassel, Bärenreiter; Stuttgart – Weimar, Metzler, 1996.

HOUBEN, Eva-Maria: Gelb. Neues Hören. Vinko Globokar, Hans-Joachim Hespos, Adriana Hölszky. Saarbrücken, Pfau, 1996.

HOYER, Johannes: Thematischer Katalog der Musikhandschriften. 6, Bibliothek Franz Xaver Haberl. Manuskripte BH 7866 bis BH 9438. Vorwort von Paul Mai. München, G. Henle, 1996. (Kataloge bayerischer Musiksammlungen. Bd. 14/6).

KATALOG der Musikhandschriften. 1, Chorbücher und Handschriften in chorbuchartiger Notierung. Beschrieben von Martin Bente, Marie Louise Göllner, Helmut Hell und Bettina Wackernagel. München, G. Henle, 1989. (Kataloge bayerischer Musiksammlungen. Bd. 5/1).

KIRCHER, Athanasius: Musurgia universalis. Deutsche Ausgabe 1662. Herausgegeben von Wolfgang Goldhan. Leipzig, Zentralantiquariat der DDR, 1988. (Neuedrucke zum Thema Musik und Medizin. Bd. 1).

KOMPONISTEN der Gegenwart. Herausgegeben von Hanns-Werner Heister und Walther-Wolfgang Sparer. 16. Nachlieferung – Dezember 1998. München, text + kritik, 1998.

KONOLD, Wulf: Felix Mendelssohn Bartholdy und seine Zeit. 2., durchgesehene Auflage. Laaber, Laaber, 1996. (Große Komponisten und ihre Zeit).

KURT Weill. Die Frühen Werke 1916–1928. Herausgegeben von Heinz-Klaus Metzger und Rainer Riehn. München, text + kritik, 1998. (Musik-Konzepte. Hf. 101/102, VII/1998).

KUTSCH, Karl J. & Leo RIEMENS: Großes Sängerlexikon. Dritte erweiterte Auflage. Unter Mitwirkung von Hansjörg Rost. Bern – München, K. G. Saur, 1997. 5 zv.

LEVY, Kenneth: Gregorian chant and the carolingians. Princenton, Princenton University Press, 1998.

LEXIKON zeitgenössischer Musik aus Österreich. Komponisten und Komponistinnen des 20. Jahrhunderts mit Werklisten, Diskographien, Bibliographien und einer zweisprachigen Einleitung. Herausgegeben von Bernhard Günther. Wien, Music information center Austria, 1997.

MENKE, Werner: Thematisches Verzeichnis der Vokalwerke von Georg Philipp Telemann. Bd. 2. Zweite Auflage. Frankfurt am Main, Vittorio Klostermann, 1995.

MESSE und Motette. Herausgegeben von Horst Leuchtmann, Siegfried Mauser. Unter Mitarbeit von Thomas Hochradner, Franz Körndle, Brigit Lodes und Bernhold Schmid. Laaber, Laaber, 1998. (Handbuch der musikalischen Gattungen. Bd. 9).

Die MUSIK in Geschichte und Gegenwart. Sachteil 9, Sy-Z. Allgemeine Enzyklopädie der Musik begründet von Friedrich Blume. Zweite, neubearbeitete Ausgabe. Herausgegeben von Ludwig Finscher. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1998.

NARODNI dom v Trstu 1904–1920. Uredili Marko Pozzeto /et al./ . Izdala Narodna in študijska knjižnica v Trstu. Trst, Devin, 1995.

OB 40-letnici Cecilijanke. Uredil Damjan Paulin. Gorica, Zveza slovenske katoliške prosvete, 1998.

OSREDKAR, Janez: Glasbeni stavek. Harmonija II. 2. natis. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1998.

OTRIN, Iko: Razvoj plesa in baleta. Ljubljana, Debora, 1998.

OTT, Karin & Eugen OTT: Handbuch der Verzierungskunst in der Musik. Bd. 2, Die Vokalmusik von den Anfängen bis 1750. München, Ricordi, 1997.

50 /Petdeset/ let Glasbene šole Franca Šturma. Uredila Lučka Winkler Kuret. Ljubljana, Glasbena šola Franca Šturma, 1998.

POKLON Kseniji Vidali. Škedenj, Kulturno društvo Ivan Grbec, 1998.

PONTZ, Stefan: Die Motetten von Jacobus Gallus. Untersuchungen zu den Tonarten der klassischen Vokalpolyphonie. München, Wilhelm Fink, 1996. (Münchner Universitäts-Schriften. Philosophische Fakultät) (Studien zur Musik. Bd. 15).

POTYRA, Rudolf: Die Theatermusikalien der Landesbibliothek Coburg. Katalog. Mit einer Abhandlung zur Geschichte des Herzoglichen Hoftheaters Coburg-Gotha und seiner Notensammlung von Jürgen Erdmann. München, G. Henle, 1995. (Kataloge bayerischer Musiksammlungen. Bd. 20/1-2). 2 zv.

REINDERS, Ank: Atlas der Gesangskunst. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1997.

RING, Reinhard & Brigitte STEINMANN: Lexikon der Rhythmik. Kassel, Gustav Bosse Verlag, 1997. (Bosse Musik Paperback, 53).

ROGGENKAM, Peter: Schriftbild und Interpretation in neuer Klaviermusik. Wien, Universal Edition, 1997, cop. 1996.

ROJC, Aleksander: Cultura musicale degli Sloveni a Trieste. Dal 1848 all'avvento del fascismo. Trieste, Editoriale Stampa Triestina, 1978.

SCHERLISS, Volker: Neoklassizismus: Dialog mit der Geschichte. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1998. (Bärenreiter Studienbücher Musik. Bd. 8).

SCHNEIDER, Herbert: Chronologisch-thematisches Verzeichnis sämtlicher Werke von Daniel François Esprit Auber (AWV). Hildesheim – Zürich – New York, Georg Olms Verlag, 1994. (Musikwissenschaftliche Publikationen, 1). 2 zv.

SCHUMANN, Robert: Eine Lebenschronik in Bildern und Dokumenten. Unter Mitarbeit von Gerd Nauhaus und mit Unterstützung des Robert-Schumann-Hauses Zwickau. Mainz /etc./, Schott, 1998. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke. Serie VIII, Supplemente. Bd. 1).

SIVEC, Ivan: Vsi najboljši muzikanti. 1. del, Razvoj narodnozabavne glasbe od začetkov do leta 1973. Mengeš, ICO, 1998. (Zbirka Muzika. Št. 1).

СОВЕТСКИЕ композиторы и музыковеды. Справочник в трех томах. Том 3, часть I, С-Ф. Составители: Л. Григорьев, А. Модин, Я. Платек. Москва, Советский композитор, 1989.

TANZBERGER, Ernst: Werkverzeichnis Jean Sibelius. Wiesbaden, Breitkopf & Härtel, cop. 1962.

TONKÜNSTLER- und Verleger-Almanach der Musikliterarischen Blätter. Abbildungen, Biographien und Kompositionsverzeichnisse von Tonsetzern und Monographien von Musik-Verlagshäusern. Redigiert und herausgegeben von Franz Pazdírek. Wien, Gustav Nedwid, 1905.

WERCKMEISTER, Andreas: Die Musicalische Temperatur (1691). Reprint der Auflage von 1691 nach dem Exemplar in der Bibliothek des Gleimhauses zu Halberstadt. Herausgegeben von Guido Bimberg und Rüdiger Pfeiffer. Essen, Die blaue Eule, 1996. (Denkmäler der Musik in Mitteldeutschland. Serie II, Documenta theoretica musicae. Bd. 1, Werckmeister-Studien).

Notne izdaje

AČKOV zbornik. Pri pripravi zbornika so sodelovali: Simon Peter Berlec /et al./ . Ljubljana, Brat Francišek, 1999.

AHAČIČ, Vital: Slovenske ljudske pesmi v priredbi za kromatično in klavirsko harmoniko. Zvezek 1. Ljubljana, /samozal./, 1993.

AHAČIČ, Vital: Slovenske ljudske pesmi v priredbi za kromatično in klavirsko harmoniko. Zvezek 2. Ljubljana, SAZAS, 1998.

BEETHOVEN, Ludwig van: Symphonie Nr. 6 in F-Dur, op. 68 "Pastorale". Urtext. Herausgegeben von Jonathan Del Mar. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1998.

BEETHOVEN, Ludwig van: Werke für Chor und Orchester. Herausgegeben von Armin Raab. München, G. Henle, 1998. (Beethoven Werke. Abteilung X, Bd. 2).

BIBER, Heinrich Ignaz Franz: Instrumentalwerke handschriftlicher Überlieferung. Veröffentlicht von Jiří Sehnal. Graz, Akademische Druck- u. Verlagsanstalt, 1997. (Denkmäler der Tonkunst in Österreich. Bd. 151).

BRUCKNER, Anton: Kantaten und Chorwerke. 6, Fest-Kantate 1862. Vorgelegt von Franz Burkhart, Rudolf H. Führer und Leopold Nowak. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag der Internationalen Bruckner-Gesellschaft, 1987, 1998. (Sämtliche Werke. Bd. 22).

BRUCKNER, Anton: Marsch in Es-Dur. Anhang: Apollo-Marsch. Vorgelegt von Rüdiger Bornhöft. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag der Internationalen Bruckner-Gesellschaft, 1996. (Sämtliche Werke. Bd. 12/8).

BRUCKNER, Anton: IX. Symphonie D-Moll. Scherzo und Trio: Entwürfe. Älteres Trio mit Viola-Solo (1893): Autograph-Partitur. Vorgelegt von Benjamin Gunnar Cohrs. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag der Internationalen Bruckner-Gesellschaft, 1998. (Sämtliche Werke. Zu Bd. 9, 2. Satz).

BRUCKNER, Anton: Requiem D-Moll. Vorgelegt von Leopold Nowak. Revidierte Neuausgabe von Rüdiger Bornhöft. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag der Internationalen Bruckner-Gesellschaft, 1966, 1998. (Sämtliche Werke. Bd. 14).

CHERUBINI, Luigi: Ave Maria. Uredila Vito Primožič in Katja Kovač. Tržič, Astrum, 1996. (Vokalna glasba).

CICCARELLO, Giulio: Sacrae cantiones vulgo motetta ... (Venice: Scotto, 1568). Edited by Richard Sherr. New York – London, Garland, 1997. (Sixteenth-century motet. Previously unpublished full scores of major works from the renaissance. Selected and edited by Richard Sherr. Vol. 26).

CIGAN, France: Moški zbori. Duhovne pesmi. Uredil Jožko Kovačič. Celovec, Krščanska kulturna zveza, 1999.

CIGAN, France: Moški zbori. Posvetne pesmi. Uredil Jožko Kovačič. Celovec, Krščanska kulturna zveza, 1999.

CVEK, Leopold: Cerkvene pesmi. Različni zborovski sestavi (in orgle). Uredila Janez Močnik in Vito Primožič. Izdano ob 9. Festivalu slovenske cerkvene glasbe, Cerklje na Gorenjskem, 27. in 28. september 1996. Tržič, Astrum, 1996. (Cerkvena zborovska glasba).

ČOPI, Ambrož: Mladinski zbori. Tržič, Astrum, 1997. (Mladinski zbori).

DEMO, Ondrej: Vianočné ľudové koledy vinše a hry. Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej; Bratislava, Prebudená pieseň – združenie, /1998/.

DOLAR, Janez Krstnik: Missa sopra la bergamaska. Transkribiral in revidiral Tomaž Faganel. 2., dopolnjena izdaja. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti – Muzikološki inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 1997. (Monumenta artis musicae Sloveniae, 22).

DOLAR, Janez Krstnik: Psalmi. Transkribiral in revidiral Tomaž Faganel. 2., dopolnjena izdaja. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti – Muzikološki inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 1997. (Monumenta artis musicae Sloveniae, 23).

GALLUS, Jacobus: Missa canonica. Missa quattuor vocum ommissis pausis, servatis pausis octo vocum. Uredil Vito Primožič. Komplet izvedbenega materiala. Tržič, Astrum, 1997. (Latinske maše).

GESUALDO di Venosa, Carlo: Instrumentalstücke, Psalmen, Canzonetten. Herausgegeben von Glenn E. Watkins. Leipzig, Deutscher Verlag für Musik, cop. 1967. (Sämtliche Werke. Bd. 10).

HABE, Tomaž: To je naša zgodovina, stara mesta, njih ljudje. Zbirka pesmi za otroški zbor s spremljavo klavirja. Ljubljana, Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, 1999.

HUBAD, Matej: Zborovske skladbe. Ljudske pesmi, posvetne pesmi, duhovne pesmi. Uredila Katja Kovač, Vito Primožič. Tržič, Astrum, 1998. (Slovenska zborovska glasba).

JERICIJO, Stanko: Priredbe slovenskih ljudskih pesmi. Gorica, Zveza slovenske katoliške prosvete, 1998.

LANNER, Joseph: Walzer. Veröffentlicht von Paul Angerer. Graz, Akademische Druck- u. Verlagsanstalt, 1998. (Denkmäler der Tonkunst in Österreich. Bd. 150).

LEBIČ, Lojze: Urok for youth or women's chorus. Corvallis, Earthsongs, 1999.

LJUĐSKE in ponarodele pesmi s klavirjem. Zvezek 1. Zbral in uredil Mitja Gobec. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1999.

LOCATELLI, Pietro Antonio: Dodici concerti grossi, opera I. A cura di Agnese Pavanello. London /etc./, Schott, 1998. (Opera omnia. Vol. I).

LOCATELLI, Pietro Antonio: Dodici sonate per violino solo e basso, opera VI. A cura di Barbara Scib. London /etc./, Schott, 1998. (Opera omnia. Vol. VI).

LOCATELLI, Pietro Antonio: Sei concerti a quattro per due violini, viola e basso solo, opera VII. A cura di Agnese Pavanello. London /etc./, Schott, 1996. (Opera omnia. Vol. VII).

LOCATELLI, Pietro Antonio: Sei introduzioni teatrali e sei concerti, opera IV. A cura di Anna Cattoretti & Livia Pancino. London /etc./, Schott, 1997. (Opera omnia. Vol. IV).

LOCATELLI, Pietro Antonio: Sei sonate a tre per due violini o due flauti e basso, opera V. A cura di Piera Federici. London /etc./, Schott, 1994. (Opera omnia. Vol. V).

LOCATELLI, Pietro Antonio: Sei sonate a violino solo e basso e quattro sonate a tre, opera VIII. A cura di Pietro Zappalà & Angela Lepore. London /etc./, Schott, 1995. (Opera omnia. Vol. VIII).

MAESSINS, Pieter: Sämtliche Werke. Veröffentlicht von Othmar Wessely und Martin Eybl. Graz, Akademische Druck- u. Verlagsanstalt, 1995. (Denkmäler der Tonkunst in Österreich. Bd. 149).

MENDELSSOHN-BARTHOLDY, Felix: Koncert für Klavier und Streichorchester, a-Moll. Herausgegeben von Christoph Hellmündt. Wiesbaden – Leipzig – Paris, Breitkopf & Härtel, 1997. (Leipziger Ausgabe der Werke von Felix Mendelssohn Bartholdy. Serie II, Konzerte und Konzertstücke. Bd. 1).

MENDELSSOHN-BARTHOLDY, Felix: Magnificat (1822) für Solostimmen, Chor und Orchester. Herausgegeben von Ralf Wehner. Wiesbaden – Leipzig – Paris, Breitkopf & Härtel, 1997. (Leipziger Ausgabe der Werke von Felix Mendelssohn Bartholdy. Serie VI, Geistliche Vokalwerke. Bd. 5).

MIHELČIČ, Pavel: Vrnitev v tišino za simfonični orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1392).

MIHEVC, Marko: Planeti. Simfonična pesnitev. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998, cop. 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1470).

MIKSTURE. Zvezek I, 76 skladb v vseh tonovskih načinih. Tržič, Astrum, 1997. (Orgelska glasba).

MOČNIK, Janez: Veselja dom. 30 priredb pesmi na besedila Antona Martina Slomška. Tržič, Astrum, 1996. (Zborovska glasba).

The MODERNE motet anthologies. Part 1, Four-voice motets from the Motteti del Fiore series. Edited by Richard Sherr. New York – London, Garland, 1998. (Sixteenth-century motet. Previously unpublished full scores of major works from the renaissance. Selected and edited by Richard Sherr. Vol. 9).

ORGELSKE skladbe za pogrebe. Zvezek I. Tržič, Astrum, 1996. (Orgelska glasba).

OSANA, Jože: Vstal je Gospod. Slovesna maša po velikonočnih napevih slovenskih skladateljev. Tržič, Astrum, 1996. (Slovenske maše).

OTA, Ignacij: Priredbe slovenskih ljudskih pesmi. Uredila Damijana Ota, Andrej Furlan. Trst, Zveza slovenskih kulturnih društev, 1999.

POKORNY, Robert: Akordi na kitari. Šmarješke toplice, Stela, /1998/.

POKORNY, Robert: Akordi na klaviaturah. Šmarješke toplice, Stela, /1998/.

PRO musica nova. Studien zum Spielen Neuer Musik für Klarinette zu Werken von Giacinto Scelsi, Edison Denissow, Robert HP Platz, Pascal Dusapin, Helmut Lachenmann, Adriana Hölszky, Georg Kröll, Daniel B. Rothman, Iannis Xenakis, Volker Heyn, Hans-Joachim Hespos. Herausgegeben Beate Zelinsky, David Smeyers. Wiesbaden – Leipzig – Paris, Breitkopf & Härtel, 1996.

PRO musica nova. Studien zum Spielen Neuer Musik für Violine mit Werken von Edison Denissow, Nicolaus A. Huber, Lothar Jensch, Milko Kelemen, Uroš Krek, Helmut Lachenmann, Hans Ulrich Lehmann, Bruno Maderna, Janez Matičič, Manfred Niehaus, Ivo Petrič, Dimitri Terzakis. Herausgegeben von Igor Ozim. Wiesbaden, Breitkopf & Härtel, cop. 1986.

I. /Prvi/ natečaj za cerkveno bogoslužno skladbo. Uredila Tomaž Faganel in Vito Primožič. Ljubljana, Slovensko Cecilijino društvo, 1997. (Izdaje Slovenskega Cecilijinega društva. Zbirka 1, Natečaji za cerkveno bogoslužno glasbo).

QUALIZZA, Antonio: Se zmisleš ... Canti popolari. Stregna, Comune di Stregna, 1999.

SCHÜTZ, Heinrich: Choralkonzerte und Choralsätze. Herausgegeben von Werner Breig. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1971. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke. Bd. 32).

SCHÜTZ, Heinrich: Symphoniae Sacrae III (1650). Die Konzerte zu sieben Stimmen (Nr. 11-14). Herausgegeben von Werner Breig. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1996. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke. Bd. 20).

SEPE, Mojmir: Melodije za vselej. 20 skladb za glas in spremljavo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998, cop. 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1473).

SLAVIMO Gospoda. Bogoslužna pesmarica in molitvenik. /Uredila Marijan Smolik in Edo Škulj s sodelavci/. Celje, Mohorjeva družba, 1998.

SLOVENSKE ljudske pesmi Koroške. Knjiga 5, Podjuna. Uredila in za tisk pripravila Zmaga Kumer. Izdal Glasbenonarodopisni inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Ljubljana, Kres, 1998.

SREBOTNJAK, Alojz: Portret pesnika. Štiri pesmi Franceta Balantiča za tenor in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1492).

The SUSATO motet anthologies: Liber undecimus ecclesiasticarum cantionum quinque vocum ... (Antwerp: Susato, 1555); Liber Duodecimus ecclesiasticarum cantionum quinque vocum ... (Antwerp: Susato, 1557); Liber XIII ecclesiasticarum cantionum quinque vocum ... (Antwerp: Susato, 1557). Edited by Richard Sherr. New York – London, Garland, 1997. (Sixteenth-century motet. Previously unpublished full scores of major works from the renaissance. Selected and edited by Richard Sherr. Vol. 18).

ŠTIRJE pasijoni. Pasijon po Janezu. Pasijon po Mateju. Pasijon po Luku. Pasijon po Marku. Priredil Edo Škulj. Tržič, Astrum, 1997. (Skladbe za postni čas).

TUDINO, Cesare: Cæsaris Tudini canonici & musici cathedralis ecclesiæ Adriensis mottetorum quinque vocibus liber primus (Venice: Vincenti, 1588). Edited by Richard Sherr. New York – London, Garland, 1997. (Sixteenth-century motet. Previously unpublished full scores of major works from the renaissance. Selected and edited by Richard Sherr. Vol. 29).

VAUDA, Zlatan: Ko šla boš ... Mešani zbor. /Besedilo Ivan Minatti/. Beograd, /samozaložba/, 1998.

VAVKEN, Andrej: Cerkevne pesmi. Različni zborovski sestavi (in orgle). Uredil Janez Močnik. Izdano ob 10. Festivalu slovenske cerkvene glasbe, Cerklje na Gorenjskem, 25. in 26. september 1998. Tržič, Astrum, 1998. (Cerkvena zborovska glasba).

WAGNER, Richard: Lohengrin. Romantische Oper in drei Akten, WWW 75. Zweiter Akt. Herausgegeben John Deathridge und Klaus Döge. Mainz, Schott, 1998. (Sämtliche Werke. Bd. 7,II).

WOLF, Hugo: Orchesterwerke. Fragmente. Herausgegeben von Leopold Spitzer. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag, 1998. (Sämtliche Werke. Bd. XVII,3).

ZUPAN, Miša: Pevski spomini Radovljičanke Mile Zupanove. Vsebinsko zapisal, izbral in uredil Egi Gašperšič. Radovljica, Krajevna skupnost – Glasbena šola – E. Gašperšič, 1999.

Kritična poročila

BEETHOVEN, Ludwig van: Symphonie Nr. 6 in F-Dur, op. 68 "Pastorale". Critical commentary. Edited by Jonathan Del Mar. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1998.

BRUCKNER, Anton: III. Symphonie D-Moll. Revisionsbericht. Vorgelegt von Thomas Röder. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag, 1997. (Sämtliche Werke. Bd. 3).

MOZART, Wolfgang Amadeus: Konzerte für ein oder mehrere Klaviere und Orchester mit Kadenzten. Kritischer Bericht von Wolfgang Rehm. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1998. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke. Serie V, Werkgruppe 15. Bd. 8).

Plošče

17/05. Happy birthday Erik Satie. Trieste, Bonawentura, p 1997. BM 0001-1997.

A la salute dei nostri padri! Le più belle canzoni popolari triestine. Trieste, Pioneer Records, p 1997. Pioneer 09.

ANSAMBEL Slavko Osterc: Slavko Osterc, Zvonimir Ciglič, Igor Štuhec, Primož Ramovš, Jakob Jež, Pavel Mihelčič, Ivo Petrič, Lojze Lebič. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev – Radio Slovenija, /1998/. (Ars Slovenica) (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 998011). Ed.DSS 998011.

AVSENEK, Franc: Antologija viole v skladbah slovenskih skladateljev. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. DD 104725.

BACH, Johann Christian: Gloria in G. Georg Philipp TELEMANN: Kantate (Psalm 100). /S. I./, Koch International – Schwann, p 1982. 3-1245-2.

BACH, Johann Sebastian: Magnificat, D-dur, BWV 243. Georg Friedrich HÄNDEL: Utrechter Te Deum. Hamburg, Teldec, p 1984, cop. 1989. (Das alte Werk). 2292-42984-2.

BÖHM, Karl: The early years. /S. I./, Philips, p 1995. 2 CD, 442 732-2.

BOULEZ, Pierre: Pli selon pli; Le visage nuptial; Le soleil des eaux; Figures, doubles, prismes; Rituel; Messagesquise; Notations; Sonatine; Première sonate; Dérive; Mémoire; Dialogue de l'ombre double; Cummings ist der Dichter. /S. I./, Erato, p 1990. 4 CD, 4509-98495-2.

BRAHMS, Johannes: Rhapsodie pour contralto, chœur d'hommes et orchestre, op. 53; Serenade n° 1 en re majeur, op. 11 pour orchestre, D major. /S. I./, Forlane, p 1992. UCD 16671.

BRAHMS, Johannes: Volkslieder; Zigeunerlieder, op. 103. München, Orfeo, p 1997. C 441 971 A.

BRUCH, Max: Sinfonie Nr. 1, Es-Dur, op. 28; Kol Nidrei, op. 47; Gruß an die heilige Nacht, op. 62. Berlin, Deutsche Schallplatten, p 1996. DS 1066-2.

CANZONETE popolari Triestine. /Vol. 1/, Cantade de ostaria. Trieste, Pioneer Records, p 1996. Pioneer 01.

CANZONETE popolari Triestine. Vol. 2, Le galine tute mate. Trieste, Pioneer Records, p 1996. Pioneer 02.

CARMINA Slovenica: Sledimo soncu. /Maribor/, Carmina Slovenica, 1998.

ĐURIČIĆ, Dragoljub: Two drums & percussion. Beograd, Atelje 212, p 1998. CD-001.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 6, Max Lorenz, Anny Konetzni; Wagner, Verdi. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 2 CD, 3-1456-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 15, Richard Strauss: Arabella, Friedenstag, Adriane auf Naxos. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 2 CD, 3-1465-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 16, Richard Strauss: Viorica Ursuleac, Franz Völker, Gertrude Rüniger, Josef von Manowarda; Wagner, Leoncavallo, Strauss, Verdi. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 2 CD, 3-1466-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 17, Hans Knappertsbusch dirigiert Mozart, Weber, Wagner, Strauss, Wolf-Ferrari. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 2 CD, 3-1467-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 18, Richard Wagner: Die Meistersinger von Nürnberg, Lohengrin. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 2 CD, 3-1468-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 19, Set Svanholm, Hilde Konetzni, Joel Berglund; Gluck, Wagner, Weber, Smetana. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 2 CD, 3-1469-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 20, Wilhelm Furtwängler dirigiert Richard Wagner. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 2 CD, 3-1470-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 22, Hans Hotter, Helena Braun; Leoncavallo, Wagner, Mozart. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1995. 2 CD, 3-1472-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 23, Karl Böhm dirigiert Ariadne auf Naxos (Strauss), Die Meistersinger von Nürnberg (Wagner). /S. I./, Koch International – Schwann, p 1995. 2 CD, 3-1473-2.

EDITION Wiener Staatsoper live. Vol. 24, Hans Knappertsbusch dirigiert Der Ring des Nibelungen (Wagner). /S. I./, Koch International – Schwann, p 1995. 2 CD, 3-1474-2.

GARBAREK, Jan & The HILLIARD Ensemble: Officium. München, ECM, p 1994. (ECM new series, 1525). ECM 445 369-2.

GOODMAN, Erica: Erica Goodman plays Canadian harp music by Mozetich, Barnes, Louie, Applebaum, Pentland and Sharman. Djursholm, BIS, cop. 1993, p 1994. CD-649.

GREGORC, Janez: Filmska glasba. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, /1998/. DD 103865.

GROSSE Mozartsänger. Vol. 2, Opernarien 1949-1960. Herausgegeben von den Salzburger Festspielen. München, Orfeo, p 1995. (Orfeo d'or) (Festspieldokumente). C 394 201 B.

GUBAJDULINA, Sofija Asgatovna: Bassoon concerto; Concordanza; Detto II. Djursholm, BIS, p 1993. CD-636.

HAAS, Hinko: Brahms, Chopin, Debussy, Gershwin. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. DD 104756.

HÄNDEL, Georg Friedrich: Amadigi. Opéra en trois actes. /S. I./, Erato, p 1991. 2 CD, 2292-45490-2.

HÄNDEL, Georg Friedrich: Amadigi. Opéra en trois actes. Extraits. /S. I./, Erato, p 1991. 4509-9851-2

HÄNDEL, Georg Friedrich: Flavio, Re de' Longobardi. Opéra en 3 actes. Arles, Harmonia mundi, p 1990. 2 CD, HMC 901312.13.

HUBAD, Samo: Iz koncertnih dvoran doma in na tujem. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. 2 CD, DD 104381.

JANŠA, Tone: Quintet & sextet plays original music. Latin, fusion, new bop, blues, modal jazz. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1999. DD 104947.

JAZZ Club Gajo Quintet: The little troubles. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. DD 104732.

KAMMERMUSIK. Sofia Gubaidulina, Elena Firssowa, Galina Ustvol'skaja. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1994. 3-1170-2.

Der KONTRABASS. Concertos von Bottesini, Boismortier, Paganini. /S. I./, Koch – Schwann, p 1992. 3-1338-2.

KOTAR, Jože: Jože Kotar, klarinet. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. DD 104749.

KUMAR, Aldo: Post art ali Glej, piše ti Wolfgang za klavir in godalni orkester; Varda concerto, koncert za klavir in orkester; Suita devetih pogledov za orkester; Čelo alp za orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev – Radio Slovenija, /1998/. (Ars Slovenica) (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 998012). Ed.DSS 998012.

LEHÁR, Franz: Schön ist die Welt. /S. I./, Movieplay, p 1995. (BelAge). 2 CD, BLA 103.353.

LIPOVŠEK, Marijan: Sedem miniatur za godala; Druga suita za godala; Rapsodija za violino in orkester; Orglar, kantata za zbor, štiri soliste in orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev – Radio Slovenija, /1998/. (Ars Slovenica) (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 998013). Ed.DSS 998013.

MAHLER, Gustav: Das Lied von der Erde. /S. I./, EMI Classics, p 1994. 7 54849 2.

MATIČIČ, Janez: Koncert za klavir in orkester št. 1; Koncert za klavir in orkester št. 2; Koncert za violino in orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev – Radio Slovenija, /1998/. (Ars Slovenica) (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 998014). Ed.DSS 998014.

MEISTERHAFT gespielt. Die Flöte. Vol. 2. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1995. 3-1701-2.

MEISTERHAFT gespielt. Das Klavier. Vol. 2. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1995. 3-1709-2.

MONTEVERDI, Claudio: L'Orfeo. Favola in musica. Arles, Harmonia mundi, p 1995. 2 CD, HMC 901553.54.

MONTEVERDI, Claudio: Il secondo libro de madrigali 1590. London, Virgin, p 1993. (Veritas). VC 7 59282-2.

MONTEVERDI, Claudio: Il terzo libro de madrigali 1592. London, Virgin, p 1993. (Veritas). VC 7 59283-2.

MUSIC for string quartet. Stravinsky, Schnittke, Smirnov, Roslavets, Firsova. West Drayton (Middlesex), Conifer Classics, p 1995. 75605 51252 2.

Die MUSIKALISCHE Reiseapotheke. Ein klingendes Vademekum für weltoffene Zugvögel. Vol. 2, Südwärts. /Herausgegeben/ Christoph Rueger. /S. I./, Philips, p 1962-1991.

NUN lob mein' Seel den Herren. Motetten von Schütz, Praetorius, Hassler, Palestrina, Gabrieli u. a. Freiburg, Freiburger Musik Forum, p 1990. (Essence). AME 3010-2.

PÄRT, Arvo: Miserere. München, ECM, p 1991. (ECM new series, 1430). 847 539-2.

PETRIĆ, Ivo: Croquis sonores za harfo in komorni ansambel; Mozaiki za klarinet in komorni ansambel; Intarzije za pihalni trio in komorni ansambel; Geminiconcertino za violino, rog in 6 instrumentov; Capriccio za violončelo in 8 instrumentov; Divertimento za Slavka Osterca. Ljubljana, /samozal./ – Radio Slovenija, /1998/. SIP 02.

PETRIČ, Ivo: Simfonija "Goga"; Concerto grosso za godalni orkester; 2. simfonija. Ljubljana, /samozal./ – Radio Slovenija, /1998/. SIP 01.

RAMOVŠ, Primož: Organofonija za simfonični orkester; Concerto doppio za kljunasto in prečno flavto ter orkester; Koncert za trobento in orkester; Per aspera ad astra za orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev – Radio Slovenija, /1998/. (Ars Slovenica) (Edicija Društva slovenskih skladateljev, 998015). Ed.DSS 998015.

ROBINŠAK, Branko & Mario PENZAR: Ave Maria. Ljubljana, Mladinska knjiga, p 1998. MKZ 003 AVE.

RUŽDJAK, Marko: Kurenti. Zagreb, Hrvatsko društvo skladatelja, p 1998.

SAINT-SAËNS, Camille: Samson et Dalila. Opéra en trois actes. /S. I./, Koch International, p 1995. (Edition Bergenger Festspiele). 2 CD, 3-1774-2.

SEPE, Mojmir: Melodije za vselej. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. DD 104787.

SKJAVETIČ, Julije: Madrigali u četiri i pet glasova (Mleci, 1563). Prva suvremena izvedba u Varaždinu 20. rujna 1998. Zagreb, Croatia Records, p 1998. CD-5222415.

SPOHR, Louis: Zemire und Azor. Romantische Oper in zwei Aufzügen. Berlin, Deutsche Schallplatten, p 1996. DS 1064-2.

SREBOTNJAK, Alojz: Klavirske skladbe. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. DD 104527.

STRAUß, Johann, ml.: Die Fledermaus. Operette in drei Akten. Hamburg, Teldec, p 1988. 2 CD, 2292-42427-2.

ŠOSTAKOVIČ, Dmitrij Dmitrijevič: The jazz album. London, Decca, p 1993. 433 702-2.

TRIESTE Austro-Ungarica. Marce popolari triestine. Trieste, Pioneer Records, p 1996. Pioneer 05.

TRIO Lorenz: Štiri desetletja. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, /1998/. DD 104817.

TRIO Luwigana: Glinka, Zemlinsky, Merkü. Ljubljana, ZKP RTV Slovenija, 1998. DD 104732.

TRŽAŠKI partizanski pevski zbor "Pinko Tomažič": Partizanska balada – Zemlja in narodi. Pesmi mednarodnega odporiškega gibanja. /Trst/, TPPZ-CPT Pinko Tomažič, /1995/.

UNA fresca bavisela. Canzoni triestine. Trieste, Pioneer Records, p 1997. Pioneer 08.

VIRTUOSE Kontrabaßkonzerte. /S. I./, Koch International – Schwann, p 1980. 361 332 H1.

ZATTERE alla deriva. Monfalcone, Møre Music, p 1996. MØMÜS 001.2.

Izbral in uredil Zoran Krstulović

... v Glasbeni zbirki Univerzitetne knjižice Maribor

Knjige

ANDERSON, Robert: Elgar. London, J. M. Dent, 1993. (The Dent master musicians).

ARNOLD Schönberg 1874–1951. Lebensgeschichte in Begegnungen. Herausgeberin Nuria Nono-Schoenberg. Klagenfurt – Wien, Ritter, 1998.

BARTH, Herbert & Dietrich MACK & Egon VOSS: Richard Wagner. Leben und Werk in zeitgenössischen Bildern und Dokumente. 3. Aufl. Zürich, Atlantis, 1998. (Serie Musik Atlantis-Schott. Bd. 8232).

BAILEY, Kathryn: The life of Webern. Cambridge, Cambridge University Press, 1998. (Musical lives).

BRAUNBEHRENS, Volkmar: Mozart. Ein Lebensbild. Erweiterte Neuausg. München, Piper; Mainz, Schott, 1994. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8263).

BROCK, Hella: Edvard Grieg. Eine Biographie. Überarbeitete Aufl., 2. Aufl. Zürich, Atlantis, 1998. (Serie Musik Atlantis-Schott. Bd. 8375).

BRODDE, Otto: Sagittarius. 4, Beiträge zur Erforschung und Praxis alter und neuer Kirchenmusik. Herausgegeben von der Internationalen Heinrich-Schütz-Gesellschaft. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1973.

BROOKES, Virginia: British keyboard music to c. 1660. Sources and thematic index. Oxford, Clarendon Press, 1996.

BURROWS, Donald: Handel. Paperback ed. Oxford, Oxford University Press, 1996. (The master musicians).

The CAMBRIDGE companion to the piano. Edited by David Rowland. Cambridge, Cambridge University Press, 1998.

CANISIUS, Claus: Beethovens "Sehnsucht und Unruhe in der Musik". Aspekte zu Leben und Werk. Originalausg., 2. Aufl. München, Piper; Mainz, Schott, 1992. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8297).

CARMINA Burana von Carl Orff. Entstehung – Wirkung – Text. Herausgegeben von Franz Willnauer. Mainz, Schott; München, Piper, 1995. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8220).

COSMA, Viorel: Interferenzen in der Musik. Studien und Aufsätze. Bukarest, Kriterion Verlag, 1984. (Kriterion-Bücherei, 23).

CSAKY, Moritz: Ideologie der Operette und Wiener Moderne. Ein kulturhistorischer Essay zur österreichischen Identität. Wien – Köln – Weimar, Böhlau, 1996.

DEAN, Winton: Handel's dramatic oratorios and masques. Reprinted. Oxford, Clarendon Press, 1995. (Clarendon paperbacks).

DIBBLE, Jeremy: C. Hubert H. Parry. His life and music. New as paperback ed. Oxford, Clarendon Press, 1998.

ENCYCLOPEDIA of percussion. Edited by John H. Beck. New York – London, Garland Publishing, 1995. (Garland reference library of the humanities. Vol. 947).

ENCYCLOPEDIA of the piano. Edited by Robert Palmieri. New York – London, Garland Publishing, 1996. (Garland reference library of the humanities. Vol. 1131).

Die ENTWICKLUNG der Ouvertüren-Suite im 17. und 18. Jahrhundert. Bedeutende Interpreten des 18. Jahrhunderts und ihre Ausstrahlung auf Komponisten, Kompositionsschulen und Instrumentbauten. Gedenkschrift für Eitelfriedrich Thom (1933–1993). Konferenzbericht über die XXI. Internationale Wissenschaftliche Arbeitstagung zu Fragen der Aufführungspraxis und Interpretation der Musik des 18. Jahrhunderts, Michaelstein, 11. bis 13. Juni 1993. Im Auftrag von Michaelstein – Institut für Aufführungspraxis herausgegeben von Günter Fleischauer, Wolfgang Ruf, Bert Siegmund und Frieder Zschoch. Michaelstein, Institute für Aufführungspraxis, 1993. (Michaelsteiner Konferenzberichte, 49).

EVANS, Peter: The music of Benjamin Britten. Illustrated with over 300 music examples and diagrams. Oxford, Clarendon Press, 1996.

FEARN, Raymond: Italian opera since 1945. Australia /etc./, Harwood Academic Publishers, 1997. (Contemporary music studies. Vol. 15).

GARDEN, Edward: Tschaikowsky. Eine Biographie. 1. Aufl. Frankfurt am Main – Leipzig, Insel, 1998. (Insel Taschenbuch, 2232).

GERSDORF, Lilo: Carl Orff. Mit Selbstzeugnissen und Bilddokumenten. 5. Aufl. Reinbek bei Hamburg, Rowohlt, 1997. (Rowohlts Monographien, 293).

GERSHWIN in his time. A biographical scrapbook, 1919–1937. Edited, with introduction, by Gregory R. Suriano. New York, Gramercy Books, 1998.

GIRDHAM, Jane: English opera in late eighteenth-century London. Stephen Storace at Drury Lane. Oxford, Clarendon Press, 1997. (Clarendon press).

GREENBERG, Rodney: George Gershwin. London, Phaidon, 1998. (20th-century composers).

HINDEMITH, Paul: "Das private Logbuch". Briefe an seine Frau Gertrud. Herausgegeben von Friederike Becker und Giselher Schubert. Originalausgabe. München, Piper; Mainz, Schott, 1995. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8355).

HOLMAN, Peter: Henry Purcell. Reprinted. Oxford – New York, Oxford University Press, 1996. (Oxford studies of composers).

HUNTER, David: Opera and song books published in England 1703–1726. A descriptive bibliography. London, Bibliographical Society, 1997.

INTERCULTURAL music. Vol. 1. Editors Cynthia Tse Kimberlinn & Akin Euba. Bayreuth, Bayreuth African studies Breitinger, 1995. (Bayreuth African studies, 29).

JAFFE, Daniel: Sergey Prokofiev. 1st publ. London, Phaidon, 1998. (20th-Century composers).

KENNEDY, Michael: A catalogue of the works of Ralph Vaughan Williams. 2nd ed., reprinted with corrections. Oxford – New York, Oxford University Press, 1998.

KENNEDY, Michael: Britten. Revised. London, J. M. Dent, 1993. (The Dent master musicians).

KENNEDY, Michael: Portrait of Walton. Paperback (with corrections). Oxford, Clarendon Press, 1998. (Clarendon press).

KENNEDY, Michael: The works of Ralph Vaughan Williams. Reprinted. Oxford, Clarendon Press, 1995. (Clarendon paperbacks).

KERR, David: Dance, media-entertainment and popular performance in South East Africa. Bayreuth, Bayreuth African studies Breitinger, 1998. (Bayreuth African studies series, 43).

KOMPONISTEN der Gegenwart. Herausgegeben von Hanns-Werner Heister und Walter-Wolfgang Sparrer. München, text + kritik, 1992–/1998/.

Der KONZERTFÜHRER. Orchestermusik von 1700 bis zur Gegenwart. Herausgegeben von Attila Csampai und Dietmar Holland. Überarbeitete und erweiterte Neuausgabe. Reinbek bei Hamburg, Wunderlich, 1996.

KONZERTFÜHRER Klassik. Orchestermusik von A – Z. Herausgegeben von Wulf Konold. 3. Aufl. Zürich, Atlantis Musikbuch-Verlag, 1997. (Serie Musik Atlantis-Schott. Bd. 8224).

KRAGELJ, Jožko: Vinko Vodopivec. Življenje in delo. Koper, Ognjišče, 1999. (Zbirka Graditelji slovenskega doma, 4).

KREMER, Gidon: Obertöne. 3. Aufl. Salzburg – Wien, Residenz Verlag, 1997.

LANDON, Howard Chandler Robbins: 1791. Mozart's last year. With 38 illustrations. New York, Thames and Hudson, 1999.

LINDENBERGER, Herbert: Opera in history. From Monteverdi to Cage. Stanford, Stanford University Press, 1998.

MEYER, Krzysztof: Dmitri Schostakowitsch. Sein Leben, sein Werk, seine Zeit. Zürich, Atlantis, 1998. (Serie Musik Atlantis-Schott. Bd. 8376).

MUSIC / IDEOLOGY. Resisting the aesthetic. Edited and introduced by Adam Krims. Australia /etc./, G+B ARTS International, 1998. (Critical voices in art, theory and culture).

MUSIC in the medieval English liturgy. Plainsong and mediaval music society centennial essays. Edited by Susan Rankin and David Hiley. Oxford, Clarendon Press, 1993.

MYERS, Paul: Leonard Bernstein. London, Phaidon, 1998. (20th-century composers).

The NEW Oxford companion to music. General editor Denis Arnold. Repr. with corrections. Oxford – New York, Oxford University Press, 1996.

NICHOLS, Roger: The life of Debussy. Cambridge, Cambridge University Press, 1998. (Musical lives).

An OUTLINE history of Western music. /Edited by/ Milo Wold /et al./ 9th ed. Boston (Massachusetts) /etc./, McGraw-Hill, cop. 1998.

PAUMGARTNER, Bernhard: Mozart. Leben und Werk. Mit 7 Abbildungen. München, Piper; Mainz, Schott, 1991. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8307).

The PENGUIN encyclopedia of popular music. Edited by Donald Clarke. 2nd ed. London /etc./, Penguin, 1998.

PLASKIN, Glenn: Horowitz. Eine Biographie. 2. Aufl. Mainz, Schott; München, Piper, 1991. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8269).

POZNANSKY, Alexander: Tschaikowskys Tod. Geschichte und Revision einer Legende. Originalausg. Mainz, Atlantis, 1998. (Serie Musik Atlantis-Schott. Bd. 8373).

PRICE, Curtis & Judith MILHOUS & Robert D. HUME: Italian opera in late eighteenth-century London. Vol. 1, The King's Theatre, Haymarket. 1778–1791. Oxford, Clarendon Press, 1995.

QUATTROCCHI, Arrigo: Storia dell'accademia Filarmonica Romana. Roma, Presidenza del consiglio dei ministri, dipartimento per l'informazione e l'editoria, 1950.

RENNER, Hans: Renners Führer durch Oper, Operette, Musical. Das Bühnenrepertoire der gegenwart. 6. Aufl. Zürich, Atlantis, 1997. (Serie Musik Atlantis-Schott. Bd. 8203).

ROSTROPOVIČ, Mstislav Leopoldovič & Galina Višnjevska ROSTROPOVIČ: Die Musik und unser Leben. 3. Aufl. München, Piper; Mainz, Schott, 1992. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8285).

SALMEN, Walter: Geschichte der Musik in Westfalen. Bis 1800. Basel /etc./, Bärenreiter, 1963.

SCHENK, Erich: Mozart. Eine Biographie. 2. Aufl. Mainz, Schott; München, Piper, 1990. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8268).

SCHMIEDER, Hans-Heinrich: Das wohltemperierte Klaviertrio. Ein Leitfaden für Freunde der Hausmusik mit Klavier. 3. Aufl. Zürich – Mainz, Atlantis, /1998/.

SHADWICK, Keith: The Guinness guide to classical composers. London, Guinness Publishing, /1998/.

SIEPMANN, Jeremy: The piano. The complete illustrated guide to the world's most popular musical instrument. 1st publ. London, Carlton Book, 1996.

SONDERHOFF, Joachim & Peter WECK: Musical. Geschichte, Produktionen, Erfolge. Die 53 beliebtesten Musicals. Augsburg, Weltbild, 1998.

STIEGER, Franz: Opernlexikon. Tutzing, Schneider, 1975–1983.

STUDIES in medieval and early modern music. Edited by Iain Fenlon. Cambridge, Cambridge University Press, 1997. (Early music history, 16).

TALBOT, Michael: Antonio Vivaldi. Eine Biographie. 1. Aufl. Frankfurt am Main – Leipzig, Insel, 1998. (Insel Taschenbuch, 2217).

The ULTIMATE encyclopedia of musical instruments. General editor Robert Dearling. London, Carlton, 1996.

UNDERGROUND music from the former USSR. Edited by Valeria Tsenova. Australia /etc./, Harwood Academic Publishers, 1997.

VOM Neuwerden des Alten. Über den Botschaftscharakter des musikalischen Theaters. 30 Jahre Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Graz. Herausgegeben von Otto Kolleritsch. Wien – Graz, Universal Edition für Institut für Wertungsforschung an der Hochschule für Musik und darstellende Kunst, 1995. (The Universal Edition, 26829) (Studien zur Wertungsforschung. Bd. 29).

WALSH, Michael: Andrew Lloyd Webber. Der erfolgreichste Komponist unserer Zeit. 2. Aufl. Mainz, Schott; München, Piper, 1989. (Serie Musik Piper-Schott. Bd. 8353).

WILSON, Ruth Mack: Anglican chant and chanting in England, Scotland, and America from 1660 to 1820. Oxford, Clarendon Press, 1996. (Oxford studies in British church music).

WITKIN, Robert W.: Adorno on music. 1st publ. London – New York, Routledge, 1998. (International library of sociology).

Izbrala in uredila Karmen Salmič

... na Muzikološkem inštitutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU

Knjige

AREBEAU, Thoinot: Orchesography. Translated by Mary Stewart Evans; with a new introduction and notes by Julia Sutton; a new labanotation section by Mireille Backer and Julia Sutton. New York, Dover, 1967.

BÜCKEN, Ernst: Richard Wagner. Potsdam, Akademische Verlagsgesellschaft Athenaion, 1933. (Die Grossen Meister der Musik).

The CLASSICAL era. From 1740s to the end of the 18th century. Edited Neal Zaslaw. Hampshire – London, Macmillan, 1989.

EGBERT, Louard Edward: The Opus musicum of Jacobus Gallus and performance problems of selected motets. Ann Arbor, Xerox University Microfilms, 1991.

FESTIVAL Brežice 1998. II. festival Brežice '98, 18.7.–1.8.1998. Tekst Ana Prevc Megušar, prev. Klara Stanič. Ljubljana, Ars Ramovš, 1998.

GEORGE Gershwin. Edited and designed Merle Armitage, with articles by Paul Whiteman e.a. 1st Da Capo Press ed. New York, Da Capo Press, 1995.

GESCHICHTE der katholischen Kirchenmusik 2. Herausgegeben Karl Gustav Fellerer. Kassel, Bärenreiter, 1976.

GILMORE, Bob: Harry Partch. A Biography. New Haven – London, Yale University Press, 1998.

GLASBENA matica (Gorica). 35 let šole Glasbene matice v Gorici. Dejavnost 1987/88–1997/98. Gorica, Glasbena matica, 1998.

GLASBOSLOVNI zapiski. Uredil Gregor Pompe. Ljubljana, Študentski svet Filozofske fakultete, 1998.

GREEK musical writings. Vol. 1, The musician and his art; Vol. 2, Harmonic and acoustic theory. Edited Andrew Barker. Cambridge, Cambridge University Press, 1989. (Cambridge readings in the literature of music).

The GROVE concise dictionary of music. Edited Stanley Sadie. New updated ed. London, Macmillan, 1994.

HAAS, Robert: Anton Bruckner. Potsdam, Akademische Verlagsgesellschaft Athenaion, 1934. (Die grossen Meister der Musik).

HOLMAN, Peter: Four and twenty fiddlers. The violin at the English court 1540–1690. Oxford, Clarendon Press, 1995. (Oxford monographs on music).

KUNZE, Stefan & Erika KUNZE: De musica. Ausgewählte Aufsätze und Vorträge. Herausgegeben Rudolf Bockholdt. Tutzing, H. Schneider, 1998.

LANDON, Howard Chandler Robbins: 1791 – Mozarts letztes Jahr. Aus dem Englischen von Ken W. Bartlett. Ungekürzte Ausg. München, Deutscher Taschenbuch; Kassel, Bärenreiter, 1991.

LESTER, Joel: Between modes and keys. German theory 1592–1802. Stuyvesant, Pendragon Press, 1989. (Harmonologia series, 3).

LEUCHTMANN, Horst: Wörterbuch Musik. English-deutsch, deutsch-english. 5., überarbeitete und erweiterte Aufl. Stuttgart – Weimar, Metzler, 1998.

MASSENKEIL, Günther: Oratorium und Passion. Teil 1. Laaber, Laaber, 1998. (Handbuch der musikalischen Gattungen. Bd. 10).

MESSE und Motette. Herausgegeben Horst Leuchtmann, Siegfried Mauser unter Mitarbeit von Thomas Hochradner /et al./ Laaber, Laaber, 1998. (Handbuch der musikalischen Gattungen. Bd. 9).

MUSIC and nationalism in 20th-century Great Britain nad Finland. Edited Tomi Mäkelä. Hamburg, von Bockel, 1997.

Die MUSIK in Geschichte und Gegenwart. Sachteil 1-9, A – Z. Allgemeine Enzyklopädie der Musik begründet von Friedrich Blume. Zweite neubearbeitete Ausgabe. Herausgegeben von Ludwig Finscher. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1994–1998. 9 zv.

O'KELLY, Pat: The National symphony orchestra of Ireland 1948–1998. A selected history. Dublin, RTE, 1998.

PETINSEDEMESESET let Glasbene matice. Uredil Jože Koren. Trst, Glasbena matica, 1985.

PODOBE notacij. Razstava, Bežigradska galerija, 27. maj – 21. junij 1998. Uredil Miloš Bašin in Bor Turel. Ljubljana, Mestna galerija, 1998.

PRAETORIUS, Michael: Syntagma musicum I-III. Faksimile Nachdruck. Herausgegeben Wilibald Gurlitt. Kassel – Basel – London, Bärenreiter, 1986–1996 (Documenta musicologica. Bd. 21, 14, 15).

The RENAISSANCE. From the 1470s to the end of the 16th century. Edited Ian Fenlon. Hampshire – London, Macmillan, 1989.

RIVERA, Benito V.: German music theory in the early 17th century. The treatises of Johannes Lippius. Rochester, University of Rochester Press, 1995.

SADIE, Julie Anne: Companion to baroque music. Foreword Christopher Hogwood. Berkeley – Los Angeles, University of California Press, 1998.

SKEI, Allen Bennet: Jacob Handl's Moralia. Ann Arbor, University Microfilms, 1991. 2 zv.

WEINSTAT, Hertzell: Dear rogue. A biography of the American baritone Lawrence Tibbett. Portland (Oregon), Amadeus Press, 1996.

VAUGHAN Williams, Ralph: Natinal music and other essays. 2nd ed. Oxford, Clarendon Press, 1996.

WALTRITSCH, Marko: Šola glasbene matice v Gorici. Ob 25-letnici. Gorica, Glasbena matica, 1987.

Notne izdaje

DOLAR, Janez Krstnik: Missa sopra la bergamasca. Transkribiral in revidiral Tomaž Faganel. 2., dopolnjena izd. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti – Muzikološki inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 1997. (Monumenta artis musicae Sloveniae, 22).

DOLAR, Janez Krstnik: Psalmi. Transkribiral in revidiral Tomaž Faganel. 2., dopolnjena izd. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti – Muzikološki inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 1997. (Monumenta artis musicae Sloveniae, 23).

LEBIČ, Lojze: Izbrani zbori. Ljubljana, Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, 1998. (Izbrana dela slovenskih skladateljev. Št. 36).

OROLOGIO, Alessandro: Opera omnia. /Udine/, Pizzicato, 1992–1995. (Zv. 1, Canzonete a tre voci; Zv. 2, Canzonette a tre voci; Zv. 3, Il primo libro de' madrigali; Zv. 4, Il secondo libro de' madrigali; Zv. 7, Intradae quinque et sex vocibus liber primus).

Izbrala in uredila Darja Frelih

... na Glasbenonarodopisnem inštitutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU

Knjige

DATINI: Revistă de cultură. București, Ministerul Culturii, 1996.

DEL Giudice, Luisa: Il canto narrativo al brallo. Pavia, Amministrazione provinciale di Pavia – Guardamagna editore, 1989.

DEL Giudice, Luisa: Cecilia. Testi e contesti di un canto narrativo tradizionale. Brescia, Grafo edizioni, 1995.

FUGAZZOTO, Giuliana & Roberto PALMIERI: Il colascione sopra vissuto. Bologna, Università degli studi di Bologna, Dipartimento di musica e spettacolo, 1994.

GINOUVES, Veronique: Repertoire des collections d'archives sonores du patrimoine oral dans l'Europe du Sud. Marseille, Acheve d'imprime, 1997.

GOLDONI, Maria Luisa Beffagna & Gabriella BORGHETTO: Viaggio nel musical. Una lettura del rapporto testo – musica nella rock opera Jesus Christ Superstar di Andrew Lloyd Webber e Tim Rice. Udine, Campanotto Editore, 1995.

ISPAS, Sabina: Cântecul epic – epic românească în context sud-est European. Căntecele petirii. București, Editura minerva, 1998.

KOSI, Miha: Potujoči srednji vek. Cesta, popotnik in promet na Slovenskem med antiko in 16. stoletjem. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1998.

LJUDSKE balade med izročilom in sedanostjo. Zbornik referatov 27. mednarodnega posvetovanja raziskovalcev balad. Uredila Marjetka Golež. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1998.

LOGAR, Tine: Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1996.

MUSICA e canto popolare in Val di Fassa. Vol. II. A cura di Fabio Chiochetti, Vich – Vigo di Fassa, Mondo Ladino – Boletín de l'Istitut Cultural Ladin, 1996.

MUZIKA. Časopis za muzički kulturu. Sarajevo, Muzička akademija – Muzikološko društvo BIH, 1997.

PAMIATKY m zeã. Hudobné pamiatky na Slovensku. Revue pre kulturne dedičstvo. Bratislava, Slovenske narodne muzeum, 1997.

RAMOVŠ, Mirko: Polka je ukazana. Plesno izročilo na Slovenskem. Del 1, Od slovenske Istre do Trente. Ljubljana, Kres, 1998.

SEIDER, Reinhard: Socialna zgodovina družine. Ljubljana, Studia humanitatis – Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1998.

SIKIMIĆ, Biljana: Etimologija i male folklorne forme. Beograd, Institut za srpski jezik SANU, 1996.

SULZ, Josef /et al./: Das Volkslied im Chor. Bd. 2, Zur Funktionalität Volkshaften Singens der Chöre in den Alpenländern. Salzburg, Verlag Müller-Speiser, 1997.

TASSONI Giovanni: La danza sacra in terra Cimbra. Il ballo tondo sotto li tiglio. /S. I., s. n./, 1982.

TRANSYLVANIAN Review, Volume VII, no. 1, 2, 3. /S. I./, The Center of Transylvanian Studies – The Romanian Cultural Foundation, 1998.

Plošče

DEUTSCHES Volksliedarchiv 1848: ... weil jetzt die Freiheit blüht. Lieder aus der revolution von 1848/49. Bad Krozingen, Südwest records, 1998. SWR 104-98.

LJUBLJANSKI madrigalisti: Bom naredil stezice. Slovensko ljudsko izročilo med nami. Ljubljana, /samozaložba/, 1999. LM 004.

RAGLE pojejo. Prid no drev. Slovenske ljudske pesmi. Ljubljana, Družina, 1998. KCD – 019.

STU ledi: Tam gori za našo vasjo. Ljudske pesmi. Trst, ZSKD UCCS, 1998. EST 01.

TRADIZIONI musicali in Valtrompia. Voci nella valle. Antologia di canti tradizionali. Trento, Università degli studi di Trento, Dipartimento di scienze filologiche e storiche, Laboratorio di etnomusicologia, 1998. NOTA CD 2.77.

Kasete

FANTJE z vasi. Novo mesto, Metulj, 1999. MK 16.

HRUŠIŠKI fanti: V starodavnih časih. Koper, Radio Koper, 1998. HF002

LJUDSKE pevke iz Zavrča: Čez haloške griče naj pesem doni. Ptuj, Radio – Tednik, /s. a./ RP 0006

LJUDSKE pevke iz Zg. Leskovca v Halozah: Jaz pa v gorico grem. Ptuj, Radio – Tednik, /s. a./ RP 0003.

PEVSKI zbor Zarja: Kdor poje rad, ostaja mlad. Vrhnika, Dom upokojencev Vrhnika, 1998.

ST. Vitus Chorus Christmas Concert live. Cleveland, Ohio, 1997.

ZAGORIŠKI fantje: Ko zbrani gremo skozi vas. 50 let. Ljudska pesem dobrepoljske doline. Ljubljana, Radio Slovenija, 1998. ZF01

izbrala in uredila Maša Komavec

... v knjižnici Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani

Knjige

ARBO, Alessandro: Musicisti di frontiera. Le attività musicali a Gorizia dal Medioevo al Novecento. Gorizia, Edizioni della Laguna, 1998. (Monografie storiche Goriziane, 1).

DIALEKT ohne Erde. Franz Schubert und das 20. Jahrhundert. Herausgegeben von Otto Kolleritsch. Wien – Graz, /s. n./, 1998. (Studien zur Wertungsforschung. Bd. 34).

FOERSTERJEV zbornik. Uredil Edo Škulj. Ljubljana, Družina, 1998. (Knjižnica Cerkevne glasbenika. Zbirka 5, Knjižna zbirka. Zv. 12).

GOLIANEK, Ryszard Daniel: Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja. Poznan, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 1998. (Seria muzykologia. Nr. 4).

JEZUITSKI kolegij v Ljubljani (1597–1773). Zbornik razprav. Urednik Vincenc Rajšp. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1998. (Redovništvo na Slovenskem, 4).

KOS, Koraljka: Dora Pejačević. Zagreb, Muzički informativni centar, 1998. (Biblioteka hrvatski glazbenici).

KRAGELJ, Jožko: Vinko Vodopivec. Življenje in delo. Koper, Ognjišče, 1999. (Zbirka Graditelji slovenskega doma, 4).

KÜHN, Clemens: Analyse lernen. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1993. (Bärenreiter Studienbücher Musik. Bd. 4).

KUMER, Zmaga: Vloga, zgradba, slog slovenske ljudske pesmi. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1996.

KUNZE, Stefan: De Musica. Ausgewählte Aufsätze und Vorträge. In Zusammenarbeit mit Erika Kunze. Herausgegeben von Rudolf Bockholdt. Tutzing, Schneider, 1998.

KURT Weill. Die frühen Werke 1916–1928. Herausgegeben von Heinz-Klaus Metzger und Rainer Riehn. München, text + kritik, 1998. (Musik-Konzepte. Hf. 101/102, VII/1998).

KÜSTER, Konrad: Das Konzert. Form und Forum der Virtuosität. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1993. (Bärenreiter Studienbücher Musik. Bd. 6).

LJUDSKE balade med izročilom in sodobnostjo. Zbornik referatov 27. mednarodnega posvetovanja raziskovalcev balad. Uredila Marjetka Golež. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1998.

MARTIGNONI, Ignazio: Saggio sulla musica (Como, 1783). A cura di Andrea Luppi. Como, Antiquae Musicae Italicae Studiosi, 1997. (Testi e ristampe 3).

MASNIKOSA, Marija: Muzički minimalizam. Američka paradigma i differentia specifica u ostvarenjima grupe beogradskih kompozitora. Beograd, Clio, 1998.

MILIN, Melita: The traditional and the new in serbian music after the second world war (1945–1965). Belgrade, Institute of Musicology of the Serbian Academy of Sciences and Arts, 1998.

MLAKAR, Pia & Pino MLAKAR: Unsterblicher Theatertanz. 300 Jahre Ballettgeschichte der Oper in München. Bd. I, Von den Anfängen um 1650 bis 1860. Wilhelmshaven, Florian Noetzel, 1992.

MUSIKALISCHE Metamorphosen. Formen und Geschichte der Bearbeitung. Herausgegeben von Silke Leopold. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1993. (Bärenreiter Studienbücher Musik. Bd. 2).

NORTON anthology of western music. Vol. 1, Ancient to Baroque; Vol. 2, Classic to Modern. Edited by Claude V. Palisca. New York – London, W. W. Norton & Company, 1996.

PAROUTY, Michel: Mozart ljubljenec bogov. Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1998.

POPOVIĆ, Berislav: Muzička forma ili smisao u muzici. Beograd, Kulturni centar Beograda, 1998.

SCHWINDT-GROSS, Nicole: Musikwissenschaftliches Arbeiten. Hilfsmittel, Techniker, Aufgaben. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1993. (Bärenreiter Studienbücher Musik. Bd. 1).

SOURCE readings in music history. Editor Oliver Strunk. Revised edition. General editor Leo Treitler. New York – London, W. W. Norton & Company, 1998.

SREDNJEVEŠKA glasba na Slovenskem in njene evropske vzporednice. Zbornik referatov z mednarodnega simpozija 19. in 20. junija 1997 v Ljubljani. Uredil Jurij Snoj. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU – Založba ZRC, 1998.

ŠUVAKOVIĆ, Miško: Estetika apstraktnog slikarstva. Apstraktna umetnost i teorija umetnika 20-ih godina. Beograd, Narodna knjiga, 1998.

TANK. Slovenska zgodovinska avantgarda. Št.1/7–7/7. Ljubljana, Moderna galerija Ljubljana, 1998–99.

TEMNA stran meseca. Kratka zgodovina totalitarizma v Sloveniji 1945–1990. Zbornik člankov in dokumentov. Uredil Drago Jančar. Ljubljana, Nova revija, 1998.

The WORKS of the composer Miloje Milojević. Proceedings of the Scientific Conference held from November 25 to 27, 1996, on the occasion of the 50^m anniversary of the composer's death. Prepared by Melita Milin, editor Vlastimir Peričić. Belgrade, Institute of Musicology of the Serbian Academy of Sciences and Arts, 1998.

ZAGREB i glazba 1094–1994. Zagreb i hrvatske zemlje kao most između srednjoeuropskih i mediteranskih glasbenih kultura. Radovi s međunarodnog muzikološkog skupa održanog u Zagrebu, Hrvatska, 28.9.–1.10.1994. Urednik Stanislav Tuksar. Zagreb, Hrvatsko muzikološko društvo, 1998.

Notne izdaje

AČKOV zbornik. Pri pripravi zbornika so sodelovali: Simon Berlec /et al./. Ljubljana, Brat Francišek, 1999.

Izbrala in uredila Lidija Podlesnik

OBVESTILA

Obvestilo avtorjem muzikoloških razprav

Slovenski komite pri mednarodni muzikološki bibliografiji RILM, ki ga sestavljajo Darja Frelj, Metoda Kokole in Jurij Snoj, obvešča avtorje muzikoloških in etnomuzikoloških razprav, da lahko sami pripravijo abstrakte svojih znanstvenih objav. Abstrakti, ki naj bodo v računalniškem zapisu, morajo biti napisani v angleščini, nemščini, francoščini, italijanščini, španščini ali ruščini in morajo upoštevati standarde, ki jih določa imenovana bibliografija in so dostopni na računalniški mreži na naslovu <http://www.rilm.org>. Avtorji naj svoje abstrakte opremijo s prevodom naslova razprave v angleščino in vsemi podatki, ki jih za vključitev v svoje publikacije zahteva imenovana bibliografija; tudi ti so dostopni na navedenem naslovu, in sicer na strani *Send abstracts to RILM*.

Pri evidentiranju muzikoloških razprav, ki naj bi bile vključene v RILM, se Slovenski komite zgleduje predvsem po vzajemnem slovenskem katalogu COBISS; ker muzikološke razprave v tem katalogu niso vedno enako kategorizirane, lahko avtorji muzikoloških razprav tudi sami opozorite na svoje objave, za katere menite, da bi morale biti vključene v imenovani katalog. Tudi ko posredujete le naslove svojih objav, jih opremite z angleškim prevodom naslova in vsemi zahtevanimi bibliografskimi podatki.

V naslednjih mesecih se bo zbiralo gradivo za leto 1998. Zbrano in obdelano gradivo bo Slovenski komite oddal januarja 2000. Svoje prispevke pošljite najkasneje do 1. decembra 1999, in sicer na naslov:

doc. dr. Jurij Snoj
Muzikološki inštitut ZRC SAZU
Gosposka 13
SI 1000 Ljubljana
Slovenski komite pri RILM

Muzikološki simpoziji na mednarodni računalniški mreži

- *British Musicological Societies' Conference 1999*, Guildford, julij 1999
- *From Renaissance to Baroque, National Early Music Conference*, York, julij 1999
- *Music in 19th-Century Britain*, Durham, julij 1999
- *Richard Strauss und die Moderne*, Munich, julij 1999
- *Takemitsu Society Symposium*, London, julij 1999
- *Feminist Theory and Music 5*, London, julij 1999
- *Anglo-Saxon Attitudes*, Salford, julij 1999
- *Galpin Society Conference*, Edinburgh, julij 1999
- *International Clarinet Association Clarinetfest*, Ostend, julij 1999
- *6th Brazilian Symposium on Computer Music*, Rio de Janeiro, julij 1999
- *International Society for the History of Rhetoric*, Amsterdam, julij 1999
- *Tenth International Congress on the Enlightenment*, Dublin, julij 1999
- *Institutional Culture in Early Modern Europe: Histories and Anthropologies*, London, julij 1999
- *Scott, Scotland and Romanticism*, Eugene, OR, julij 1999
- *American Society for Aesthetics, Rocky Mountain Division*, Santa Fe, NM, julij 1999
- *Australian Association for Caribbean Studies*, Melbourne, julij 1999
- *Aesthetics of the Body*, Uppsala, julij/avgust 1999
- *Romantic Revelations*, Keele, julij/avgust 1999
- *International Association for Ukrainian Studies*, Odessa, avgust 1999
- *Reading the Fin De Siècle, Writing the Millennium*, Taipei, avgust 1999
- *Invenção: Thinking the Next Millennium*, São Paulo, Brazil, avgust 1999
- *La musicología del s. XX: temáticas, enfoques y tendencias*, Buenos Aires, avgust 1999
- *1st European Conference on Research Relevant to the Work of Music Academies and Conservatoires*, Lucerne, september 1999
- *Annual Conference of the International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA)*, Vienna, september 1999
- *Arts of the British 1890s*, Washington, september 1999
- *Imagining the Past: The Southwest Wisconsin Medieval and Renaissance Conference*, Platteville, WI, september 1999
- *13th Medieval-Renaissance Conference*, Wise, VA, september 1999
- *Researching Culture*, London, september 1999
- *Deutsche Gesellschaft für Musikpsychologie*, Karlsruhe, september 1999
- *Music Theory and Analysis 1450–1650*, Louvain-la-Neuve, september 1999
- *Carlos Chavez and Silvestre Revueltas Centenary Conference*, Mexico City, september 1999
- *Arnold Schönberg's Viennese Circle*, Vienna, september 1999
- *Curious Eyes: Sites & Scenes of Modernism*, Sydney, september 1999
- *Pushkin 1999*, Oxford, september 1999
- *Die Konstruktion der Vergangenheit in den ostmitteleuropäischen Ständegesellschaften (1500–1800)*, Leipzig, september/oktober 1999
- *A Tale of Three Cities: Janacek's Brno Between Vienna and Prague*, London, oktober 1999
- *In the Master's Absence: The Unknown Bakhtin Circle*, Sheffield, oktober 1999
- *Liszt and Europe*, Weimar, oktober 1999

- *Music Analysis in Europe Today*, Rotterdam, oktober 1999
- *10th Annual Pacific Northwest Graduate Music Students Conference*, Vancouver, oktober 1999
- *Weimar as the Icon of German Culture*, Aptos, CA, oktober 1999
- *Musik im Spiegel ihrer technologischen Entwicklung*, Lüneburg, oktober 1999
- *New Directions in Josquin Scholarship*, Princeton, oktober 1999
- *Gardens of Delight: The Pleasures of the Middle Ages*, New York, oktober 1999
- *Sixteenth-Century Studies Conference*, St Louis, MO, oktober 1999
- *Society for Confraternity Studies, 16th-Century Studies Conference*, St Louis, MO, oktober 1999
- *The Construction of Race through the Spectacle of Nineteenth-Century Bodies*, Montreal, oktober 1999
- *Group for Early Modern Cultural Studies*, Coral Gables, FL, oktober 1999
- *Edgar Allan Poe Conference*, Richmond, VA, oktober 1999
- *Walt Whitman and the Arts*, Cortland, NY, oktober 1999
- *Fitzgerald's Tales for a Jazz Age*, Montreal, oktober 1999
- *The [American] South in the Age of Washington*, Hattiesburg, MS, oktober 1999
- *Writing Southern Women's Lives*, Macon, GA, oktober 1999
- *The Crusades: Other Experiences, Alternate Perspectives*, Binghamton, NY, oktober 1999
- *International Computer Music Conference*, Beijing, oktober 1999
- *Media in Transition*, Cambridge, MA, oktober 1999
- *ATMI National Conference*, Denver, oktober 1999
- *AMS Annual Conference*, Kansas City, MO, november 1999
- *Mid-Atlantic Popular Culture/American Culture Association Conference*, Philadelphia, PA, november 1999
- *Vaughan Williams in a New Century*, London, november 1999
- *Northeast Conference on British Studies*, Boston, november 1999
- *Handel Institute Conference*, London, november 1999
- *Music Manuscripts of Petrus Alamire*, Leuven, november 1999
- *American Conference on Romanticism*, Bloomington, november 1999
- *Society for Music Theory, 22nd Annual Meeting*, Atlanta, november 1999
- *Die Bedeutung des Materials im künstlerischen Schaffensprozeß*, Berlin, november 1999
- *Talking Gender and Sexuality*, Aalborg, november 1999
- *The Music of Amy Beach*, New York, december 1999
- *East European Theory (MLA Convention)*, Chicago, december 1999
- *33rd Royal Musical Association Research Students Conference*, Huddersfield, januar 2000
- *Collecting Beyond the Book: Oxford Libraries as Cabinets of Curiosities*, Oxford, januar 2000
- *Freedom of Expression in the Late Medieval and Early Modern World*, Santa Barbara, februar 2000
- *New Worlds in Thought, Place and Time, South-East American Society for 18th-Century Studies*, Savannah, GA, marec 2000
- *RMA Annual Conference, Performance 2000*, Southampton, april 2000
- *8th Annual Meeting, Society for 17th-Century Music*, Vermillion, SD, april 2000
- *The Eighteenth Century Seen Around the World*, Philadelphia, april 2000
- *35th International Congress on Medieval Studies*, Kalamazoo, MI, maj 2000
- *Biennial 19th-Century Conference*, Egham, junij/julij 2000

- *Leeds International Schubert Conference*, Leeds, junij/julij 2000
- *9th Biennial Conference on Baroque Music*, Dublin, julij 2000
- *45th Biennial Convention of the American Guild of Organists*, Seattle, julij 2000
- *Nights to Remember: Memory, Modernity and the Myth of the Titanic*, Southampton, julij 2000
- *6th International Conference on Music Perception and Cognition*, Keele, avgust 2000
- *Censorship: Phenomenology, Representation, Contexts*, Newcastle upon Tyne, september 2000
- *Lost Libraries*, Cambridge, september 2000
- *Erziehung und Bildung bei Hofe*, Celle, september 2000
- *City, Town and Country: A Sense of Place in Medieval and Early Modern Studies*, Johannesburg, september 2000
- *Connections in Contemporary Austrian Culture*, Aberdeen, september 2000
- *Calderón 2000*, Pamplona, september 2000
- *The Role of the Romanies*, Liverpool, september 2000
- *Toronto 2000: AMS Annual Conference*, Toronto, november 2000
- *Toronto 2000: Music Theory and Psychology Session*, Toronto, november 2000
- *Berlioz Conference*, London, oktober 2002

Podrobnejše informacije o posameznih simpozijih lahko dobite na naslovu:

<http://www.sun.rhbc.ac.uk/Music/Conferences/index.html>

Slovensko muzikološko društvo
Oddelek za muzikologijo
Filozofska fakulteta
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana

Jurij Snoj – predsednik, tel. 125 60 68 int. 326
Aleš Nagode – tajnik, tel. 176 93 70
Uredništvo Biltena, tel. 125 60 68 int. 323, fax 125 77 99
E-pošta: bsmd@alpha.zrc-sazu.si

Bilten Slovenskega muzikološkega društva, 12, 1999
Izdaja Slovensko muzikološko društvo
Uredniški odbor: Tomaž Faganel (Odmevi), Metoda Kokole (Simpoziji,
Ocene in poročila), Zoran Krstulović (Novosti, Obvestila), Leon Stefanija
(Povzetki)
Lektorirala: Irena Androjna Mencinger
Tisk: Tiskarna Pleško, d.o.o.
Ljubljana 1999
ISSN 1318-167X